

32- 33- 34

Handel i ngen

35- 36- 37

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1988 - 1989

Vergaderingen van mei en 1 juni 1989

OVERGANGSREGELINGEN VCVO-EXPERIMENTEN
OPEN WEDSTRIJD LOGO VOOR VLAANDEREN
ECONOMISCHE HERWAARDERING ZENNEVALLEI
RUIMING EN ONRUSTBARENDE SLIBONDERZOEKRESULTATEN LAAK
KAMPIOENSCHAPPEN VELDRIJDEN DOMEIN HOFSTADE-STRAND
ADMINISTRATIEF TOEZICHT BETREFFENDE TUCHTMAATREGELEN TEN AANZIEN VAN GEMEENTEPOLITIE
VLAAMS BELEID RATIONEEL ENERGIEGEBRUIK IN WONINGEN
VERNIETIGING VOERENS COLLEGEBSLUIT
HOUDING EXECUTIEVE IN VERBAND MET WET VERKIEZING EP
INPLANTINGSPIANNEN CENTER PARCS TE MAASMECHELEN
TOEPASSING KB INRICHTING EN TOEPASSING ONTWERP-GEWESTPLANNEN EN GEWESTPIANNEN
INFRASTRUCTURELE INGREPEN TOT VERHOOGING VERKEERSVEILIGHEID
BRT-UITZENDINGSVERBOD RELIGIEUZE PROGRAMMA'S TIJDENS EP-VERKIEZINGSPERIODE
ERKENNING BEZIGHEIDSHOMES ONTBONDEN VZW'S SPARRENHOVE
DOORLICHTING KIND EN GEZIN
OPRICHTING VLAAMS SPORTFONDS
MOEILIJKE VERKEERSSITUATIE NW-BRABANT
MOGELIJKE BIJSTURING GOLFTERREINENBELEID
INGEBRUIKNAME AFVALWATERCOLLECTOR LANGSHEEN ALBERTKANAAL
LAATTIJDIGE UITBETALING HUISVESTINGSPREMIES
VLAAMS DRINKWATERBELEID
ALTERNATIEVE VERBINDING MET EI 7
AANLEG NIEUWE STORTPLAATSEN VOOR VERKLEIND HUISHOUELIJK AFVAL TE LEUVEN
NALEVING BERMBESLUIT EXECUTIEVE EN WET DOPINGCONTROLE
VERWERKINGSVRAAGSTUK HUISHOUELIJK AFVAL VLAAMS BRABANT
ADMINISTRATIEF TOEZICHT OP GEMEENTEN
MOGELIJKE VERVROEGDE SLUITING KS

Inhoud

Nr. 32 Dinsdag 2 mei 1989

Berichten van verhindering, blz. 895

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 895

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 895

Verslagen

Indiening, blz. 895

Jaarverslag

Indiening, blz. 896

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 896

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 896

Motie van Orde

Beroep op het Reglement, blz. 896

Spreker : de heer J. Geysels

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer H. Lauwers tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de overgangsregelingen voor de VCVO-experimenten basiseducatie, blz. 897

Vraag van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het onderwijs voor sociale promotie, blz. 898

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de open wedstrijd betreffende een logo voor Vlaanderen, blz. 899

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de vraag van de vliegtuigconstructeurs om deel te nemen aan het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma voor een nieuw gevechtsvliegtuig en zulks vanuit de keuze voor een vredeseconomie, blz. 900

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de economische herwaardering van de Zennevallei, blz. 901

Vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het jachtrecht in het binnenbekken en de aanleg van een vijver in het buitenbekken van het Schulensbroek, blz. 902

Vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de ruiming van de Laak, blz. 903

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de stortproblematiek in het Bos van Aa te Zemst, blz. 904

Vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de in 1990 voorziene nationale kampioenschappen veldrijden in het domein Hofstade-Strand, blz. 906

Motie van Orde

Beroep op het Reglement, blz. 906

Sprekers : de heren A. Denys, G. Verhaegen, L. Hancké, J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie — 191 (1988-1989) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 910

Spreker : de heer H. De Loor, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 910

Voorstel van resolutie van de heer M. Olivier C.S. betreffende het voeren van een Vlaams beleid inzake rationeel energiegebruik in woningen — 175 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 911

Sprekers : de heren F. Aerts, verslaggever, M. Olivier, mevrouw F. Brepoels, Minister N. De Batselier

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer J. Pede tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit, blz. 915

Sprekers : de heren J. Pede, H. Suykerbuyk, A. De Beul, Gemeenschapsminister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement, blz. 922

Sprekers : de heren G. Annemans, W. Luyten en Minister G. Geens

Indiening van moties, blz. 925

Regeling van de werkzaamheden, blz. 925

Nr. 33 Woensdag 3 mei 1989

Berichten van verhindering, blz. 927

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 927

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 927

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de ontvangst van VTM in Voeren, blz. 927

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de onrustbarende onderzoeksresultaten van de RUG en de VUB betreffende het slib van de Laak, blz. 928

Actuele vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de herwaardering van het leraarsberoep, blz. 929

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de plannen van Center Parcs te Maasmechelen en de bescherming van de open ruimte

Vraag (R.v.O. art. 70, 6 c)

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de plannen voor een bungalowdorp van Center Parcs in Maasmechelen, blz. 931

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heren H. Van Dienderen, M. Didden, J. Dufaux, Ministers L. Waltmiel, T. Kelchtermans

Indiening van moties, blz. 939

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, omtrent de toepassing van artikel 22 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen gewijzigd voor het Vlaamse Gewest bij KB van 13 december 1978, blz. 940

Sprekers : de heer J. Timmermans, Minister L. Waltmiel

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie — 191 (1988-1989) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 944

Voorstel van resolutie van de heer M. Olivier C.S. betreffende het voeren van een Vlaams beleid inzake rationeel energiegebruik in woningen

— 175 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 945

Spreker : mevrouw M. Vogels

Moties tot besluit van de interpellatie van mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de concrete uitvoering van het bijzonder decreet betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs

Hoofdelijke stemming, blz. 946

Moties tot besluit van de samengevoegde interpellaties van

— de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de aankoop van meubelen ten behoeve van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

— de heer J. Van der Sande tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de levering en de plaatsing van kantoormeubilair in het Markies- en het Boudewijncomplex te Brussel

Hoofdelijke stemming, blz. 947

Sprekers : de heren L. Hancké, A. Denys, J. Van der Sande

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer W. Van Durme tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de ontwikkelingen in het dossier Sparrenhove te Eke-Nazareth, inzonderheid wat het MPI betreft

Hoofdelijke stemming, blz. 949

Sprekers : de heren W. Van Durme en W. Seeuws

Moties tot besluit van de interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de aanhoudende onrust in de opvoedingsinstellingen

Hoofdelijke stemmen, blz. 950

Sprekers : de heer W. Peeters, mevrouw M. Vogels, de heer A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 954

Nr. 34   **Donderdag 18 mei 1989**

Berichten van verhindering, blz. 955

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 956

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 955

Beraadslagingen van de Vlaamse Executieve, blz. 956

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 956

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 956

Verslag

Indiening, blz. 956

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 955

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 956

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer D. Vervae tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over infrastructurele ingrepen om het verkeer zo veilig mogelijk te laten verlopen en zulks naar aanleiding van het groot aantal jonge verkeersslachtoffers, blz. 956

Actuele vraag van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de verklaringen van de Minister omtrent de oprichting van een Vlaams Huis in Catalonië en de steun van de Vlaamse Gemeenschap bij de Europese Gemeenschap met betrekking tot de problemen in Catalonië, blz. 957

Actuele vraag van de heer E. Van Rompuy tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het verbod vanwege de BRT om religieuze programma's door derden op radio en TV uit te zenden tijdens de periode voorafgaand aan de Europese verkiezingen, blz. 958

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het optreden van CVP-politici in katholieke scholen, blz. 959

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer G. Cardoen tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de ministeriële richtnota betreffende de gewestplannen, blz. 960

Vraag van de heer W. Van Durme tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de erkenning van de bezigheidshomes van de ontbonden VZW's van Sparrenhove

Vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de overname van de vroegere bezigheidshomes Sparrenhove te Gavere, Mariakerke, Sint-Martens-Latem en Melle, blz. 961

Vraag van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de doorlichting van de instelling Kind en Gezin, blz. 961

Voorstel van decreet van de heer J. De Roo C.S. houdende oprichting van een

Vlaams Sportfonds
— 57 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 8

Algemene bespreking, blz. 962

Sprekers : de heren F. Bosmans, verslaggever, A. Schellens, J. Caudron, J. De Roo, Minister P. Dewael

Artikelsgewijze bespreking, blz. 968

Hoofdelijke stemming, blz. 970

Samenstelling van Commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 971

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. Pede tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit

Hoofdelijke stemming, blz. 971

Spreker : de heer J. Pede

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement

Hoofdelijke stemming, blz. 972

Spreker : de heer G. Annemans

Motie tot besluit van de interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de plannen van Center Parcs te Maasmechelen en de bescherming van de open ruimte

Hoofdelijke stemming, blz. 973

Spreker : de heer D. Vervae

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer W. De Vlieghe tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de moeilijke verkeerssituatie in Noordwest-Brabant, blz. 974

Sprekers : de heren W. De Vlieghe, D. Vervae, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over een mogelijke bijsturing van het beleid inzake golfterreinen in Vlaanderen

Vragen (R.v.O. art. 70, 6 c)

— Vraag van de heer D. Vervae tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de aanleg van golfterreinen

— Vraag van de heer D. Vervae tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de noodzakelijkheid

van een eenduidig open-ruimte-beleid, blz. 981

Sprekers : de heren J. Cuyvers, D. Vervaet, J. Timmermans, Ministers L. Walt Niel, T. Kelchtermans

Indiening van moties, blz. 988

Interpellatie van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de ingebruikneming van de afvalwatercollector langsheen het Albertkanaal, blz. 988

Sprekers : de heren J. Verheyden, J. Geysels, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 992

Nr. 35 Dinsdag 30 mei 1989

Berichten van verhindering, blz. 993

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 993

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 993

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 993

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 994

Jaarverslag

Indiening, blz. 994

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 994

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer L. Dhoore tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de laattijdige uitbetaling van de huisvestingspremies, blz. 994

Vraag van de heer J. Van Eetvelt tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de modernisering van de sluis te Hingene in opdracht van de NV Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel, blz. 996

Vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het drinkwaterbeleid in Vlaanderen, blz. 996

Vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bedreiging van het grondwater en de drinkwaterwinning door lekkende mazouttanks
Intrekking, blz. 998

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer E. Flamant tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer,

over een alternatieve verbinding met de E 17 Gent-Antwerpen in plaats van de Wase grote ring, blz. 998

Sprekers : de heren E. Flamant, T. Van Parys, H. Van Dienderen, E. Beysen en Minister J. Sauwens

Indiening van een motie, blz. 1004

Interpellatie van de heer G. Janzegers tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de aanleg van nieuwe stortplaatsen voor verkleind huishoudelijk afval door de Intercommunale Interleuven in het arrondissement Leuven, blz. 1005

Sprekers : de heren G. Janzegers, D. Vervaet en Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer A. Kempinaire tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de onduidelijke reglementering inzake dopingcontrole, blz. 1011

Sprekers : de heren A. Kempinaire, J. Caudron, Minister H. Weckx

Indiening van moties, blz. 1016

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over noodzakelijke hervormingen in de opleiding tot verpleegkundige, blz. 1017

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heer L. Hancké en Minister D. Coens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1022

Nr. 36 Woensdag 31 mei 1989

Berichten van verhindering, blz. 1023

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1023

Voorstel van resolutie

Indiening, blz. 1023

Motie van Orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1023

Sprekers : Minister L. Van den Bossche, de heer A. Denys

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over dramatische gevolgen van niet-gesynchroniseerde lichten op de R8 te Kortrijk, blz. 1024

Actuele vraag van de heer A. De Beul tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het negeren door sommige diensten van Openbare Werken van het bermbe-

sluit van de Vlaamse Executieve van 27 juni 1984, blz. 1024

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het sluiten van de Waalse grenzen voor het Vlaams huisvuil

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de problematiek van de verwerking van het huishoudelijk afval in Vlaams-Brabant ten gevolge van het verbod tot het storten in het Waalse Gewest, blz. 1025

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de aanpassing van de dotatie van het Gemeentefonds voor 1987 en 1988, blz. 1027

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de publieke weigering van een burgemeester om de wet inzake dopingcontrole na te leven, blz. 1029

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatie van de verkiezingen voor het Europees Parlement te Voeren, blz. 1030

Ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie van de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten

— 194 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1031

Sprekers : de heer C. Lisabeth, verslaggever, Minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1033

Voorstel van resolutie van de heren R. Daems en L. Peeters c.s. betreffende de 8.000 Roemeense dorpen die met afbraak zijn bedreigd
— 216 (1988-1989) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 1038

Sprekers : de heren R. Daems, L. Peeters, J. Geysels

Interpellatie (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer E. Gryp tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijk vervroegde sluiting van de Kempense Steenkoolmijnen, blz. 1040

Sprekers : de heren E. Gryp, P. Berben, E. Vandebosch, J. Verheyden, H. Candries, Minister T. Kelchtermans, J. Geysels, A. Denys, Minister N. De Batselier

Indiening van moties, blz. 1062

Mededeling van de Voorzitter

Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, blz. 1062

Ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten

— 194 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming (zonder gevolg), blz. 1062

Hoofdelijke stemming (Herhaling, zonder gevolg), blz. 1064

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1065

Nr. 37

Dinsdag 1 juni 1989

Berichten van verhindering, blz. 1067

Ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten

— 194 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming (Herhaling), blz. 1067

Voorstel van resolutie van de heren R. Daems en L. Peeters c.s. betreffende de 8.000 Roemeense dorpen die met afbraak zijn bedreigd

— 216 (1988-1989) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1068

Sprekers : de heren R. Daems, J. Geysels, A. Deneir

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Walt-

niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over een mogelijke bijsturing van het beleid inzake golfterreinen in Vlaanderen

Hoofdelijke stemming, blz. 1069

Spreker : de heer E. Beysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1070

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Adriaensens, G. Mommerency, A. Steverlynck, V. Vanderheyden ; gezondheidsredenen.

M. Schoeters ; buitenslands.

J. Ansoms, R. Blanpain, O. Lefebber ; ambtsverplichtingen.

R. Van Steenkiste ; familieverplichtingen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en wijziging

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

— Voorstel van decreet van de heer R. Blanpain c.s. houdende vast-

stelling van het aantal lessen lichamelijke opvoeding in het onderwijs

— 213 (1988-1989) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

— Voorstel van decreet van de heer D. Vervaeke c.s. houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 7 november 1984 tot reglementering van de huurwoningwet betreffende de woningen die aan de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting erkende vennootschappen of aan de Nationale Maatschappij zelf toebehoren

— 214 (1988-1989) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu.

— Voorstel van decreet van mevrouw F. Brepoels c.s. houdende wijziging van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen

— 215 (1988-1989) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening

De Voorzitter : Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend :

— Voorstel van resolutie van de heren R. Daems en L. Peeters c.s. betreffende de 8.000 Roemeense dorpen die met afbraak zijn bedreigd

— 216 (1988-1989) — Nr. 1.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De Voorzitter : Dames en heren, bij toepassing van artikel 37 van het Reglement heeft Minister Van den Bossche bij motie van orde het woord gevraagd.

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik wil vragen of de Raad het ermee eens is om, met een mondeling verslag, het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie van de procedure alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten, vandaag in openbare vergadering te bespreken.

Het ontwerp is gisteren in de Commissie unaniem goedgekeurd. Het is een zuiver technisch decreet.

De Voorzitter : Is de Raad het eens met het voorstel tot aanvulling van de agenda ?

Voorzitter

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, is het de bedoeling dit ontwerp van decreet te behandelen na het KS-debat en vóór de stemmingen ?

De Voorzitter : . . . tenzij het debat na de stemmingen wordt gehouden.

De heer A. Denys : Ik stel voor het KS-debat, zoals aangekondigd, vóór de stemmingen te houden en precies daarna het ontwerp van decreet te bespreken. Daarna kunnen de stemmingen worden gehouden.

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik vermoed dat dit decreet alleen maar zal worden besproken door de verslaggever en mijzelf en dat er niemand anders het woord zal vragen. Ik verzoek u dit ontwerp onmiddellijk na de actuele vragen te behandelen. Alle fracties waren aanwezig in de Commissie waar het ontwerp bij unanimité is goedgekeurd.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik heb geen enkel probleem met het feit dat het decreet ervoor wordt behandeld, maar ik zou wel graag hebben dat het KS-debat vóór de stemming wordt gehouden.

Ik heb ook nog een tweede voorstel betreffende de resolutie ingediend door de heer Daems en consoorten in verband met de afbraak van 8.000 Roemeense dorpen. De tekst van deze resolutie werd intussen reeds rondgedeeld. Ik vraag u ze bij hoogdringendheid ook vóór de stemming te willen behandelen.

De Voorzitter : Ik meen dat de Raad wel akkoord kan gaan met de hoogdringendheid vermits het voorstel van resolutie door alle fracties werd ondertekend.

Geen bezwaar ? *(Nee)*

Bijgevolg stel ik voor nu te beginnen

met de actuele vragen, vervolgens het ontwerp van decreet voorgesteld door Minister Van den Bossche, en de interpellatie in verband met KS en daarna de voorziene stemmingen.

Is de Raad het daarmee eens ? *(Zu-stemming)*

Aldus is besloten.

ACTUELE VRAGEN (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over dramatische gevolgen van niet-gesynchroniseerde lichten op de R8 te Kortrijk

De heer Olivier heeft het woord.

De heer M. Olivier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, vorige week hebben zich opnieuw heel wat ongevallen voorgedaan op de Ring nr. 8 rond Kortrijk. Ik weet dat dit probleem u niet onbekend is. U heeft hiervoor reeds een oplossing vooropgesteld namelijk de realisatie van drie bruggen waarvoor de vastleggingen reeds dit jaar zouden gebeuren. Wanneer alles normaal verloopt, zouden deze werken pas op het einde van de jaren 1991 kunnen worden afgevoerd.

Intussen stellen zich problemen met de gelijkvloerse kruisingen vooral ter hoogte van de Steenstraat en de Mellestraat, waar de zichtbaarheid bijzonder klein is. Voorlopig werd in afwachting van de realisatie van bovenvermelde bruggen een tussenoplossing gesuggereerd. Deze tussenoplossing zou erin bestaan niet de lichten op de Ring te synchroniseren, maar wel de synchronisatie op de kruisende wegen door te voeren. Deze studie is blijkbaar klaar. De kosten zouden ongeveer twee miljoen bedragen.

Mijnheer de Minister, mijn vraag strekt ertoe de mogelijkheid te over-

wegen om deze werken bij hoogdringendheid te laten uitvoeren en bij prioriteit deze twee miljoen vast te leggen zodat in de loop van de volgende weken de werken kunnen worden uitgevoerd. Zodoende zullen nieuwe ernstige ongevallen, zowel met lichamelijke als met materiële schade, kunnen worden vermeden.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van de vraag van de heer Olivier heb ik een aantal inlichtingen opgevraagd. In de periode 1983-1988 werden er door rijkswacht en politie verschillende ongevallen vastgesteld : aan de kruispunten op de R8 aan de Oude Ieperseweg 4 ongevallen, aan de Steenstraat 9 ongevallen, aan de Mellestraat 13 ongevallen en aan de Gullegemstraat 2 ongevallen. Mijn voorgangers hebben inderdaad op een bepaald ogenblik beslist de verkeerslichten te synchroniseren op de parallelle wegen van de R8. Maar bij het uittesten bleek dit niet de aangevraagde oplossing te zijn. Behoudens deze korte testperiode werd er dan ook geen synchronisatie toegepast. In het laatste kwartaal van 1988 werd de coördinatie van de verkeerslichten op de kruisende wegen bestudeerd. Die werd verder afgewerkt in het eerste kwartaal van 1989. De uitvoering van de werken zal een maand vergen. De kosten worden op twee miljoen geraamd. Ik heb aan het Bestuur Elektriciteit en Elektronica de opdracht gegeven de werken versneld uit te voeren. De werken zullen over enkele weken beginnen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer A. De Beul tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het negeren door sommige diensten van Openbare Werken van het bermbesluit van de Vlaamse Executieve van 27 juni 1984

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Beul tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het negeren door sommige diensten van Openbare Werken van het bermbesluit van de Vlaamse Executieve van 27 juni 1984.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, op 27 juni 1984 heeft de Vlaamse Executieve een besluit getroffen houdende regeling van het wegbermbeheer. Dit besluit trad in werking op 1 januari 1985 en houdt in dat wegbermen langs openbare wegen slechts na 15 juni mogen worden gemaaid. Alle publiekrechtelijke rechtspersonen in Vlaanderen zijn ertoe gehouden dit besluit na te leven. Het verwondert mij dan ook te moeten vaststellen dat sommige diensten van Openbare Werken dit besluit niet naleven en vroeger dan voorzien overgaan tot het maaien van sommige wegbermen. Om zich van de feiten te overtuigen hoeft men maar langs de verkeerswisselaar van Groot-Bijgaarden te rijden. De bermen liggen er daar sinds enige tijd reeds volkomen glad bij.

Nu weet ik wel dat er een omzendbrief is van AROL van 1 juli 1987 die stelt dat vroeger mag worden gemaaid als de verkeerssignalisatie onvoldoende zichtbaar is. Maar dat is duidelijk de reden niet. Wij stellen vast dat een aantal diensten van Openbare Werken reeds zeer vroeg beginnen met maaien en daarbij niet alleen grasmachines, maar ook biociden gebruiken.

Mijnheer de Minister, achten bepaalde diensten van Openbare Werken zich verheven boven dit besluit of zijn er interpretatiemoeilijkheden ? Ik zou het op prijs stellen mocht u hieromtrent uw diensten ondervragen. Als er interpretatiemoeilijkheden zijn zou u de twijfels best wegnemen. Misschien zou het ook best zijn in een omzendbrief te herinneren aan het Executievebesluit van 27 juni 1984.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de toepassing van het bermdecreet is inderdaad altijd een probleem geweest. Het is duidelijk dat, nu Openbare Werken geregionaliseerd is, de Vlaamse Gemeenschap ten minste haar eigen wetten en reglementen dient toe te passen. Ik heb daartoe opdracht gegeven aan de administratie. Ik ken het probleem. Enerzijds is er het spanningsveld tussen verkeersveiligheid en de juiste toepassing van het bermdecreet. Dat betekent dat wij op een aantal plaatsen het maaien wel moeten toestaan en organiseren vanuit het standpunt van de verkeersveiligheid. Dit is onder meer vaak het geval voor een aantal verkeerswisselaars, kruispunten en plaatsen waar signalisatieborden zichtbaar moeten blijven. Anderzijds worden wij op dit ogenblik geconfronteerd met lopende aannemingscontracten. U weet dat heel wat van dit soort werk wordt uitbesteed. Eerstdaags verwacht ik een volledig evaluatierapport dat ik aan de administratie heb gevraagd zodat wij in de toekomst dit decreet en de reglementen correct kunnen toepassen.

Ter zake vraag ik voor 1989 enig begrip vanwege de Raad en vanwege de bevolking.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het sluiten van de Waalse grenzen voor het Vlaams huisvuil

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de problematiek van de verwerking van het huishoudelijk afval in Vlaams Brabant ten gevolge van het verbod tot het storten in het Waalse Gewest

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer R. Daems tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het sluiten van de Waalse grenzen voor het Vlaams huisvuil en van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de problematiek van de verwerking van het huishoudelijk afval in Vlaams Brabant ten gevolge van het verbod tot het storten in het Waalse Gewest.

De heer Daems heeft het woord.

De heer R. Daems (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik zal zeer kort zijn ten einde de heer Peeters, die inzake het storten van huisvuil dezelfde bezorgdheid met mij deelt, de gelegenheid te geven enkele bedenkingen te formuleren. Wij hebben vernomen dat Gemeenschapsminister Lutgen enkele dagen geleden de beslissing heeft genomen het Vlaamse huisvuil niet meer in Wallonië binnen te laten. Hij heeft daarvoor een aantal redenen opgegeven. Als hoofdreden zei hij het volgende : wij hadden reeds in 1987 deze beslissing genomen, maar hebben bij wijze van uitzondering toegelaten dat het huisvuil op Waals grondgebied zou mogen worden gestort tot op het ogenblik dat wij een protocol afsluiten dat ons de elementen bezorgt op basis waarvan wij de transfers van huisvuil, de kosten, de kwalitatieve normen, enzovoorts kunnen regelen.

Het blijkt nu dat er reeds driemaal een bijeenkomst heeft plaatsgehadt om een dergelijk protocol tussen Vlaanderen en Wallonië op te stellen. Naar deze bijeenkomsten zijn telkens personen van uw administratie afgevaardigd die blijkbaar van de hele materie niet veel afwisten. De heer Lutgen heeft dit althans in een interview verklaard. De Minister heeft dit zo kwalijk genomen dat hij op een bepaald ogenblik op een abrupte manier een einde heeft gemaakt aan de bestaande toestand.

U beweert wel dat u in het verleden reeds een brief gestuurd hebt aan de heer Lutgen waarin u hem voorstelt

Daems

een dergelijk protocol af te sluiten. Ik vraag mij af waarom u, na enkele maanden van stilzwijgen vanwege de heer Lutgen, niets onderneemt.

Ten tweede vraag ik mij af waar uw respect is voor de andere Gemeenschap en het andere Gewest wanneer u het zich niet vergewaardigt met de heer Lutgen te onderhandelen ten einde dit nijpende probleem te kunnen oplossen.

Een derde en zeer concrete vraag is de volgende : wat overweegt u te doen nu de grens gesloten is en wij blijven zitten met ons huisvuil ? Laat u dat huisvuil gewoon ophopen of gaat u, nu het andere Gewest u het mes op de keel zet, eindelijk een initiatief nemen en uw verantwoordelijkheid als Minister van Leefmilieu opnemen.

De Voorzitter : De heer Peeters heeft het woord

De heer L. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik stel vast dat wij beiden, alhoewel een verschillend arrondissement vertegenwoordigend, bekommerd zijn over het zeer actuele probleem van de huisvuilverwerking in onze regio. Heel Vlaanderen heeft opgekeken bij de beslissing van de heer Lutgen, die reeds lang kon worden verwacht, maar zich nu heeft concreetiseerd na een bedreiging die werd geformuleerd en die mede gebaseerd was op het niet-afsluiten van een protocol met het Waalse Gewest. Het hoeft geen betoog dat deze beslissing voor de gemeentebesturen en de intercommunales een zeer moeilijk probleem is met verstrekkende gevolgen. Ook een recent initiatief van u, mijnheer de Minister, heeft mijn verbazing opgewekt. Tijdens het week-end ontving ik, in mijn hoedanigheid van burgemeester, een spoedbrief waarin mij werd gewezen op de verschillende verplichtingen die ik heb als burgemeester. Ik ben mij terdege bewust van die verplichtingen. U wijst mij in die brief op mijn verantwoordelijkheid als burgemeester voor het huisvuil en op mijn plicht een wekelijkse ophaling van het huisvuil te organiseren. De Bur-

gemeesters kennen deze plichten wel.

Minister T. Kelchtermans : Velen kennen ze niet.

De heer L. Peeters : Velen kennen ze niet. Burgemeesters worden nochtans aangesteld in functie van hun bestuurscapaciteiten ten bate van de gemeente. Het verwondert mij, mijnheer de Minister, dat slechts in een laatste paragraaf van deze brief verwezen wordt naar een bijlage met de opsomming van de diverse stortplaatsen en met de telefoonnummers. Concrete voorstellen inzake huisvuilverwerking worden daarin niet vermeld, hoewel dit toch het grootste probleem is waarmee de gemeentebesturen en de intercommunales worden geconfronteerd.

Mijnheer de Minister, ik heb twee concrete vragen. Ten eerste, is het niet aangewezen onmiddellijk onderhandelingen aan te vatten met het Waalse Gewest. U beweert dat u niet kan onderhandelen zolang u niet weet welke initiatieven de gemeentebesturen en de intercommunales ter zake zullen nemen. Dient u zelf geen initiatieven te nemen en voorstellen te doen aan het Waalse Gewest ten einde een oplossing te vinden.

Ten tweede, u kan het argument niet hanteren dat het zorgen voor de verwerking alleen de verantwoordelijkheid is van de huisvuilophalers. Welke zijn uw voorstellen om op korte termijn, misschien tot nader order, maar ook op lange termijn en voor goed, voor dit probleem een oplossing te vinden.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben de heren Daems en Peeters dankbaar voor hun vraag want dit biedt mij de gelegenheid om enkele misverstanden uit de wereld te helpen.

Collega Daems, in verband met de vergaderingen die reeds hebben plaatsgevonden, een eerste maal op initiatief van collega Valkeniers, een tweede maal van mevrouw Smet en vervolgens van collega Lutgen, kan ik u melden dat het om informele vergaderingen ging en zij als dusda-

nig niet kaderden in het formeel overleg zoals nu ook voorzien in de Interministeriële conferentie waarop de Executieve mij uitdrukkelijk heeft afgevaardigd om het intergewestelijk overleg bij te wonen met het oog op concrete afspraken zoals bij voorbeeld in verband met de afvalverwerking. De besprekingen op deze informele bijeenkomsten hadden vooral betrekking op het aspect waterzuivering. Ook in het kader van de verplichtingen die ieder van de Gewesten op zich diende te nemen, is de afval daar zijdelings ter sprake gekomen en ik heb omwille van opportuniteitsredenen één van mijn naaste medewerkers afgevaardigd. Zoals ik reeds zei ging het om informele vergaderingen en is het dus niet juist dat collega Lutgen dit kan inroepen als alibi voor de maatregelen die hij nu heeft genomen. Ik weet niet welke zijn beweegredenen waren. Misschien had hij behoefte aan een kortdurend optreden waardoor andere belangen konden worden gediend. Ik wil daarmee niets suggereren, maar 18 juni is daaraan misschien niet vreemd.

De heer A. Denys : Wat wil u insinueren ?

Minister T. Kelchtermans : Dat heeft niets te maken met insinuaties. Ik zoek een verklaring voor dit optreden.

In het verleden hebben ook mijn voorgangers bij herhaling pogingen ondernomen om samen met het Waalse Gewest tot concrete afspraken te komen die zouden worden samengevat in een protocol, dat ik zelf trouwens heb overgenomen en dat ik reeds in januari andermaal naar collega Lutgen heb gestuurd met de concrete vraag hierover een bespreking te hebben.

Ik heb daarop geen antwoord gekregen. Ik vind trouwens dat dit een bilaterale aangelegenheid is tussen het Vlaamse en het Waalse Gewest. Op 23 mei heb ik de heer Lutgen hieraan herinnerd. Ook toen heb ik geen antwoord gekregen. Integendeel. Achteraf heb ik opgemerkt dat hij de dag daarvoor de beslissing heeft genomen. Ik heb hem opnieuw op de

T. Kelchtermans

Noordzeedag over de zaak gesproken en ook toen heeft hij geen enkele allusie gemaakt op wat hij zinnens was te doen. Geef toe dat ik een aantal redenen heb om mij te verwonderen over de plotse beslissing van zij-
nentwege.

Zo kom ik tot de grond van de zaak en dat is meteen een antwoord op de vragen van de heer Leo Peeters. Eigenlijk moet ik Minister Lutgen enigszins dankbaar zijn. Ik heb immers in het verleden tevergeefs herhaalde malen gepoogd om de intercommunales rond de tafel te krijgen en hen ervan te overtuigen dat er structurele maatregelen moesten worden getroffen om de afvalverwerking op lange termijn veilig te stellen. Want, de afvoer naar Wallonië hebben wij altijd beschouwd als een gemakkelijkheidsoplossing. Zo lang die voorhanden was waren de intercommunales niet bereid alternatieven te zoeken die een duurere kost met zich zouden kunnen brengen. Ik denk hier onder andere aan de optie die werd genomen door de werkgroep die indertijd werd geïnstalleerd en die sprak over één of twee verbrandingsovens vergezeld van een aantal begeleidende maatregelen. Ingevolge de maatregel van de heer Lutgen zijn wij erin geslaagd binnen een zeer korte termijn de verschillende intercommunales verantwoordelijk voor huisvuilverwerking, wat een gedelegeerde verantwoordelijkheid is van de gemeenten, mijnheer de Burgemeester, op mijn Kabinet rond de tafel te krijgen. Dat is vanmorgen gebeurd. De intercommunales hebben zich principieel akkoord verklaard een overeenkomst aan te gaan, die ikzelf zal patroneren, waarin zij bereid zijn structurele maatregelen op lange termijn te zoeken. Zij zijn ook bereid mee te werken aan een studiesyndicaat dat ik hieromtrent heb opgericht en dat tegen het einde van het jaar een voorstel zal doen en de beste optie bekend zal maken om de huisvuilverwerking op lange termijn binnen het Arrondissement te organiseren.

Ik heb mij er tevens toe verplicht ook in de tussenperiode met Minister

Lutgen, nu deze overeenkomst met de vier intercommunales en Inter-Leuven is aangegaan, een gesprek te voeren om via een protocol, dat reeds ter beschikking is, de afvoer van huishoudelijk en industrieel afval terug mogelijk te maken maar dan onder bepaalde voorwaarden. Dat wil zeggen dat het Vlaamse Gewest mee kan bepalen welke deze voorwaarden zijn om te vermijden dat er opnieuw ontsnappingsroutes worden gecreëerd waarbij men de gemakkelijkste oplossing kiest. Structurele maatregelen zijn immers steeds duurder.

Wanneer die bereidheid niet zou bestaan aan de kant van het Waalse Gewest — wat mij zou verwonderen, ik heb geen enkele reden om eraan te twijfelen dat zij een dergelijke overeenkomst niet zouden aangaan — dan zullen wij alternatieve oplossingen voorstellen om ervoor te zorgen dat in de tussenperiode de intercommunales hun afval kunnen kwijt-raken hetzij via storting hetzij via verwerking.

Een ander belangrijk gegeven van de overeenkomst is dat de intercommunales er zich toe verbonden hebben actief mee te werken aan de inspanningen die het Vlaamse Gewest doet op het vlak van het beleid ter voorkoming, op het gebied van recyclage, van recuperatie en ook in verband met het verveelvoudigen van de containerparken. Ik zal u een voorbeeld geven. In de Vlaamse Gemeenschap heeft één gemeente op drie een containerpark en de aanvragen blijven nog binnenstromen. In het gebied Halle-Vilvoorde heeft slechts één gemeente op zesendertig een containerpark. Dit is het zoveelste overduidelijke bewijs dat men, zolang men deze gemakkelijke oplossing had, niet bereid was mee te werken aan andere oplossingen die structureel nodig zijn en waarmee wij de onafhankelijkheid van het Vlaamse Gewest op het vlak van afvalophaling en -verwerking in de toekomst veilig willen stellen. Bovendien willen wij daarmee de afhankelijkheid van het Waalse Gewest tot een minimum beperken en dat minimum aan strikte voorwaarden verbinden.

Mijnheer de Voorzitter, dit was mijn uitvoerig antwoord op de vragen die door de twee sprekers werden gesteld.

De Voorzitter : De heer Daems heeft het woord.

De heer R. Daems : Mijnheer de Voorzitter, het is toch wel spijtig dat wij moeten wachten op een radicale daad van een Minister van het Waalse Gewest alvorens een Minister van het Vlaamse Gewest zijn verantwoordelijkheid op zich neemt om de problemen inzake huisvuil die op korte, middellange en lange termijn kunnen rijzen, aan te pakken.

Mijn tweede opmerking maak ik, net zoals de Minister, in de marge. Ik hoop, mijnheer de Minister, dat uw opmerking over de eventuele parade van de heer Lutgen om in de krant te komen voor de Europese verkiezingen, de komende onderhandelingen niet zal hypothekeken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de aanpassing van de dotatie van het Gemeentefonds voor 1987 en 1988

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Cardoen tot de heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de aanpassing van de dotatie van het Gemeentefonds voor 1987 en 1988.

De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de dotatie voor het Gemeentefonds van 1987 en 1988, overeenkomstig de koninklijke besluiten nr. 263 en 481 . . .

De heer A. Denys : Bedoelt u de dotatie ?

De heer G. Cardoen : Inderdaad, de dotatie van 1987 en 1988. Deze dotatie werd nog niet bepaald. De kredieten hiervoor werden in de nationale begroting van 1989 opgenomen. Het verontrust mij bijzonder dat de nationale Minister op een vraag en een interpellatie in de Kamer van Volksvertegenwoordigers ongeveer het volgende antwoordde. De Minister zei dat volgens artikel 4, paragraaf 12 van de bijzondere wet van 8 augustus 1988 de Gewesten bevoegd zijn voor de algemene financiering van de gemeenten. Hij voegde eraan toe dat in artikel 61, paragraaf 1 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 bepaald wordt dat de Gewesten de rechten en verplichtingen van de Staat moeten overnemen voor de bevoegdheden bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1988. Op die basis werden bij de begrotingscontrole van de Regering in maart 1989 de aangepaste kredieten voor de dotatie van 1987 en 1988 voor het Gemeentefonds niet meer opgenomen. Dat verontrust mij en niet alleen mij, maar ook de 308 Vlaamse steden en gemeenten die toch rechtmatig hadden gehoopt op ongeveer 4,5 miljard.

Mijn vragen zijn de volgende. Mijnheer de Minister, deelt u de zienswijze van de nationale Minister van Binnenlandse Zaken ? Zo ja, hoe kan de Executieve dan haar verplichtingen nakomen ? Zo nee, welke stappen zal u doen om de koninklijke besluiten nrs. 263 en 481 te doen naleven ? Ingeval de zaak wordt voorgelegd aan het Overlegcomité Regering-Executieven en de resultaten nihil zouden zijn, wat misschien te verwachten is, bent u dan bereid het advies van de Raad van State of het Arbitragehof in te winnen ?

Mijnheer de Minister, als het standpunt van Minister Tobback het juiste zou zijn, bent u dan bereid om onverwijld de verplichting na te leven ?

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, de vraag van de heer Cardoen is er een die alle gemeentebesturen aangaat. Die vraag

ligt op de kruising van enerzijds, de koninklijke besluiten nummers 263 en 481 en anderzijds, de financieringswet .

Volgens de logica van deze koninklijke besluiten moet de afrekening van het Gemeentefonds voor de door collega Cardoen genoemde jaren gebeuren op het ogenblik dat de staatsuitgaven gekend zijn van het jaar waarop het Gemeentefonds betrekking heeft. Aan de hand van de stijging of de verlaging van die uitgaven van de Staat, minus de openbare schuld, wordt de uiteindelijke dotatie vastgelegd die de omvang van het Gemeentefonds voor dat jaar zal bepalen.

Ter zake zijn er op dit moment drie thesissen. De thesis van collega Tobback — hij heeft u die in de Senaat uiteengezet — houdt in dat, via de financieringswet, alles is overgedragen. Ni vu, ni connu. Wij wassen onze handen in onschuld. Wij wuiven dag met het handje naar de toepassing van desbetreffende koninklijke besluiten. Ter zake moet men zich dan maar tot de Gewesten richten.

De theorie die mijn voorkeur heeft, stelt dat door de financieringswet inderdaad de bevoegdheid en het geld werd overgedragen. Het gaat echter om een recht dat vóór de financieringswet was ontstaan en waarvan de uitbetaling verlaet werd omdat men, gezien het mechanisme, eerst de Staatsuitgaven moest vaststellen om de uitbetaling te kunnen uitvoeren. Dat recht ontstaat op het ogenblik dat het jaar is aangebroken. Het wordt later uitgerekend en . . . later uitbetaald.

Volgens een derde theorie verkondigen sommigen op dit moment dat de koninklijke besluiten impliciet werden opgeheven en dus niet meer bestaan. Toch zijn er niet veel argumenten die hiervoor pleiten. Integendeel, in dezelfde financieringswet werden wel degelijk andere bepalingen expliciet afgeschaft. Waar het dus nodig werd gevonden, heeft men andere bepalingen expressis verbis afgeschaft. Het zou mij sterk verwonderen dat twee koninklijke besluiten met een niet onaardige draagwijdte zo maar stilzwijgend zouden zijn afgeschaft.

Mijns inziens moeten wij voor dit probleem de volgende stappen doen. Ten eerste, de Executieve moet, na beraadslaging, bepalen welke haar thesis is. Zou de Executieve de thesis volgen die ik voorsta en die ingaat tegen deze van de nationale Regering, dan moet dit in het Overlegcomité worden besproken. Indien er dan geen akkoord komt binnen het Overlegcomité, stelt u twee vragen bij namelijk, quid Raad van State, quid het Arbitragehof.

Het is duidelijk dat het Arbitragehof desbetreffend niet bevoegd is. Wat betreft de Raad van State maak ik u attent op het volgende. Wanneer de vraag wordt gesteld na het Overlegcomité, denk ik dat de Raad van State ook niet meer bevoegd is, want het gaat dan om een betwiste zaak. De Executieve moet goed inschatten of zij, vooraleer de zaak aanhangig te maken of zelfs vooraleer zich uit te spreken, advies gaat vragen aan de Raad van State. Op dat ogenblik kan nog niet worden gesproken van een betwiste zaak. Men zou in de Executieve perfect de optie kunnen nemen te zeggen dat er een uitspraak is geweest van de nationale Minister, waar u mij daarstraks aan herinnerde, en de Raad van State vragen of die uitspraak juist is. Dat zou nu nog kunnen, maar niet meer na het Overlegcomité.

Wanneer het Overlegcomité niet tot een akkoord komt, dan zal de discussie enorm moeilijk worden omdat men dan zeker moet verhinderen, dat is onze plicht, dat er binnen de discussie maar één slachtoffer meer over is, namelijk de gemeenten. Daarop wil ik nu niet vooruitlopen, maar het is duidelijk dat de gemeenten recht hebben op die bedragen en dat het hier gaat om een juridische en politieke discussie over wie uiteindelijk de betaling gaat dragen.

Dat is de wijze waarop wij de volgende weken gaan optreden.

Echt vooruitlopen op twee dingen kan ik niet. Ik zal aan de Executieve de vraag stellen of wij nu de Raad van State gaan raadplegen, zoniet doen wij het nooit, want volgens mij kunnen wij het niet meer nadat het

Van den Bossche

Overlegcomité is samengekomen. Er zal ook, mocht het hele proces tot geen oplossing leiden, naar een politiek gesprek moeten worden gegaan, maar men zal er steeds moeten van uitgaan dat de gemeenten de rekening niet moeten betalen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de publieke weigering van een burgemeester om de wet inzake dopingcontrole na te leven

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de publieke weigering van een burgemeester om de wet inzake dopingcontrole na te leven.

De heer Caudron heeft het woord.

De heer J. Caudron (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, op 21 mei heeft zich te Knokke op de terreinen van de Royal-Zoute Golfclub een zwaar incident voorgedaan. De heer Lippens die Burgemeester is van de Stad, tevens Graaf is en ook golfspeler en zelfs eigenaar of mede-eigenaar van de terreinen, heeft publiek geweigerd zich te onderwerpen aan de dopingcontrole georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap. De heer Graaf heeft niet alleen geweigerd zich te onderwerpen aan de dopingcontrole, maar hij heeft ook de ambtenaren verhinderd contact op te nemen met de Federatie van de Golf, wat in de procedure is voorzien.

Toen de ambtenaren van het plein werden gestuurd en nadien met de rijkswacht terugkwamen, heeft de Graaf gemeend zich op een onbeschofte manier te moeten gedragen

ten opzichte van de rijkswachters, die niets anders dan hun plicht deden. Hij heeft hen uitgescholden voor „gestapo” verwijzend naar toestanden van de Tweede Wereldoorlog.

Dit is voor ons een zeer zwaar incident, omdat aan de ene kant de Vlaamse Gemeenschap zware inspanningen levert om de anti-dopingwet te doen naleven en daarvoor vele tientallen miljoenen per jaar besteedt. Aan de andere kant zien wij dat een burgemeester, die de eed heeft afgelegd de wet te zullen toepassen, hier ostentatief weigert zelf de wet na te leven.

Mijnheer de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt welke maatregelen zal u treffen om een dergelijke burgemeester eens op zijn nummer te zetten ?

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de vraag gesteld door collega Caudron alludeert op de feiten waarvan in de pers melding werd gemaakt. Voorafgaandelijk wil ik zeggen dat ter zake duidelijk een verdergaand administratief onderzoek moet worden gelast. Ik heb aan collega Weckx gevraagd mij het dossier over te maken. Ik zal dat dossier eerlang krijgen.

Ik moet evenwel nuanceren omtrent wat uiteindelijk de gevolgen kunnen zijn en wie eventueel bepaalde sancties moet nemen. Er bestaat namelijk een vrij strikt juridische regeling en er zijn afgesproken procedures. In de mate dat er bij voorbeeld een strafrechtelijke overtreding wordt gepleegd en één van de elementen, die ik uit de pers verneem, is bij voorbeeld dat bepaalde woorden die door Graaf Lippens zouden zijn gebruikt, van die aard zijn dat zij beledigingen kunnen inhouden aan ambtenaren, die op dat ogenblik in functie zijn, en er dus een strafrechtelijke inbreuk zou kunnen zijn. Indien de Gouverneur dat dusdanig opvat, dan moet de Gouverneur het dossier onmiddellijk aan de nationale Minister van Binnenlandse Zaken overmaken. Indien uit het onderzoek zou blijken

dat er zich een heel zware sanctie opdringt wegens wangedrag of grove nalatigheid, of wegens een grove vermenging van belangen dan behoort een schorsing of een afzetting niet tot mijn mogelijkheden. De schorsing en de afzetting zijn dan nationaal en behoren tot de bevoegdheid van de nationale Minister van Binnenlandse Zaken.

Het is dan ook duidelijk dat indien wij menen dat het dossier zwaarwichtig genoeg is, wij dit, voor verder gevolg, aan de nationale Minister van Binnenlandse Zaken zullen overmaken. In afwachting kunnen wij wel alle andere elementen samenbrengen, het dossier opvragen en een gedeeltelijk onderzoek verrichten, met de uitzondering die ik zoëven heb gemaakt in verband met de strafrechtelijke implicaties. Wij kunnen ook wel degelijk de Burgemeester tegelijkertijd op zijn minst — indien we het dossier niet zouden moeten overmaken voor grovere sancties of voor het nagaan of er geen grovere sancties nodig zijn — tot de orde roepen, wat in elk geval dient te gebeuren.

Het komt mij voor dat, indien het juist is wat in de pers staat, de burgemeester er reeds onmiddellijk kan worden op gewezen dat een vermenging van belangen zeker niet duldbaar is in hoofde van zijn functie. Als dat blijkt uit het dossier, dat tijdens de eerstkomende dagen mag worden verwacht, zal ik dat initiatief nemen.

De Voorzitter : De heer Caudron heeft het woord.

De heer J. Caudron : Ik dank de heer Minister voor zijn antwoord. Indien hij er mocht aan twijfelen of wat hij in de pers heeft gelezen wel degelijk waar is, kan ik erop wijzen dat er een proces-verbaal werd opge maakt, waarin de verwijten van „gestapo” en dergelijke zijn opgenomen. Dit proces-verbaal werd door Graaf Lippens zelf ondertekend.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatie van de verkiezingen voor het Europese Parlement te Voeren

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatie van de verkiezingen voor het Europese Parlement te Voeren.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik wens vanop deze tribune uw medewerking te vragen voor het veilig verloop van de Europese verkiezingen in Voeren. Inderdaad, men kan het daar blijkbaar niet laten allerlei spitsvondigheden uit te vinden, wat vanuit deze Vlaamse Raad ten minste moet worden aangeklaagd.

U weet wellicht allen dat in de gemeente Voeren in allerijl werd beslist om het aantal stembureaus te herleiden tot vier, ten einde op die manier een soort van nieuwe gratische dienstverlening in te stellen, zodat men in Voeren, naast het gratis leerlingenvervoer, ook gratis verkiezingsvervoer krijgt.

Vanzelfsprekend schuilt hierachter een duidelijke bedoeling, met name — wat in de door ons gelaakte wet werd voorzien — de Voerenaars de kans te geven hun stem uit te brengen in het Waalse Gewest. Mijns inziens moeten wij vanuit deze Vlaamse Raad in ieder geval op de ongerijmdheid van deze situatie wijzen.

Mijnheer de Minister, ik weet dat u niet rechtstreeks kan ingrijpen in de organisatie van de verkiezingen, omdat dit de bevoegdheid is van uw collega van Binnenlandse Zaken. Wij weten trouwens momenteel nog altijd niet of u al dan niet voogdijminister bent — met alle prerogatieven daaraan verbonden — van Voeren. De interpellatie desbetreffend, zowel in deze Raad als in de Kamer, hebben

Naast een actualiteitsvraag over het sluiten van de Waalse grenzen voor Vlaams huisvuil, verbreedde de heer R. Daems (PVV) het debatperspectief met een introducerend betoog bij het voorstel van resolutie betreffende de 8.000 Roemeense dorpen die met afbraak zijn bedreigd

ons ter zake niet veel wijzer gemaakt. Wellicht komt dit na 18 juni nog ter sprake ; misschien zal dan een duidelijk antwoord worden gegeven.

Mijns inziens is het onze taak de nieuwe Voeren-gril aan te klagen. Wij vragen u of u bereid bent bij uw collega van Binnenlandse Zaken in de nationale Regering aan te dringen opdat tenminste de verkiezingen in Voeren zouden worden georganiseerd zoals vroeger, dus een status quo. Het overige kunnen wij helaas niet beletten. Ik geloof dat wij er uiteindelijk moeten toe komen de organisatie van de verkiezingen identiek te laten verlopen zoals dit bij vorige gelegenheden het geval was.

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de heer Beysen voor zijn vraag. Hij heeft gelijk, het behoort niet tot mijn bevoegdheid verkiezingen en referenda te organiseren. Dat is op zijn minst één bron van rust.

Blijkbaar is de liefde tussen Minister Tobback en mijzelf zo groot dat ik

hem niets moet vragen, maar dat hij zelfs mijn wensen voorkomt. Toen ik immers deze middag naar aanleiding van deze vraag informatie inwon langs de telefoon werd mij meegedeeld dat dit onderzoek reeds sinds enkele dagen is gelast. Men heeft via de Gouverneur duidelijkheid gevraagd over wat er aan de gang is ten einde juist te weten wat er gebeurt en ervoor te zorgen dat de verkiezingen in ieder geval feilloos kunnen verlopen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie van de procedure alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten — 194 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie van de procedure alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten, waarvan het opschrift door de Commissie werd gewijzigd als volgt : „Ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten”.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Lisabeth, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

De heer Lisabeth (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dit ontwerp van decreet werd gisteren in de Commissie uitvoerig besproken, samen met de door de Vlaamse Executieve voorgestelde amendementen.

Deze amendementen van de Vlaamse Executieve waren nodig omdat, ingevolge de recentste codificatie van de nieuwe Gemeentewet, gisteren verschenen in het Staatsblad, men in feite een nieuw decreet tot stand moet brengen, zonder evenwel met de principes van het decreet van 28 juni 1985 te breken.

In concreto komt het door de Executieve geamendeerd ontwerp van decreet, neer op het ontwerpen van een technisch aangepast nieuw decreet, waarbij het decreet van 28 juni 1985 kan worden opgeheven, hoewel de principes ervan worden weerhouden.

Aangezien de codificatie van de „nieuwe Gemeentewet” pas vorige week in de Senaat werd goedgekeurd kon het ontwerp van decreet niet vroeger dan gisteren in de Commissie worden besproken.

Het is van belang dat dit ontwerp-decreet, eens goedgekeurd, snel in werking kan treden, aangezien het volledig refereert naar de op 1 juni in werking tredende nieuwe Gemeentewet,

Teneinde geen verwarring te laten

ontstaan in hoofde van de gemeentebesturen, werd aan uw Commissie dan ook gevraagd de bespreking ervan in de Vlaamse Raad niet langer uit te stellen, vandaar dit mondeling verslag.

Alvorens uit te wijden over de redenen voor dit ontwerp-decreet, kan ik u meedelen dat het in de Commissie unaniem is aangenomen, nà aanvaarding — eveneens unaniem — van een verduidelijkend subamendement op artikel 2.

Het geheel is logistiek een ingewikkelde zaak geworden onder meer door de talrijke noodzakelijke verwijzingen naar de artikelen van de „nieuwe Gemeentewet”.

Met dit ontwerp-decreet zijn geen wijzigingen ten gronde aangebracht aan de regelen betreffende de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten en het Vlaamse Gewest.

Dit werd ook door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt duidelijk onderstreept. In zijn toelichting gaf hij uitvoerig de redenen aan waarom een nieuw decreet op het administratief toezicht tot stand moet komen en hoe daarbij fasegewijs te werk moet worden gegaan.

De aangehaalde redenen en de geplande fasen zijn opgesomd in de Memorie van Toelichting bij het ontwerp van decreet, op de bladzijden 1 en 2.

Dit ontwerp van decreet, dat tot doel had de bestaande bepalingen in het decreet van 28 juni 1985 in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de nieuwe Gemeentewet, namelijk de nummering van de artikelen, is thans evenwel voorbijgestreefd door andere wijzigingen en diende daarom te worden geamendeerd.

Eerst en vooral zijn er de wijzigingen die aan het ontwerp van de nieuwe Gemeentewet werden gebracht vooral met betrekking tot de herschikking van de artikelen, wijzigingen die betrekking hebben op de gemeentecomptabiliteit.

Ten tweede, is er het koninklijk be-

sluit tot aanpassing van de nieuwe Gemeentewet met toepassing van artikel 6 van de wet van 26 mei 1989 tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 24 juni 1988 tot codificatie van de Gemeentewet onder het opschrift „Nieuwe Gemeentewet”. Het is noodzakelijk een juiste en definitieve versie van het decreet op te maken. Daarom waren technische wijzigingen aan het ontwerp van decreet noodzakelijk. Het koninklijk besluit heeft immers de bepalingen van de nieuwe Gemeentewet die toezichtsmaatregelen organiseren herzien ten einde hun draagwijdte, overeenkomstig de bijzondere wet van 8 augustus 1988 te beperken tot de gemeenten van het Duitse taalgebied, de randgemeenten en Komen - Waasten en Voeren.

Vanaf 1 januari 1989 zijn de Gewesten, ingevolge de wijziging van artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 door de wet van 8 augustus 1988 bevoegd om het toezicht zelf te organiseren, wat ook inhoudt dat ze kunnen bepalen welke handelingen aan toezicht zijn onderworpen. De bevoegdheid van de nationale overheid is bijgevolg beperkt tot de organisatie en de uitoefening van het toezicht van de gemeenten van het Duitse taalgebied en de organisatie van het toezicht op de gemeenten genoemd in artikel 7 van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 en op de gemeenten Komen-Waasten en Voeren.

Bijgevolg werden de bepalingen van de nieuwe Gemeentewet die toezichtsmaatregelen instellen herzien ten einde de draagwijdte ervan te beperken tot die gemeenten. Derhalve moeten de Gewesten de organisatie van het gewoon administratief toezicht op de gemeenten van hun Gewest, met uitzondering van de vermelde gemeenten, regelen bij decreet.

Dit ontwerp van decreet moest worden aangepast, bij amendement, om samen met de nieuwe Gemeentewet van toepassing te kunnen worden.

In het amendement ingediend door de Vlaamse Regering,-worden vol-

Lisabeth

gende wijzigingen aan het ontwerp-decreet voorgesteld.

1. De titel van het ontwerp werd gewijzigd door het schrappen van de woorden „van de procedure”. De schrapping van deze woorden is verantwoord omdat, ingevolge de recentste codificatie van de nieuwe Gemeentewet, tal van artikelen die een rechtsgrond vormden voor de toepassing van het decreet van 28 juni 1985 .wegvallen.

2. Door telkens de woorden „de toezichthoudende overheid” in het ontwerp van nieuwe Gemeentewet te schrappen komt de rechtsgrond voor de verwijzing naar de betrokken artikelen voor het ontwerp van decreet te vervallen. Dit heeft voor gevolg dat telkens de inleidende volzin „Ter vervanging van artikel (bij voorbeeld X) van de nieuwe Gemeentewet” eveneens vervalt.

3. De nummering van de artikelen werd derwijze herschikt dat zij met de volgorde van de artikelen van de nieuwe Gemeentewet zouden overeenstemmen.

Dit moet de leesbaarheid van het ontwerp-decreet verhogen.

Al deze bij amendement aangebrachte wijzigingen zijn van technische aard en breken niet met de principes van het decreet van 28 juni 1985 op het administratief toezicht dat van toepassing is in het Vlaamse Gewest.

Zij brengen evenmin een wijziging aan de aangeduide „toezichthoudende overheid” zoals die in de oude Gemeentewet vervat waren.

De wijzigingen die uw Commissie heeft aangebracht aan het ontwerp van decreet, houdende regeling van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie, werden in het amendement opgenomen. Dit betekent dat de Burgemeester en/of de Gemeenteraad de tuchtstraf kan opleggen en dat beroep open staat bij de Executieve. Tot daar de betekenis van de amendementen van de Vlaamse Executieve. .

Het is de bedoeling van de Vlaamse Executieve vóór het einde van dit jaar een nieuw ontwerp van decreet op het administratief toezicht in te dienen dat meer inhoudelijke wijzigingen voorziet.

Dit is dus een ontwerp-decreet waarin de aangebrachte wijzigingen van technische aard zijn. Die wijzigingen moeten evenwel, in het belang van de gemeentebesturen, samen met de nieuwe Gemeentewet van kracht worden, gezien de timing in gevaar komt.

In de Commissie werden ter verduidelijking diverse vragen gesteld omtrent de juiste draagwijdte van deze amendementen, evenals inzake de juiste toedracht van bepaalde artikels. Het betroffen hoofdzakelijk technische vragen.

Een oorspronkelijk ingediend subamendement op artikel 3, dat een inhoudelijke wijziging inzake het toezicht voor ogen had, werd door de indiener ingetrokken om reden van het in het vooruitzicht gestelde nieuwe ontwerp van decreet op het administratief toezicht.

Een ander subamendement op artikel 18 § 1 — het schrappen van de derde laatste zin — werd eveneens door de indiener ingetrokken nadat verduidelijking was gegeven bij artikel 242 van de nieuwe Gemeentewet, dat luidt als volgt :

„artikel 242. De begrotingen en rekeningen worden neergelegd op het gemeentehuis, waar eenieder er altijd ter plaatse kennis kan van nemen.

Op die mogelijkheid van inzage wordt gewezen door middel van aanplakbiljetten die door de zorg van het College van Burgemeester en Schepenen wordt aangebracht binnen een maand nadat de begrotingen en rekeningen door de Gemeenteraad zijn aangenomen. Dat bericht blijft ten minste tien dagen aangeplakt.”

De Gemeenschapsminister verduidelijkte tevens dat in het in de bijlage opgenomen algemeen overzicht, met name op bladzijde 18, bij artikel 20 moet worden gerefereerd naar artikel 251 van de nieuwe Gemeentewet en niet naar artikel 251 paragraaf 1. Paragraaf 1 dient geschrapt.

Tot slot werd een subamendement ingediend op de amendementen van de Executieve bij artikel 2 dat in overleg met de Minister als volgt werd weerhouden :

„Artikel 2 : Dit decreet is van toepassing op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest, met uitzondering van de gemeenten opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en de gemeente Voeren, waarvoor het Gewest inzake de uitoefening van het toezicht bevoegd is.”

Dit subamendement werd in de Commissie eenparig aangenomen.

Aldus gesubamendeerd op artikel 2, werd het ontwerp-decreet, zoals gearmendeerd door de Vlaamse Executieve, eenparig aangenomen door de Commissie.

Namens de Commissie stel ik u dan ook voor dit ontwerp van decreet met betrekking tot de regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten, wat het Vlaamse Gewest betreft, goed te keuren.

Ik dank **u. (Applaus)**

De Voorzitter : Gemeenschapsminister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de verslaggever heeft daarstraks terecht gezegd dat het voorliggend ontwerp van decreet van louter technische aard is. De bedoeling van dit decreet is ervoor te zorgen dat het decreet van de nieuwe Gemeentewet en van het koninklijk besluit van 30 mei 1989 tot aanpassing aan de nieuwe Gemeentewet, wordt aangepast. U ziet, de Vlaamse Raad klopt alle records qua snelheid. Het koninklijk besluit is pas van gisteren en vandaag wordt in openbare vergadering het decreet reeds aangepast, wat in elk geval waarschijnlijk een nieuw record is.

De bedoeling is op termijn de regelen die het administratief toezicht beheersen te herzien. Alleen hebben we moeten faseren. Enkele weken

Van den Bossche

geleden heeft de Raad een eerste decreet goedgekeurd, houdende op dat ogenblik de tuchtregeling voor de politie en de veldwachters. Thans is de tweede stap in het ganse proces, het tweede decreet, de aanpassing zoals ik ze daarstraks heb beschreven. Op het einde van het jaar zullen wij de discussie ten gronde en inhoudelijk aanvatten om alzo te komen tot de vereenvoudiging van de voogdij. Op dat ogenblik zullen wij de bevoegdheid die ons is overgedragen grondig uitputten en een eigen voogdij laten ontstaan. Het ontwerp van decreet zal tot doel hebben een volledig autonoom decreet te doen ontstaan, los van elke verwijzing naar de nieuwe Gemeentewet, omdat op die manier zal worden voorkomen dat de geringste wijziging die de nationale overheid aan de Gemeentewet zou aanbrengen, nog langer weerslag zou hebben op het Vlaamse decreet dat het administratief toezicht op de gemeenten regelt.

Een tweede doel van dit decreet, dat op het einde van dit jaar zal worden ingediend, is het aanbrengen van een grondige wijziging en vereenvoudiging aan de procedures voor de uitoefening van het administratief toezicht. Het opstellen van een autonoom decreet op het administratief toezicht vergt echter voorafgaandelijk een grondige studie. Wij kunnen niet wachten op de resultaten van de werkgroep om de aanpassing door te voeren die wij thans doen. Deze aanpassing is nodig opdat de gemeenteraadsleden een leesbaar geheel zouden krijgen en goed zouden weten waaraan zich te houden in deze — gezien wat er allemaal gebeurd is — toch wel verwarrende momenten.

In het kort geef ik even commentaar op het subamendement dat in de Commissie werd aanvaard en werd ingediend door collega Suykerbuyk op het amendement dat de Vlaamse Executieve heeft ingediend. Door dit subamendement werd artikel 2 gewijzigd. Ik heb ook in de Commissie gezegd dat artikel 2 in feite overbodig is en ook in de versie zoals door de Executieve voorgesteld, niet diende te worden gehandhaafd omdat het

geen echte functionaliteit in het decreet had. Ik heb eraan toegevoegd dat ik artikel 2 had opgenomen omdat de Raad van State dit had gesuggereerd en ik als goede leerling deed wat de Raad suggereerde. Door de amendering van collega Suykerbuyk is die overbodigheid niet veranderd. Door de subamendering bekomen wij een tekst die volledig dezelfde is als de tekst van de bijzondere wet van 8 augustus 1988. Het is dan ook bijna een bis repetita placet, en niet meer dan dat.

Ik wil ten slotte vragen dat men akte zou nemen van een drukfout die in de tekst is geslopen. In artikel 26, § 2, verwijst men naar artikel 26, terwijl het een verwijzing moet zijn naar artikel 27. Mag ik dus vragen dat men bij de stemming over de voorliggende tekst rekening zou houden met deze wijziging? (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest, met uitzondering van de gemeenten opgesomd in artikel 7 van de wetten

op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en de gemeente Voeren, waarvoor het Gewest inzake de uitoefening van het toezicht bevoegd is.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

De besluiten waarbij aan de gemeenteraadsleden presentiegelden worden toegekend worden onderworpen aan de goedkeuring van de bestendige deputatie, die haar beslissing neemt en van die beslissing aan de gemeente kennis geeft binnen een termijn van vijftig dagen nadat het besluit bij het provinciaal gouvernement is ingekomen. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de bestendige deputatie geacht de vereiste goedkeuring te hebben gegeven. De gemeenteverheid kan bij de Executieve beroep instellen tegen de beslissing van de bestendige deputatie binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hun ervan gedaan wordt. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken en de gemeenteverheid van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen van het beroep. Wanneer binnen deze termijn van geen beslissing wordt kennis gegeven, wordt het betrokken besluit van de gemeenteverheid geacht te zijn goedgekeurd.

— *Aangenomen.*

Artikel 4

§ 1. Binnen de termijn van vijftig dagen kan de Executieve elke benoeming die strijdig is met het in artikel 24 § 1 van de nieuwe gemeentewet bedoelde voorschrift, vernietigen.

§ 2. Indien de gemeenteraad de plaats niet op de voorgeschreven wijze begeeft, binnen vijftig dagen na het toezenden van het in artikel 24 § 1 van de nieuwe gemeentewet vermelde voorschrift of na de kennisgeving van de niet-goedkeuring of van de vernietiging van een met een der-

Voorzitter

gelijk voorschrift strijdige benoeming, kan door de Executieve in de vacature worden voorzien.

— Aangenomen.

Artikel 5

De besluiten bedoeld bij de artikelen 36, 37, 38, 43 en 68 § 1 van de nieuwe gemeentewet worden onderworpen aan de goedkeuring van de bestendige deputatie, die haar beslissing neemt en van die beslissing aan de gemeente en aan betrokkene kennis geeft binnen een termijn van vijftig dagen nadat het besluit bij het provinciaal gouvernement is ingekomen. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de bestendige deputatie geacht de vereiste goedkeuring te hebben gegeven. De gemeentelijke overheid en betrokkene kunnen bij de Executieve beroep instellen tegen de beslissing van de bestendige deputatie binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hun ervan gedaan wordt. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken en de gemeenteoverheid en betrokkene van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen van het beroep. Wanneer binnen deze termijn van geen beslissing wordt kennis gegeven, wordt het betrokken besluit van de gemeenteoverheid geacht te zijn goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 6

De besluiten bedoeld bij de artikelen 28 § 1, 47 § 1 en 65 § 1 van de nieuwe gemeentewet worden onderworpen aan de goedkeuring van de provinciegouverneur die zijn beslissing neemt en van die beslissing aan de gemeente kennis geeft binnen een termijn van vijftig dagen nadat het besluit bij het provinciaal gouvernement is ingekomen. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de provinciegouverneur geacht de vereiste goed-

keuring te hebben gegeven. De gemeenteoverheid kan bij de Executieve beroep instellen tegen, de beslissing van de provinciegouverneur binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hun ervan gedaan wordt. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken en de gemeenteoverheid van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen van het beroep. Wanneer binnen deze termijn van geen beslissing wordt kennis gegeven, wordt het betrokken besluit van de gemeenteoverheid geacht te zijn goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 7

Ingeval de gemeenteoverheid verzuimt op te treden krachtens de artikelen 38 en 43 van de nieuwe gemeentewet, wordt de straf ambtshalve opgelegd door de provinciegouverneur en onverwijld aan betrokkene medegedeeld die binnen een termijn van dertig dagen, te rekenen vanaf de betekening, beroep kan instellen bij de Executieve.

De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen ervan, en binnen dezelfde termijn de betrokken partijen van de beslissing in beroep kennis te geven. Wanneer binnen deze termijn van geen beslissing wordt kennis gegeven, wordt het betrokken besluit van de provinciegouverneur geacht te zijn goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 8

De besluiten bedoeld bij artikel 134 § 1 van de nieuwe gemeentewet kunnen worden geschorst door de Executieve of door de provinciegouverneur ingevolge delegatie verleend door de Executieve.

Ingeval er aan de provinciegouverneur geen delegatie verleend werd moet onmiddellijk een afschrift van de in artikel 134 § 1 bedoelde politie-

verordeningen aan de Executieve gezonden worden.

— Aangenomen.

Artikel 9

De besluiten van de gemeenteraad betreffende de vaststelling van de personeelsformaties en van de aanwervings- en bevorderingsvoorwaarden van het gemeentepersoneel met inbegrip van de leden van de gemeentepolitie, worden onderworpen aan de goedkeuring van :

a) de Executieve voor de gemeenten die overeenkomstig artikel 30, vierde lid van de nieuwe gemeentewet meer dan 20.000 inwoners tellen, of deze die bij toepassing van artikel 29 van de nieuwe gemeentewet zijn ingedeeld bij een klasse van gemeenten met meer dan 20.000 inwoners. De Executieve kan deze bevoegdheid aan de provinciegouverneur delegeren voor de klassen van gemeenten die zij bepaalt ;

b) de provinciegouverneur voor de andere gemeenten.

De goedkeuring dient door de toezichhoudende overheid gegeven te worden, die zijn beslissing neemt en van die beslissing kennis geeft aan de betrokken gemeente binnen een termijn van honderd dagen nadat het besluit bij de toezichhoudende overheid is ingekomen. De toezichhoudende overheid kan echter de eerste termijn met veertig dagen verlengen indien zij met vermelding van de redenen, voor het verstrijken van de eerste termijn, ter kennis brengt dat zij slechts binnen de gestelde termijn uitspraak kan doen. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de toezichhoudende overheid geacht de vereiste goedkeuring te hebben verleend. De toezichhoudende overheid dient haar beslissing te motiveren wanneer zij haar goedkeuring onthoudt. Wanneer de provinciegouverneur zijn goedkeuring onthoudt, kan de betrokken gemeente in beroep gaan bij de Executieve binnen een termijn van dertig dagen na de betekening van het niet-goedkeuringsbesluit door de provinciegouverneur. De

Voorzitter

Executieve dient zich over het beroep uit te spreken binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen ervan en binnen dezelfde termijn de betrokken gemeente van de beslissing in beroep kennis te geven. Wanneer binnen deze termijn van geen beslissing wordt kennis gegeven, is de goedkeuring verworven. De Executieve dient haar beslissing te motiveren wanneer zij haar goedkeuring onthoudt.

— Aangenomen.

Artikel 10

De besluiten van de gemeenteraad betreffende de bezoldigingsregeling en de weddeschalen bedoeld bij de artikelen 147 § 1 en 189 van de nieuwe gemeentewet zijn onderworpen aan de bepalingen van artikel 9 van dit decreet.

— Aangenomen.

Artikel 11

De besluiten bedoeld bij de artikelen 150 § 1 en 153 § 1 van de nieuwe gemeentewet worden onderworpen aan de goedkeuring van de bestendige deputatie die haar beslissing neemt en van die beslissing aan de gemeente en aan de betrokkene kennis geeft binnen een termijn van vijftig dagen nadat het besluit bij het provinciaal gouvernement is ingekomen. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de bestendige deputatie geacht de vereiste goedkeuring te hebben gegeven. De gemeenteverheid en de betrokkene kunnen bij de Executieve beroep instellen tegen de beslissing van de bestendige deputatie binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hun ervan gedaan wordt. In geval van stilzwijgende goedkeuring overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid, kan de betrokkene bij de Executieve beroep instellen binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf het verstrijken van de in het eerste lid bepaalde termijn van

vijftig dagen. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen ervan en binnen dezelfde termijn de betrokken partijen van de beslissing in beroep kennis te geven. Wanneer binnen deze termijn van geen beslissing wordt kennis gegeven, wordt het besluit van de gemeenteverheid geacht te zijn goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 12

De besluiten bedoeld bij artikel 155 § 1 van de nieuwe gemeentewet zijn onderworpen aan de goedkeuring van de bestendige deputatie, die haar beslissing neemt en van die beslissing aan de gemeente, de ambtenaar van de burgerlijke stand en de betrokken beambten kennis geeft binnen een termijn van vijftig dagen nadat het gemeenteraadsbesluit bij het provinciaal gouvernement is ingekomen. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de bestendige deputatie geacht de vereiste goedkeuring te hebben gegeven.

De gemeenteraad, de ambtenaar van de burgerlijke stand en de beambten kunnen bij de Executieve beroep instellen tegen de beslissing van de bestendige deputatie binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hun ervan gedaan wordt. In geval van stilzwijgende goedkeuring overeenkomstig het bepaalde in het vorig lid, kunnen de betrokken beambten bij de Executieve beroep instellen binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf het verstrijken van de in het eerste lid bepaalde termijn van vijftig dagen. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen ervan en binnen dezelfde termijn de betrokken partijen van de beslissing in beroep kennis te geven. Wanneer binnen deze termijn van geen beslissing wordt kennis gegeven, wordt het besluit van de gemeenteraad geacht te zijn goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 13

De betrokkenen kunnen tegen de in de artikelen 196 § 1, derde lid, 197 § 1, tweede lid, 198, 200 § 1, tweede lid, 212 § 1, eerste lid en 213 § 1, tweede lid, bedoelde besluiten van de burgemeester bij de Executieve beroep instellen binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hun ervan gedaan wordt. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken en de betrokken partijen van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen ervan. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de Executieve geacht het betrokken besluit van de burgemeester te hebben goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 14

De betrokkenen kunnen tegen de in de artikelen 200 § 1, eerste lid, 213 § 1, eerste lid, bedoelde besluiten van de gemeenteraad bij de Executieve beroep instellen binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hun ervan gedaan wordt. De Executieve dient zich over een beroep uit te spreken en de betrokken partijen van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen ervan. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de Executieve geacht het betrokken besluit van de gemeenteraad te hebben goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 15

§ 1. Wanneer de waarde 100.000 fr. te boven gaat, worden de besluiten van de gemeenteraad over de akten van schenking en delegaten aan de gemeente of aan de gemeentelijke instellingen die geen rechtspersoonlijkheid bezitten, onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse Executieve.

§ 2. Wanneer de waarde 100.000 fr. niet te boven gaat, worden de beslui-

Voorzitter

ten van de gemeenteraad over de in § 1 bedoelde aangelegenheden onderworpen aan de goedkeuring van de provinciegouverneur.

— Aangenomen.

Artikel 16

§ 1. De in artikel 234, eerste lid, van de nieuwe gemeentewet bedoelde besluiten van de gemeenteraad worden onderworpen aan de goedkeuring van de provinciegouverneur die zijn beslissing neemt en van die beslissing aan de betrokken gemeente kennis geeft binnen een termijn van honderd dagen nadat het besluit bij het provinciaal gouvernement is ingekomen. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de provinciegouverneur geacht de vereiste goedkeuring te hebben verleend. De provinciegouverneur dient zijn beslissing te motiveren wanneer hij zijn goedkeuring onthoudt.

Wanneer de provinciegouverneur zijn goedkeuring onthoudt, kan de betrokken gemeente in beroep gaan bij de Executieve binnen een termijn van dertig dagen na de betekening van het niet-goedkeuringsbesluit door de provinciegouverneur. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen ervan en binnen dezelfde termijn de betrokken gemeente van de beslissing in beroep kennis te geven. Wanneer binnen deze termijn van geen beslissing wordt kennis gegeven, is de goedkeuring verworven. De Executieve dient haar beslissing te motiveren, wanneer zij haar goedkeuring onthoudt.

§ 2. De in § 1 bedoelde goedkeuring is niet vereist wanneer de totale waarde van de opdracht niet hoger is dan :

1. 2.000.000 F als de gemeente minder dan 5.000 inwoners telt ;
2. 6.000.000 F als de gemeente 5.000 tot 150.000 inwoners telt ;
3. 10.000.000 F voor de andere gemeenten.

Het aantal inwoners wordt bepaald volgens de gegevens van de jongste algemene volkstelling.

De Executieve kan de in deze § genoemde bedragen wijzigen.

— Aangenomen.

Artikel 17

De besluiten van het college van burgemeester en schepenen houdende gunning van een opdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten, worden aan de provinciegouverneur meegedeeld ; zij zijn slechts uitvoerbaar vanaf de dag dat zij niet meer vatbaar zijn voor schorsing of vernietiging met toepassing van de artikelen 25 en 26 van dit decreet.

Het in het eerste lid bepaalde is evenwel niet van toepassing :

1° op de opdrachten bedoeld in artikel 17 § 2, 6° van de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten ;

2° ingeval de beslissingen en besluiten bedoeld in artikel 234, eerste en tweede lid van de nieuwe gemeentewet, over de wijze waarop de opdracht wordt gegund, niet aan goedkeuring onderworpen zijn overeenkomstig artikel 15 § 2 van dit decreet.

— Aangenomen.

Artikel 18

§ 1. Door de zorg van het college van burgemeester en schepenen worden aan de goedkeuring van de bestendige deputatie van de provincieraad onderworpen, de besluiten van de gemeenteraad over de volgende zaken :

1° de begrotingen van de uitgaven van de gemeente en van de middelen om die te bestrijden ;

2° de jaarlijkse rekening van ontvangsten en uitgaven van de gemeente.

Het gemeentebestuur is ertoe verplicht, bij het voorleggen van de be-

grotingen en de rekeningen aan de goedkeuring, te bevestigen dat de bepalingen van artikel 242 van de nieuwe gemeentewet werden nageleefd.

Het in artikel 96 van de nieuwe gemeentewet bedoelde verslag wordt bij de begrotingen en de rekeningen gevoegd.

De vaststelling van de begroting en de rekeningen door de bestendige deputatie is definitief, behalve bij beroep krachtens § 2.

§ 2. Bij weigering van goedkeuring kunnen de betrokken gemeenten in beroep gaan bij de Executieve. De provinciegouverneur kan bij de Executieve in beroep komen tegen de beslissingen van de bestendige deputatie over de zaken genoemd in 1° en 2° van dit artikel. Dit beroep moet ingesteld worden binnen de tien dagen na de beslissing waartegen het gericht is.

Van het beroep wordt, uiterlijk de dag nadat het is ingesteld, kennis gegeven aan de bestendige deputatie. Het beroep schorst de tenuitvoerlegging gedurende dertig dagen te rekenen van de kennisgeving. Indien binnen deze termijn geen uitspraak is gedaan, wordt de beslissing van de bestendige deputatie uitvoerbaar. Evenwel kan de termijn zo nodig met dertig dagen worden verlengd bij een met reden omkleed besluit van de Executieve.

De hogere overheid kan, zowel ter plaatse als per brief, alle inlichtingen en gegevens inwinnen die dienstig zijn voor het onderzoek van het hierboven bepaalde beroep.

— Aangenomen.

Artikel 19

De besluiten van de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen bedoeld bij artikel 249 § 1 van de nieuwe gemeentewet worden zonder verwijl voor goedkeuring medegedeeld aan de bestendige deputatie van de provincieraad.

— Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 20

Bij weigering van of vertraging in het betaalbaar stellen van het bedrag der uitgaven die de wet aan de gemeenten oplegt, beraadslaagt de bestendige deputatie van de provincie daarover, de gemeenteraad gehoord, en beveelt zonodig de onmiddellijke betaling.

Die beslissing geldt als bevelschrift tot betaling. De gemeenteontvanger is verplicht, onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid, het bedrag te betalen. Indien hij weigert, kan tegen hem opgetreden worden door middel van een dwangbevel overeenkomstig artikel 137 van de nieuwe gemeentewet.

— **Aangenomen.**

Artikel 21

Indien de gemeente geen sluitende begroting zoals bedoeld in artikel 252 van de nieuwe gemeentewet voorlegt, kan de bestendige deputatie van de provincieraad elke noodzakelijke maatregel nemen om de uitgaven te verminderen en de ontvangsten te verhogen.

— **Aangenomen.**

Artikel 22

Tegen de beslissing van de bestendige deputatie bedoeld bij artikel 256 § 1, eerste lid, van de nieuwe gemeentewet, staat beroep open bij de Executieve.

— **Aangenomen.**

Artikel 23

Wanneer de gemeenteraad verplichte uitgaven die krachtens de wet ten laste van de gemeente komen, geheel of gedeeltelijk weigert op de begroting te brengen, trekt de bestendige deputatie van de provincieraad het vereiste bedrag ambtshalve daarop uit, de gemeenteraad gehoord. Indien hij zich benadeeld acht, kan de

gemeenteraad beroep instellen bij de Executieve.

— **Aangenomen.**

Artikel 24

§ 1. Indien de gemeenteraad in gebreke blijft om te voorzien in de uitgaven bedoeld bij artikel 258 § 1 van de nieuwe gemeentewet, voorziet de bestendige deputatie van de provincieraad erin. Daartoe gelast ze een bepaald aantal opcentiemen te heffen op de in de gemeente betaalde directe belastingen, onder goedkeuring van de Executieve.

§ 2. Wanneer de gemeenteraad de uitgaven op de begroting gebracht heeft en de bestendige deputatie ze verworpen of verminderd heeft of wanneer de bestendige deputatie, in overeenstemming met de gemeenteraad, geen of slechts een ontoereikend krediet uittrekt bepaalt de Executieve desgevallend het aantal te heffen opcentiemen.

— **Aangenomen.**

Artikel 25

Het optreden bedoeld bij artikel 261 § 1 van de nieuwe gemeentewet wordt verricht door de Executieve.

— **Aangenomen.**

Artikel 26

§ 1. Van de besluiten van de gemeenteraad moet binnen een termijn van dertig dagen na het treffen ervan een voor eensluidend verklaard afschrift aan het provinciaal gouvernement worden gezonden.

§ 2. De provinciegouverneur kan bij een met reden omkleed besluit, de uitvoering schorsen van de beslissing waarbij een gemeenteoverheid haar bevoegdheid te buiten gaat, de wet schendt of het algemeen belang schaadt. Het schorsingsbesluit van de provinciegouverneur moet worden genomen en kennis ervan gegeven aan de gemeente binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen van

het besluit van de gemeenteoverheid bij het provinciaal gouvernement. De gemeenteoverheid die een geschorst besluit rechtvaardigt moet deze beslissing, op straffe van nietigheid van het geschorst besluit, binnen een termijn van dertig dagen na het treffen ervan aan het provinciaal gouvernement zenden. De overheid wier besluit regelmatig wordt geschorst kan het intrekken. Na het verstrijken van de termijn bepaald in artikel 27 van dit decreet is de schorsing opgeheven.

— **Aangenomen.**

Artikel 27

De beslissing waarbij de gemeenteoverheid de wet schendt of het algemeen belang schaadt, kan worden vernietigd bij een met redenen omkleed besluit van :

a) de Executieve, als het gaat om een gemeente die volgens de jongste algemene telling meer dan 20.000 inwoners telt. De Executieve kan deze bevoegdheid aan de provinciegouverneur delegeren voor de klassen van gemeenten die zij bepaalt ;

b) de Executieve en de provinciegouverneur, voor de overige gemeenten.

Het vernietigingsbesluit moet worden genomen en kennis ervan gegeven aan de gemeente binnen vijftig dagen nadat het besluit op het provinciaal gouvernement is ingekomen, of in voorkomend geval, binnen vijftig dagen nadat de akte waaruit blijkt dat de gemeenteoverheid kennis heeft genomen van de schorsing, op het provinciaal gouvernement is ingekomen.

Het door de gouverneur genomen vernietigingsbesluit wordt ter kennis gebracht van de betrokkenen en bij uittreksel bekendgemaakt in het Bestuursmemoriaal.

De Executieve kan het vernietigingsbesluit van de gouverneur onverminderd de onmiddellijke toepassing ervan teniet doen binnen een maand, te rekenen van de dag waarop bij een ter post aangetekend schrijven een afschrift ter kennisgeving aan de gemeente is gezonden.

Voorzitter

Na het verstrijken van de vernietigingstermijn kunnen de beslissingen van de gemeenteoverheid behoudens beroep bij de Raad van State, alleen door de wetgevende macht worden vernietigd.

— Aangenomen.

Artikel 28

§ 1. De provinciegouverneur of de bestendige deputatie van de provincieraad kan, na twee opeenvolgende uit de briefwisseling blijkende waarschuwingen, een of meer commissarissen gelasten zich ter plaatse te begeven, op de persoonlijke kosten van de gemeentelijke overheidspersonen die verzuimd hebben aan de waarschuwingen gevolg te geven, teneinde gevraagde inlichtingen of opmerkingen in te zamelen of de maatregelen ten uitvoer te brengen die zijn voorgeschreven bij de wetten, decreten, verordeningen en besluiten van de Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen en de provinciale instellingen.

Ook de Executieve kan de provinciegouverneur met de aanstelling van commissarissen bedoeld in het eerste lid van dit artikel gelasten.

§ 2. De invordering van de kosten bedoeld in § 1 geschiedt, zoals inzake directe belastingen, door de rijksontvanger, nadat de bestendige deputatie van de provincieraad of de provinciegouverneur het bevelschrift uitvoerbaar heeft verklaard. Tegen de invordering van de kosten staat beroep open bij de Executieve.

— Aangenomen.

Artikel 29

Met uitzondering van de in lid twee van artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, bedoelde gemeenten, worden de in dit decreet aan de provinciegouverneur opgedragen bevoegdheden ten overstaan van de in het Neder-

lands taalgebied gelegen gemeenten van de provincie Brabant uitgeoefend door de provinciegouverneur of vice-gouverneur van Brabant, overeenkomstig de aanwijzing door de Vlaamse Executieve.

- Aangenomen.

Artikel 30

Het decreet van 28 juni 1985 houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie van de procedure alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten, wordt opgeheven.

— Aangenomen.

Artikel 31

De besluiten genomen voor de inwerkingtreding van dit decreet blijven onderworpen aan de regelen die voor dat tijdstip van kracht waren.

— Aangenomen.

Artikel 32

Dit decreet treedt in werking op 1 juni 1989.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren R. Daems en L. Peeters C.S. betreffende de 8.000 Roemeense dorpen die met afbraak zijn bedreigd

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Daems en Leo Peeters C.S. betreffende de 8.000 Roemeense dorpen die met afbraak zijn bedreigd.

Het voorstel van resolutie luidt :

„De Vlaamse Raad,

— gelet op het feit dat

binnenkort 8.000 van de 13.000 Roemeense dorpen gewoon van de kaart geveegd worden in de letterlijke zin van het woord

dat een bevolking van ongeveer 10 miljoen personen zal verplaatst, verbannen en ontworteld worden

— overwegende dat

dit project deel uitmaakt van het door President Nicolae Ceausescu bedachte systematiserings- en rationaliseringsplan dat beantwoordt aan de wens om elk spoor van het Roemeense verleden uit te wissen en de cultuur en tradities uit te roeien.

de afgelopen maanden reeds tientallen dorpen verwoest werden

- is van mening dat

alles in het werk moet gesteld worden om de Roemeense dorpen die met imminente uitsterving bedreigd zijn te redden”

De bespreking is geopend.

De heer Daems heeft het woord.

De heer R. Daems (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, op 3 maart 1988 verklaarde de President van Roemenië op de nationale conferentie het volgende : „Gezien er ongeveer 900 dorpen zijn waarvan de bevolking minder dan 3.000 inwoners bedraagt, is het noodzakelijk als doel te stellen grotere gemeenschappen te realiseren met minimum 3.000 inwoners. Op basis hiervan voorziet het systematisatieplan het aantal gemeenten terug te brengen tot maximum 2.000 en op radicale wijze het aantal dorpen te verminderen. Van de huidige 13.000 bestaande dorpen zullen er 5 à 6.000 mogen blijven bestaan. Op die manier zullen de verschillen tussen stad en dorp radicaal worden opgeheven en de steeds meer volledige homogenisatie van de socialistische maatschappij worden verzekerd. ” Dit is een citaat van de Roemeense president, die toch wel een eigenaar-

Daems

dige visie heeft op wat wij in België een fusie van gemeenten zouden kunnen noemen.

De heer W. Seeuws : . . . en op het socialisme !

De heer R. Daems : Inderdaad.

Als reden voor dit alles heeft de Roemeense president naar voren gebracht dat de oppervlakte aan landbouwgrond zou moeten worden uitgebreid. In werkelijkheid echter zou door deze uitbreiding de oppervlakte aan landbouwgrond slechts met drie procent kunnen worden verhoogd.

Bovendien wordt het systematisatieplan, zowel door binnenlandse als door buitenlandse opposanten, beschouwd als een manier om op een nogal dictatoriale wijze een betere greep op de bevolking te krijgen. De oppositie in Roemenië — en dat weten wij zelf — is monddood gemaakt. De steun vanuit het buitenland, dus ook vanuit België en zeker vanuit Vlaanderen, is broodnodig. Eigenlijk leidt dit systematisatieplan in de praktijk tot het eenvoudigweg slopen van 8.000 van de 13.000 dorpen. De bewoners worden dan gedwongen ondergebracht in een vijfhonderdtal agro-industriële complexen. De complexen die nu reeds bestaan — en wij hebben daarover gegevens ; wij hebben ook filmbeelden en foto's gezien — kennen een totaal gebrek aan wat wij elementaire voorzieningen en hygiëne zouden noemen ; bij voorbeeld één toilet voor honderd inwoners is geen uitzondering. Bovendien verliezen de inwoners van deze complexen hun laatste rest aan economische zelfstandigheid. Voor voeding en welke andere levensbehoeften dan ook, wordt men volledig op het staatsapparaat aangewezen. Nu kunnen de dorpsbewoners daarentegen nog grotendeels zelf instaan voor hun eigen levensonderhoud.

De complexen betekenen bovendien — en dat is zeker zo belangrijk — een definitief einde voor wat men de volkscultuur in Roemenië zou kunnen noemen. Inderdaad, door de afbraak van historische gebouwen, religieuze gebouwen, kerkhoven, enzo-

voort, wordt het verleden tenslotte uitgewist en eigenlijk vervalst. Op het Roemeense platteland leven niet minder dan 2,5 miljoen Hongaren en driehonderdduizend Duitsers. Binnen deze traditionele dorpen hebben zij grotendeels hun eigen culturele waarden kunnen bewaren. De vernietiging van wat wij noemen hun onmiddellijke leefomgeving betekent eigenlijk ook de vernietiging van hun eigen cultuur. Voor de president van Roemenië is dit dus eigenlijk de gedroomde kans om culturele minderheden gewoonweg van de kaart te vegen.

De vernielwoede die nu reeds heerst — er zijn reeds tientallen dorpen vernield — breidt zich ook uit tot de steden. Zo zijn in Boekarest niet minder dan twintig belangrijke historische monumenten verdwenen, woningen voor meer dan 20.000 inwoners zijn plat gelegd. Men is nu bezig daar „megalomane” projecten op te zetten ; om er maar één op te noemen : het Huis van de Republiek. Enige grootheidswaanzin is daar zeker niet vreemd aan. De afbraak van heel Roemenië, van heel de Roemeense cultuur gebeurt vandaag in een versneld tempo. Het doel van deze operatie is blijkbaar het verleden uit te wissen, de geschiedenis te herschrijven zoals de president die ziet en de komst van de nieuwe mens — stel u voor — voor te bereiden. Dat is het wat wij vandaag op een goede duizend kilometer van hier meemaken. Ongeloofwaardig ! Wij dachten dat alle partijen in de Vlaamse Raad het er over eens zijn om hiertegen te reageren. Op het lokale vlak zijn er ook al heel wat reacties los gekomen. In het Waalse Gewest kan men zelfs spreken van een succes. Heel wat Vlaamse gemeenten en dorpen hebben Roemeense gemeenten en dorpen geadopteerd en willen actief deelnemen aan een actie om elke dag, elke week via de Roemeense ambassade in contact te treden met de dorpen zelf om zo het krankzinnig plan af te remmen en indien mogelijk zelfs te stoppen.

Verskillende collega's in deze Vergadering hebben gemeend samen een resolutie te moeten indienen om de nakende uitroeiing van achtduizend Roemeense dorpen te voorkomen.

Collega's, ik hoop dat wij straks allen voor deze resolutie zullen stemmen om aldus een signaal te geven zowel aan Roemenië als aan de actievoerders hier. Ik hoop ook dat wij het niet zullen laten bij een op-het-knopje-drukken, zoals dat al te vaak het geval is. Ik hoop dat elk lid afzonderlijk een aantal initiatieven zal opzetten. Elk op zijn specifiek vlak. Zodoende meen ik dat we deze krankzinnige daad van megalomanie kunnen stoppen. **(Applaus bij de PVV en bij sommige andere fracties)**

De Voorzitter : De heer Leo Peeters heeft het woord.

De heer L. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, sinds geruime tijd worden in Roemenië de rechten van de mens niet meer geëerbiedigd. De Roemeense overheid heeft een huiveringwekkend plan ontworpen en ook reeds gedeeltelijk uitgevoerd. Het lijkt wel een aardverschuiving, een weloverwogen inbreuk op mens en natuur. In korte tijdspanne zullen achtduizend Roemeense dorpen simpelweg van de kaart worden geveegd. Hierbij zullen ongeveer tien miljoen mensen worden verplaatst, verbannen en ontworteld. Het project maakt deel uit van systematiserings- en rationalisatieplannen waarmee men het Roemeense verleden doelbewust wil uitwissen en schoon schip wil maken met cultuur en traditie. Kortom, de Roemeense overheid wil de geschiedenis herschrijven.

Vooraleer uit te rukken naar het platteland liet de Roemeense president het historisch centrum van Boekarest met de grond gelijk maken in ruil voor een paleizencomplex dat de vergelijking met de bouwsels van de zonnekoning met brio kan doorstaan. De Roemeense overheid wil uiteindelijk komen tot het uitbouwen van 545 agro-industriële centra. Dit zijn nieuwe steden waarin voor het vroegere sociale leven, voor de vroegere gewoonten en voor het vroegere bestaansritme helemaal geen plaats meer is. De Hongaarse en Duitse minderheden, voor het overgrote deel woonachtig in de geviseerde regio's worden gedwongen zich te assimileren. Hongarije tekende hierte-

L. Peeters

gen reeds protest aan bij de VN-Commissie. In de grensgebieden krijgen de grenswachters de opdracht op verdachte individuen te schieten, zonder waarschuwing, analoog aan een ordinaire en niets ontziende jachtpartij. Men kan inderdaad op alle vlakken spreken van een echte culturele genocide.

De SP ligt mee aan de basis van dit initiatief tot voorstel van resolutie. Zonder enige twijfel zal het niet de laatste maal zijn dat deze Vlaamse Raad dit onderwerp in bespreking zal brengen. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers van de Executieve, geachte collega's, vanop deze tribune willen wij met volle kracht de resolutie die collega Daems heeft ingediend ondersteunen en dit om de volgende reden. Toen in 1968 de tanks van het Warschaupact Praag binnenvielen was Roemenië één van de weinige landen van het Oostblok dat reageerde tegen die inval. Dat was toen een menslievende daad. Wij hebben daar toen om gejuicht. Om diezelfde reden moeten wij nu protesteren tegen de bulldozers van het Roemeense regime dat mensen en huizen verplettert. Daarom sluiten wij ons graag aan bij deze resolutie.

Ik wens echter nog drie opmerkingen te formuleren. Ten eerste, wij ondersteunen de oproep van collega Daems om in de gemeenteraden, zoals in Wallonië en in een aantal gemeenten in Vlaanderen te verzusteren of te verbroederen met een aantal bedreigde steden of gemeenten in Roemenië. Deze actie moet vanuit de Vlaamse Raad ondersteund worden. Ten tweede, als het Roemeense regime doorgaat met deze mensonterende politiek moeten wij op een bepaald ogenblik in deze Vlaamse Raad onze culturele betrekkingen met Roemenië durven herbekijken. Wij hebben dat gedaan met betrekking tot Zuid-Afrika. Wij moeten dat ook durven doen met Roemenië. Ten derde hoop ik dat deze resolutie zal worden geëxporteerd, maar dat we ophouden met jaarlijks 35 ton PCB's

naar Roemenië te sturen. Zij komen in handen, dat is intussen bewezen, van corrupte ambtenaren.

Laat ons de Roemenen die al zo geteisterd zijn niet opzadelen met PCB's die uit België komen. **(Applaus bij de CVP, de PVV, Agalev en de SP)**

De Voorzitter : De bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over dit voorstel van resolutie zal straks worden gehouden.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer E. Gryp tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijk vervroegde sluiting van de Kempense Steenkoolmijnen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Gryp tot de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijk vervroegde sluiting van de Kempense Steenkoolmijnen.

De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de beslissing van de Vlaamse Executieve om uiterlijk op 1 januari 1993 over te gaan tot de definitieve sluiting van de westelijke exploitatiezetels Beringen en Zolder is voor de Groenen totaal onaanvaardbaar en dit om vele redenen.

In de eerste plaats zijn er louter ecologische motieven. Het vrijwillig afstand doen van onze enige eigen energiebron is onverenigbaar met het zelfvoorzieningsprincipe van groene economie. Het is typisch voor het enggeestig monetair reductivisme, eigen aan het bestaande economisch bestel, geen rekening te houden met strategische overwegingen en enkel oog te hebben voor bedrijfs-economi-

sche gegevens, zonder enige macro-economische benadering. De eigen steenkoolmijnen sluiten en de invoer van buitenlandse steenkool opvoeren is een zinloze en onecologische houding, omdat men aldus weigert rekening te houden met de energiever-spilling en milieuvervuiling die gepaard gaan met het vervoer over duizenden kilometer van een produkt waarover men zelf beschikt en dat, door het laag zwavelgehalte, van betere kwaliteit is en daardoor minder belastend voor het leefmilieu. Van bij de start van dit droevig verhaal werden echter andere belangen gediend.

Typerend hiervoor zijn bepaalde passages uit de brief van Thyl Gheyselinc van 9 december 1986 aan Premier Martens. Wij citeren : „Daarenboven heeft België tesamen met Frankrijk een duidelijk strategische optie uitgesproken voor het optimaliseren van nucleaire energie voor elektriciteitsopwekking en aangezien deze dekking reeds zeventig procent bedraagt, is het duidelijk dat zelfs het potentiële residu voor strategische overwegingen in deze sector uiterst beperkt is”. In een paragraaf verder staat : „In Duitsland, waar de nucleaire optie niet genomen is, kijkt men enigszins anders naar de strategische waarde van interne kolenproductie”, wat de politieke aanvaarding van een strategische meerprijs onder vorm van een „Kohlenpfennig”, mogelijk maakt.

Met andere woorden, vermits wij nu eenmaal hebben gekozen voor kern-energie en we bovendien in deze te ver zijn gegaan, laten wij dan maar in onze boosheid of moet ik zeggen onze dwaasheid volharden en de strategische en macro-economische overwegingen overlaten aan landen waar de beleidsuitstippeling nog ruimte laat voor enige verbeeldingskracht en rationele benadering van de problemen. Intussen kan de invoer uit Zuid-Afrika wellicht wat opgevoerd worden, wat Shell-manager Gheyselinc misschien ook geen windeieren zal leggen !

Merkwaardig hierbij is, dat rond het tijdstip van het Sint-Sylvesterplan van 1987 uzelf, mijnheer de Minister, er nog een geheel andere mening op nahield, die trouwens nauw aansluit bij wat ik kom te zeggen. Het is na-

Gryp

melijk zo dat u op 17 april 1987, als toenmalig oppositielid, in de Vlaamse Raad een voorstel van resolutie indiende „betreffende de noodzaak van een nieuw parlementair energie-debat”. In de toelichting ervan beroept u zich op een verslag uit 1982 van de bevoegde Kamercommissie, waaruit u het volgende citeert onder het hoofdstuk 6 Steenkolen” :

„De Voorzitter van de Vlaamse Executieve — dezelfde als vandaag — deelt verder mede dat de commissie van de Vlaamse Raad de Belgische steenkoolmijnen als een strategische bevoorradingsbron beschouwt en overeenkomstig vraagt dat de nodige schikkingen zouden worden getroffen voor de investeringen op korte en lange termijn en voor het behoud van het personeelsbestand om dit doel te bereiken. Wat de produktie van de Belgische steenkool betreft, dient rekening gehouden zowel met sociale als met economische overwegingen.” U maakt van de gelegenheid gebruik om uw terechte kritiek te uiten op Thyl Gheyselincx en zijn KS-plan door te stellen : „Deze beleidsopties worden niet vertaald in het uitrustingsplan voor elektriciteit, en vooral niet door het plan-Gheyselincx. De KS-manager zegt dat er geen economische redenen meer bestaan om de KS in stand te houden, dat het argument van de Kempense mijnen als strategische bevoorradingsbron waardeloos is, en dat het voortzetten van elke mijnactiviteit in de Kempen vanuit het standpunt van een Belgisch energiebeleid niet rationeel is. Hij wordt daarin gevolgd door de nationale Regering die dit plan-Gheyselincx goedkeurde. Het is van belang te weten of hij daarin ook zou worden gevolgd door de Vlaamse Raad, die in dat geval de resolutie-ontwerpen die het in 1982 steunde, nu niet meer volgt. Alleen een grondig parlementair debat over de Kempense mijnen in het kader van het globale Belgische energiebeleid kan hierover uitsluitsel geven.” De tekst van het door u ingediende voorstel van resolutie eindigt met het punt 3, luidend als volgt : „De Vlaamse Raad vraagt dat er geen onomkeerbare maatregelen, bij voorbeeld sluitin-

gen, worden genomen in de Kempense Steenkoolmijnen tot na dit energiedebat.”

‘t Kan verkeren, zei Bredero. En hij had gelijk. (*Hilariteit*)

Minister N. De Batselier : Ik zal u straks een andere tekst voorlezen.

De heer E. Gryp : Maar deze tekst gaat u toch niet loochenen, mijnheer de Minister, trouwens mijn zin is nog niet af . . . . .

Minister N. De Batselier : Ik zal helemaal niets loochenen . . .

De heer E. Gryp : Ik heb, zoals u vast weet, mijnheer de Minister, de gewoonte lange zinnen te maken. Ik vervolg dus mijn gedachtengang . . . Zoals Bredero zei, kan het verkeren. Want zondag, tijdens het televisieprogramma „De Zevende Dag”, amper twee jaar na het indienen van dit lovenswaardig Voorstel van Resolutie, zat de auteur ervan broederlijk naast de aangeklaagde KS-manager, dood gemoedereerd diens standpunt te verdedigen en de vervroegde sluiting te bepleiten, op basis van argumenten die schrijnend in tegenspraak waren met al de vroegere standpunten van raadslid De Batselier in 1987.

Minister N. De Batselier : U moet eerlijk blijven, mijnheer Gryp.

De heer E. Gryp : Dat doe ik, mijnheer de Minister.

Geen sprake meer van strategische belangen . . .

Minister N. De Batselier : Toch wel.

De heer E. Gryp : Neen, vermits u gaat sluiten.

Minister N. de Batselier : U heeft het dossier niet gelezen. U lanceert holle slogans.

De heer E. Gryp : Het zijn geen slogans, mijnheer de Minister, maar teksten van uw eigen hand, die u nu loochent. Trouwens mijnheer de Minister, straks heeft u de gelegenheid om mij te antwoorden.

Minister N. De Batselier : U wil blijkbaar met mij geen debat aangaan.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Minister, ik ga door met mijn interpellatie.

Geen sprake meer van strategische belangen van de eigen steenkool. Ook geen verwijzing naar de kwaliteit van onze steenkool, waarvan nog grote voorraden in het noorden van het bekken aanwezig zijn, geen verwijzing naar de mogelijke toepassing van moderne ontginningstechnieken, zoals ondergrondse vergassing, geen verwijzing naar mogelijk gebruik van steenkool als grondstof voor carbochemische syntheses, geen verwijzing naar de plannen van het NIRAS om de verlaten mijnschachten aan te wenden voor het opslaan van radioactief afval van onze zo milieuvriendelijke kerncentrales, geen verwijzing naar de sociale neveneffecten van invoersteenkol, zoals het ondersteunen van het apartheidsregime in Zuid-Afrika, de slechte arbeidsomstandigheden in Polen, de kinderarbeid in Colombië, of de verdrijving van de Navajo's en de Aborigens uit de mijnstreken van de Verenigde Staten en Australië. Het zal je maar gebeuren als socialist om dit alles ineens te vergeten !

Maar er is ook geen sprake meer van een openbaar energiedebat, alvorens een beslissing te nemen over een mogelijke sluiting van de KS. Ook dat heeft Minister De Batselier op twee jaar tijd vergeten. Wat is er dan in die korte tijdsspanne gebeurd om zo'n bocht mogelijk te maken ? Om te beginnen is oppositielid De Batselier Minister geworden. Is dit een voldoende verklaring voor zoveel verloochening van het eigen gedachtengoed ? Wellicht niet, want er is meer.. Bij het indienen van de voornoemde resolutie ging het nog om het Belgisch energiebeleid, nu gaat het om het Vlaams energiebeleid, en aangezien de sociale gevolgen van de sluiting, namelijk de werkloosheidsvergoedingen voor rekening van de Nationale Overheid blijven en bovendien een aantal miljarden bestemd voor het openhouden handig kunnen afgewend worden voor meer lucratieve activiteiten, is er geen vuiltje aan de lucht. Want, zoals Voorzitter Geens zo dikwijls gezegd heeft, wat we zelf doen, doen we beter ! Zie je wel ?!

Gryp

Vooraf KS, Kempense Shell, manager Thyl Gheyselinck zal wel wat binnenpretjes hebben bij deze evolutie. Ik verklaar mij nader. Op 27 januari 1987, heb ik in de Senaat, zie Parlementaire Handelingen nummer 34, dat is belangrijk voor de controle, naar aanleiding van de Regeringsverklaring over het Sint-Sylvesterplan, Eerste Minister Martens geïnterpelleerd over de opdracht, rol en invloed van de heer Thyl Gheyselinck in verband met de Regeringsbeslissing over de Kempense Steenkoolmijnen. In zijn antwoord heeft de Premier het nodig geoordeeld de overeenkomst tussen de Belgische Staat en de heer Gheyselinck letterlijk voor te lezen. Deze overeenkomst bevat vijf artikels, waarvan ik thans artikel 2 citeer : „De herstructurering heeft tot doel het financieel tekort op zo kort mogelijke termijn te herleiden tot een bedrag dat draaglijk is voor het land en door de Regering kan aanvaard worden, en, na kennisneming van de voorgestelde maatregelen, op langere termijn de voorwaarden schept voor een mijnactiviteit die verantwoord is op economische-, sociale- en energieverzekeringgronden.

Minister N. De Batselier : Dat is belangrijk.

De heer E. Gryp : Er komt meer, mijnheer de Minister, ik ben nog niet aan het einde van mijn citaat.

Minister N. De Batselier : Ik ken het document, mijnheer Gryp.

De heer E. Gryp : Ik geef er de voorkeur aan, mijnheer de Minister, mijn interpellatie te vervolgen. Ik citeer dus verder :

„De herstructurering betreft het totale beleid en alle activiteiten van de onderneming. „

Doch daar heeft de Eerste Minister het niet bij gelaten. Hij heeft het nodig geacht de hierna volgende bijkomende verklaring toe te voegen, waarvoor ik uw zeer bijzondere aandacht vraag. Ze luidt als volgt : „De tekst die ik heb voorgelezen, bewijst duidelijk dat dé opdracht die de heer

Gheyselinck heeft gekregen, er geenszins in bestaat de voorwaarden voor te bereiden voor een geleidelijke ontmanteling van de KS. Het gaat er daarentegen om voorwaarden te creëren die op lange termijn het behoud mogelijk moeten maken van een mijnactiviteit in de Kempen en dit door middel van een herstructurering die de exploitatiekosten zal terugbrengen tot een draaglijk peil voor de gemeenschap, rekening houdend met de voorschriften inzake de verzekering van de energiebevoorrading.

Wij hebben uiteraard met de heer Gheyselinck een moeilijke, maar mijns inziens verantwoorde keuze moeten maken, namelijk volledige kansen geven aan het westelijke mijncomplex, te weten Beringen en Zolder. „

En alsof dit nog niet duidelijk genoeg was, heeft de Premier er nog aan toegevoegd : „Het is dus niet de bedoeling de mijnen te ontmantelen, maar wel om de ontginning in het westelijke mijngebied een definitieve toekomst te geven. „

Het is dus overduidelijk dat de vraag van Thyl Gheyselinck voor een vervroegde sluiting in 1992, totaal in strijd is met de opdracht die hij van de Belgische Staat gekregen heeft. Door aan te sturen op een zo vlug mogelijke sluiting, pleegt hij een flagrante contractbreuk, waarvoor maar één sanctie bestaat, zijn onmiddellijk ontslag.

In plaats van bijna zesduizend werknemers aan de deur te zetten, hoeft er maar een enkel ontslag gegeven te worden, maar dan wel een oneervol voor deze beroepsbedrieger.

Door haar beslissing om de westelijke exploitatiezetels van de KS reeds tegen 1 januari 1993 te sluiten, maakt de Executieve zich medeplichtig aan een boerenbedrog van de ergste soort. Onze steenkool moet dienen om een overbruggingsplan te verwezenlijken dat moet toelaten de ontmanteling van de kerncentrales mogelijk te maken, in afwachting van het op langere termijn terugvallen op onuitputtelijke, hernieuwbare alternatieve energiebronnen. In een land

waar men de ontginning van dergelijke waardevolle energiedragers en mogelijke grondstoffen vervangt door pretparken, kan men zich terecht afvragen of wij ze wel nog alle vijf hebben ? **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Berben heeft het woord.

De heer P. Berben (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, de heer Gheyselinck vergelijkt Limburg met een champagnefles. Sommigen willen die fles dicht laten, maar hij heeft haar voorzichtig ontkurkt om de energie ervan te laten opborrelen. Dit beeld is treffend gekozen. We zien immers dat Limburg na de vervroegde sluiting van het oostelijk mijnbekken één grote werf is. Er wordt gebouwd, er worden infrastructuurwerken uitgevoerd, er zijn de toeristische sectoren en de vele nieuwe industrieterreinen. Tal van nieuwe initiatieven worden ontwikkeld, KMO's rijzen als paddestoelen uit de grond en de tewerkstelling neemt vlot toe. Deze economische reconversie wordt bovendien gunstig beïnvloed door een enorme „morele,, reconversie bij de Limburgers wier vroeger pessimisme nu in optimisme is omgeslagen. Als Limburger bevestig ik u dit. Wat een verschil met enkele jaren geleden ! Deze positieve evolutie moet dan ook met alle mogelijke middelen worden ondersteund en verdergezet.

Daarom geloof ik, en dat is ook het standpunt van mijn partij, dat de Vlaamse Regering in het KS-dossier de duidelijke en juiste beslissing heeft genomen om de twee nog in bedrijf zijnde Limburgse mijnen vóór 1 januari 1993 te sluiten. Ik geloof inderdaad dat Limburg nood heeft aan verdere toekomstgerichte initiatieven in plaats van nog te „bouwen,, op de mijnen. Trouwens, uit diverse studies blijkt dat het strategisch belang van de steenkoolwinning in de KS klein is. Vanuit het oogpunt van energie, economie en financiën is sluiting de beste strategie. Daarenboven hebben de 6.000 mensen die nu nog werken in de mijnzetels Beringen en Zolder uiteraard recht op duidelijkheid omtrent hun arbeidssituatie. De beslissing van de Vlaamse Executieve is

Berben

dan ook de enige rationeel verdedigbare die men kan treffen.

Dat sommige politici te laat hun verantwoordelijkheid op zich hebben genomen, zodat er gedurende jaren vele miljarden zijn gedumpt in een bodemloze put, is voor hun rekening. De vele miljarden had men beter kunnen gebruiken om de mijnwerkers, maar ook de duizenden werklozen een nieuw perspectief te bieden. Dit geld werd en wordt beter besteed aan initiatieven boven de grond dan in de "put,..

De PVV is in feite de enige partij die inzake het Limburgse steenkoolprobleem steeds een consequente en realistische houding heeft aangenomen. Het is voor de Vlaamse liberalen reeds geruime tijd overduidelijk dat het Vlaams Gewest het jaarlijks miljardenverlies van KS in de toekomst niet verder kan dragen, vooral gezien de structurele handicaps waarmee de Limburgse mijnen opgezadeld zitten. Hiermee doel ik vooral op de slechte geologische structuur van de kolenlagen die er toe leiden dat zelfs de beste mijn, Zolder, ver onder de Europese limiet van een rendabele mijn blijft. Degenen die deze zaken gedurende jaren moedwillig verzwegen hebben of de logische conclusie niet hebben willen trekken, leggen geen getuigenis af van politieke eerlijkheid.

Dit mocht ik zelfs enkele weken terug nog, tijdens een debat in Confrontatie (de 7de dag) ervaren. Mijnheer Peuskens, u beweerde dat niemand naar Confrontatie keek. Ik kan u verzekeren dat uw opmerking niet gepast was, want Confrontatie heeft 350.600 kijkers. Misschien hebt u die opmerking gemaakt om dat ik tot het debat was uitgenodigd. Enkele partijen spraken dan nog van een open blijven van de mijnen tot 1996 en zelfs langer. Gelukkig hebben deze partijen — op één na — op korte termijn hun politieke, electoraal getinte uitspraken durven vervangen door eerlijke, rationele overwegingen.

De PVV heeft steeds gesteld en bij elke gelegenheid verklaard dat er in

deze problematiek open kaart moest worden gespeeld met de betrokkenen alsmede met de hele Limburgse bevolking.

Reeds jaren pleiten wij voor een ernstige planning, waarbij een in de tijd gespreide sanering uitgewerkt moest worden wat eventueel, na een evaluatie van de kosten batenanalyse enerzijds en een alternatieve besteding van de middelen anderzijds, kon leiden tot de definitieve sluiting van de mijnen.

De PVV heeft dan ook steeds gepleit voor reconversie zodat nieuwe arbeidsplaatsen in nieuwe sectoren een oplossing zouden brengen voor de nog steeds hoge werkloosheid in Limburg en de afvloeiingen in de mijnen.

Geachte collega's, de huidige werkelijkheid heeft duidelijk aangetoond dat de Vlaamse liberalen in dit dossier de enig juiste stelling ingenomen hebben. Het scenario van de Limburgse mijnen lijkt wel geschreven met blauwe inkt. De andere Vlaamse partijen hebben zich al te lang laten verleiden tot een struisvogelpolitiek. Gelukkig voor Limburg en de rest van Vlaanderen hebben zij, hoewel wat laat, thans hun koppen uit het zand omhoog gericht.

Aan de sluitingen van de westelijke mijnen zijn thans een hele reeks voorwaarden gekoppeld. Zo moeten de gesprekken tussen de KS-directie en de representatieve vakbondsorganisaties van de mijnwerkers resulteren in het afsluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst. Ik dring er hier op aan dat deze arbeidsovereenkomst er zo spoedig mogelijk komt omdat de mijnwerkers recht hebben op duidelijkheid en klaarheid.

Bij de uitvoering mogen evenwel geen interpretatiemogelijkheden bestaan.

Ik wens hier ook te stellen dat de gesprekpartners open moeten staan om tot billijke en rechtvaardige oplossingen te komen en men mag dit dossier niet voor andere doeleinden aanwenden.

Wij mogen en kunnen niet vergeten dat er in Vlaanderen duizenden man-

nen en vrouwen, arbeiders en bedienden van metaalbedrijven, textielondernemingen, glasbedrijven en van nog zovele andere ondernemingen werkloos werden omdat hun bedrijf failliet ging, sloot of drastisch afslankte. Zij ontvingen nooit een gouden handdruk, behielden geen verworven rechten en kregen geen sociale begeleiding. Aan de mijnwerkers wordt thans een pakket te onderhandelen sociale maatregelen aangeboden dat zeven jaar ver strekt.

De heer V. Peuskens : U komt vandaag precies het tegenovergestelde verklaren van wat uw vakbond doet. Immers, ik heb zelf de delegué van de liberale vakbond op de televisie de mijnwerkers zien opjutten en oproepen tot stakingen en betogingen.

De heer A. Denys : Wij laten ons niet dicteren door onze vakbond ! *(Twistgesprekken tussen PVV en SP)* Ieder speelt zijn eigen rol !

De heer P. Berben : Ik zal dit niet ontkennen. Mocht dit zo zijn, dan hoop ik dat de delegué het standpunt van onze fractie hoort en hem tot betere gevoelens inspireert.

De heer A. Denys : Wij staan reeds vijf à zes jaar op hetzelfde standpunt. *(Luide onderbrekingen van de heer Peuskens)*

De heer P. Berben : Mijnheer Peuskens, ik hoop dat u hier dadelijk het woord voert.

Hoe dan ook, het is niet de bedoeling om de sociale maatregelen gewoonweg af te schaffen. Ik pleit er dus niet voor om het pakket af te schaffen. Wel wil ik er de klemtoon op leggen dat de toekomst van de betrokkenen, maar ook van geheel Limburg, onder ogen moet worden genomen aan de onderhandelingstafel.

De positie van de opzichters is erg gunstig. Zij hebben een loon dat gemiddeld 30 procent hoger ligt dan de voorwaarden van de CAO-collectieve arbeidsovereenkomst — in de bouw. Zij hebben één groot doel voor ogen. Sta mij toe dat nog eens te onderstrepen, namelijk een zo gunstig mogelijke pensioenregeling

Berben

in de wacht te slepen. Er is zelfs sprake van een pensioenregeling op 28 en 38 jaar. Mocht dat de pensioenge-rechtigde leeftijd zijn voor parlemen-tsleden, dan zouden wij hier niet met velen meer zitten. **(Gelach)**
(Luid protest op talrijke banken)

De heer G. Bossuyt : Voor de mijnwerkers is er altijd een speciale rege-ling geweest. Dat zou u toch moeten weten.

De heer V. Peuskens : Mijnheer Berben, ik heb geen enkele opmerking gemaakt over de opzichters. Ik heb gesproken over uw liberale syndicale afgevaardigden. Uw opmerking vind ik dus niet gepast.

De heer P. Berben : U neemt mijn opmerkingen voor wat ze waard zijn. Voor mij zijn ze veel waard en juist.

De heer J. Sleenckx : Mijnheer Berben, er werd altijd gezegd dat de mijn-nen zouden open blijven tot 1996. Dat heeft de Eerste Minister expliciet gezegd. Nu heeft men beslist om ver-vroegd te sluiten en dat werd econo-misch verantwoord. Maar u moet zich eens in de plaats stellen van de betrokken mijnwerkers. Dat heeft Minister De Batselier gedaan. Hij heeft gezegd dat er maar gesloten kan worden, als er genoeg reconver-sie geschiedt en er dus voldoende nieuwe werkplaatsen zijn gecreëerd. Er is sociale begeleiding nodig. Er moet ook rekening worden gehouden met de verklaringen van de Eerste Minister, maar wat zijn die waard als daar later niet naar wordt gehandeld.
(Luide onderbrekingen)

De heer P. Berben : Die verklaring is niet voor mijn rekening. **(Protest)**

Minister De Batselier heeft gezegd dat er een goede sociale begeleiding nodig is.

De heer A. Denys : Dat is zeer juist.

De heer J. Sleenckx : Daar gaan de mijnwerkers mee akkoord. Ga ook maar eens na wat de uitslag is van het jongste referendum.

De heer P. Berben : Geachte colle-ga's, ik ga over naar meer positieve zaken.

Het reconversiebeleid is succesvol. Dit beleid moet dan ook worden ver-dergezet. Alhoewel ik een Limburger ben voel ik mij niet uitsluitend een provincialist en daarom meen ik dat die reconversie dient te worden uit-gebreid tot alle probleemzones in Vlaanderen.

Enkel op deze wijze kunnen duizen-den werklozen nog een toekomstper-spectief hebben voor zichzelf en hun kinderen.

Om al deze redenen is de PVV thans opgetogen dat CVP en SP eindelijk hebben ingezien dat de PVV-visie in-zake KS de enige juiste was en blijft.

De evolutie van de werkloosheid in Limburg is hier getuige van. In 1986 meenden velen dat een snel KS-slui-tingsproces een rampzalig effect zou hebben op de bestaande hoge werk-loosheid in Limburg. Het tegenover-gestelde heeft zich echter voorge-daan.

De heer R. Daems : Dat is juist.

De heer J. Sleenckx : Wil u mij zeggen hoeveel werkplaatsen de heer Ghey-selincx heeft gecreëerd ?

De heer P. Berben : Tussen eind 1986 en eind 1988 verminderde de directe tewerkstelling bij KS met 10.324 eenheden. Desondanks ver-minderde de werkloosheid in Lim-burg met 6.518 eenheden.

Weliswaar is de mannelijke werk-loosheid in het oostelijk mijngebied nog tien procent of 400 eenheden ho-ger dan eind 1986, maar in het alge-meen kunnen wij toch stellen dat het huidige werkloosheidsprobleem hoofdzakelijk betrekking heeft op vrouwen en minder geschoolden, wat een specifiek probleem is voor het Maasland.

De nieuwe tewerkstellingskansen lig-gen in Limburg thans veel hoger dan begin 1987. Nu reeds is er immers een tekort aan geschoolde arbeiders, speciaal in de bouw, electriciteit- en metaalverwerkende sector. Het is dan ook te verwachten dat het ge-schoolde en toezichthoudende KS-personeel alternatieve tewerkstelling kan vinden.

De heer J. Sleenckx : Wij weten ook dat de werkloosheid is gedaald. Wor-den de activiteiten door de Executieve beslist of niet ? Maar ik vraag u welke werkplaatsen concreet werden gecreëerd.

De heer P. Berben : Mijnheer Seeuws, ik zal in de verre toekomst kijken : ik hoop dat de vervroegde sluiting bovendien een extra impuls aan de reconversie in Limburg zal ge-ven. In dit verband acht ik het wen-selijk dat met de provincie, de ge-meenten, met de sociale partners, zal worden besproken op welke wijze de middelen het best ter beschikking kunnen worden gesteld van degenen die buiten het reconversieproces ble-ven. Inderdaad, de betrokkenen re-kenen op een duurzame tewerkstel-ling ; hieraan moet worden tegemoet gekomen.

Ik verzeker u dat de cijfers aantonen dat de reconversie "werkt,.". Onlangs stelde ik desbetreffend een vraag aan Minister De Batselier. Ik vroeg hem wat de LIM tot hertoe heeft gepres-teerd en wat is er veranderd. Hij heeft daarop uitvoerig geantwoord ; ik raad u aan dit antwoord te lezen. Daaruit blijkt inderdaad dat de re-conversie "werkt, en dat de mijnwer-kers werk hebben gevonden, dit in het kader van een aantal kleine- en middelgrote projecten, die met re-conversiesteun werden opgestart. Niemand kan ontkennen dat het werkloosheidspercentage te maken heeft met een lage scholingsgraad van de bevolking, wat zeer jammer is. Het gaat dus om een structureel probleem. Bijgevolg meen ik dat een specifieke en doelgerichte opleiding en vorming dit kunnen verhelpen.

Na al te lange politieke besluitloos-hed, meen ik dat alle betrokkenen hun verantwoordelijkheid moeten opnemen ; ook ik voel mij daarbij betrokken. Het is jammer dat sommi-ge politici nog steeds niet hebben be-grepen dat het hier om een econo-misch dossier gaat, waarbij electorale aspecten moeten worden geweerd,

Collega's, wanneer de mijnen tot 1996 open zouden blijven, zal de en-veloppe opgesoupeerd zijn en zullen er nog vele mijnwerkers — en ook andere werknemers — nog steeds

Berben

werkloos zijn. Bijgevolg is het verkieslijk de middelen aan te wenden voor de financiering van nieuwe en toekomstgerichte projecten. Inderdaad, diverse projecten worden, onder bepaalde voorwaarden, extra betaald, onder meer vanuit de Vlaamse Executieve, dit onder de vorm van rente- en investeringssubsidies.

Tevens mag niet worden vergeten dat Europa 1992 nakend is ; iedereen spreekt erover. Ik breng het in herinnering in deze context : men mag niet uit het oog verliezen dat Limburg nog steeds een Europees ontwikkelingsgebied is ; dit houdt belangrijke voordelen in in verband met de EFRO-steun. Ik spreek dan nog niet van de eigen reconversiemiddelen ; daar zullen anderen hier over spreken.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik ben begonnen met over de champagnefles te spreken ; het had ook een ciderfles kunnen zijn ; de heer Gheyselincx heeft er echter een champagnefles van gemaakt.

In beeldspraak uitgedrukt, kan ik stellen dat, indien wij de moed niet opbrengen om naar de toekomst te kijken, dan zal de champagne in de fles "verschalen," en ondrinkbaar worden ; ofwel — wat nu zou kunnen gebeuren — schudt men de fles te lang, dan zal ze vanzelf ontkurken en de champagne zal volledig wegspuiten, wat jammer zou zijn. Er zal dan enkel een lege fles overblijven.

Ik wil dit vermijden ; ik denk dat de Vlaamse Regering dit ook heeft willen vermijden. Ik zeg dus : in Vlaanderen en in Limburg is er nog heel wat talent en initiatief aanwezig. Ik hoop dat het zal opborrelen en dat de betrokkenen kansen zullen krijgen op een betere toekomst. **(Applaus bij de leden van de PVV)**

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de 6.000 mijnwerkers die op dit ogenblik met problemen worden geconfronteerd en met hun gezin hun toe-

komst, statuut, inkomen, pensioen en vooruitzichten bespreken hebben bijzonder weinig boodschap aan het partijpolitiek gekibbel dat wij hier konden horen.

Als wij de parlementaire documenten stuk voor stuk analyseren zullen we vaststellen dat wellicht alle politieke partijen verklaringen hebben afgelegd die één of andere stelling steunen.

De situatie is veranderd, wij leven in 1989, in een veranderde wereldconomie en een verouderde omgeving.

De dynamische Provincie Limburg heeft aan het soort debat dat hier wordt gevoerd wellicht ook niet veel boodschap.

Tijdens de bespreking van het Vlaams Regeerakkoord van 2 februari 1989 heeft de CVP-fractie in de openbare vergadering van de Vlaamse Raad uitdrukkelijk haar goedkeuring gehecht aan het Vlaams Regeerakkoord, ook aan de passages die daarin waren opgenomen over KS en Limburg.

De fractie deed dit omdat voldoende waarborgen werden ingeschreven om de aangegane verbintenissen tegenover KS en tegenover de Limburgse gemeenschap te kunnen nakomen. De beslissing van de Vlaamse Executieve van 26 mei over KS wijzigt dit fundamenteel uitgangspunt niet. Er zullen niet meer middelen naar KS en Limburg worden gedraineerd. Niets meer, maar ook niets minder.

De CVP-fractie verdedigde steeds de stelling dat men een billijke en toekomstgerichte afweging van belangen diende na te streven in de actualisering van het KS-dossier. De in het geding zijnde belangen zijn : de werknemers-mijnwerkers, die volkomen terecht nastreven dat hun individuele belangen : inkomen, statuut en werkzekerheid niet in het gedrang komen ;

de Limburgse regio en de betrokken mijngemeenten, die zich terecht zorgen maken over het behoud en de vervanging van teloor gegane werkgelegenheid, vooral met het oog op de fatale einddatum van 31 december 1996 ;

de Vlaamse Gemeenschap, die zich terecht bekommert over de zin en het toekomstgericht karakter van de ruime solidariteitsinspanning, die voor de Limburgse regio met zijn nationale sector in moeilijkheden wordt opgebracht.

In de jongste beslissing van de Vlaamse Executieve van 26 mei worden deze belangrijke bekommernissen grotendeels vertaald in politieke beslissingen :

Er zal tussen de sociale gesprekspartners van KS een CAO-bespreking worden geopend, die normaal moet leiden tot een overeenkomst vóór 15 juli, waarin voldoende sociale begeleiding wordt georganiseerd.

De uitslag — voor zover deze correct is — van het referendum dat bij KS werd georganiseerd wijst erop dat de mijnwerkers overwegend vertrouwen hechten aan de normale syndicale structuren van sociaal overleg binnen KS, waardoor het wellicht mogelijk wordt om met gezag te onderhandelen en een CAO af te sluiten.

Er is eveneens beslist tot de installatie van een sociaal fonds — dat is een nieuw gegeven in de afwikkeling van de KS-geschiedenis — dat deze gelden op paritaire basis dient te beheeren.

De Vlaamse Regering zal de procedure voorbereiden en inleiden, waarin zal worden getracht de Europese instanties te overtuigen van de noodzaak een verlengstuk te maken aan het geïntegreerd actieprogramma voor Limburg in de context van het toekomstcontract voor Limburg.

De Vlaamse Regering ziet de KS-enteloppe niet in een bodemloze KS-put verdwijnen, maar heeft perspectief op een faire financiële retour vanwege KS, die mogelijkheden opent om ook voor andere streken in Vlaanderen gepaste acties te ondernemen.

De CVP-fractie heeft volgende zorgen.

1. Sociaal

Er moet op korte termijn de grootst mogelijke duidelijkheid worden gee-

Vandebosch

bracht bij de individuele mijnwerkers over hun individuele situatie. Grondige en geïndividualiseerde informatie over statuut, inkomenszekerheid en pensioensituatie is ten zeerste gewenst. In dit sociaal overleg moet de grootste aandacht gaan naar de situatie van diegenen, die op de arbeidsmarkt het moeilijkst herplaatsbaar zijn. De Limburgse regio kan zich geen "restgroep", veroorloven, die permanent aan de kant zou worden geschoven. De CVP-fractie verwacht dat in de sociale onderhandelingen, maar ook daarbuiten gepaste acties worden opgezet om dit te voorkomen.

2. Regionaal

Bij de conceptie en bij de uitvoering van de aangekondigde reconversieplannen in de industriële en in de niet-industriële sector moeten de Limburgse regio en a fortiori de betrokken mijngemeenten rechtstreeks worden betrokken.

3. Financieel

De financiële middelen voor reconversie en het Sociaal Investeringsfonds van drie miljard moeten eveneens veilig gesteld worden. De CVP-fractie vraagt van de bevoegde Gemeenschapsminister welke de precieze verdeling is van de KS-middelen, door wie deze middelen zullen worden beheerd en wie de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid heeft.

4. Europees

De CVP-fractie heeft met spijt en consternatie vernomen dat de Europese Commissie, gezien de gewijzigde Europese regelgeving, misschien niet geneigd zou zijn een addendum te maken bij het geïntegreerd actieprogramma voor Limburg.

Wij vragen de Minister daarover duidelijkheid. Indien omwille van deze gewijzigde interpretatie van de Europese Commissie de situatie zou worden gewijzigd, welke maatregelen zal de Vlaamse Regering dan treffen om daar iets aan te doen ?

De heer Gryp heb ik tot op heden steeds beschouwd als een zeer wijs

en gematigd man. Volgens mijn oordeel, en volgens het oordeel van de CVP-fractie, beantwoordt hij niet meer aan dat beeld.

De heer E. Gryp : Mijnheer Vandebosch, ik wil er uw aandacht op vestigen dat ik voor een radicale partij ben verkozen en dat ik altijd radicaal ben geweest en dat ook zal blijven.

De heer E. Vandebosch : Mijnheer Gryp en collega's van Agalev, het spijt ons ten zeerste, maar de discussie over de strategische waarde van de steenkolen in ons land is achterhaald.

De heer J. Geysels : Bewijs dat.

De heer E. Vandebosch : Ik ben van oordeel dat tijdens de parlementaire discussie ter zake die later zal worden gehouden, tijdens het energiedebat dat zowel in het nationale Parlement als in de Vlaamse Raad zal worden gevoerd, voldoende elementen zullen naar voren komen om deze stelling te staven. In het beslissingsdossier van de Vlaamse Executieve en Minister De Batselier zouden twee studies zitten — althans indien ik goed ben ingelicht — van de hand van twee "steenkool-vriendelijke", professoren die bewijzen dat deze discussie achterhaald is.

Ik wens te zeggen dat wij de stijl betreuren waarmee Agalev de laatste tijd naar buiten treedt, denken wij maar aan de Europese verkiezingen. Onze fractie heeft niet de pretentie de aarde in bescherming te nemen maar wel willen wij de huidige jobs en de werkgelegenheid voor de toekomst beschermen. **(Applaus bij de CVP — Protest bij Agalev)**

De heer J. Geysels : Mijnheer Vandebosch, ik blijf u als collega waarderen maar u heeft ons aangevallen . . .

De heer H. Suykerbuyk : Demagoog !

De heer E. Vandebosch : Mijnheer Geysels, Agalev heeft langdurig het woord gekregen en de heer Gryp kan repliceren indien hij dat wenst. **(Twistgesprekken)**

De heer J. Geysels : Mijnheer Vandebosch, ik blijf u als collega waarde-

ren maar toch wens ik u het volgende te zeggen. U bent een volgeling van Achille Van Acker. Hij zei : "Eerst handel ik en dan denk ik na,,. Het lijkt mij logisch dat er eerst een energiedebat wordt gehouden om daarna een beslissing omtrent de mijnen te nemen. U zegt : "Wij gaan eerst beslissen en later . . . nadenken,,.

De heer E. Vandebosch : De CVP-fractie geeft krediet aan de beslissing van de Vlaamse Executieve om op voorstel van Gemeenschapsminister De Batselier, de steenkolenontginning in KS ten laatste op 1 januari 1993 te beëindigen, maar met inachtnaam van een maximale tegemoetkoming aan de individuele verwachtingen van de mijnwerkers inzake inkomen en sociale garanties. De CVP is ervan overtuigd dat deze beslissing kan en zal bijdragen tot de optimale creatie van nieuwe en toekomstgerichte arbeidsplaatsen. Dit standpunt is ingegeven vanuit de vaststelling dat de Vlaamse steenkolenexploitatie noch op korte, noch op middellange termijn een netto-positieve bijdrage kan leveren tot de Vlaamse economie en vanuit de vaststelling dat het vernieuwingsbeleid, zoals door de CVP steeds vooropgezet, momenteel, verhoogde kansen heeft op succes, gelet op de goede economische vooruitzichten, de nood aan gekwalificeerd personeel en de toenemende kansen voor laaggeschoolden in reconversieprojecten. Binnen de KS zijn nu alle middelen aanwezig om de sluitingsoperatie van de steenkolenmijnen op een aanvaardbare manier door te voeren, in termen van individuele zekerheid, sociale omgevingsfactoren en regionaal belang. Prioriteit dient gegeven te worden aan de mijnwerkers, die de minste kansen hebben op de arbeidsmarkt. De optimale begeleiding voor deze groep moet verzekerd zijn. De CVP eist dat de Partners van het Toekomstcontract voor Limburg de actualisering mogelijk maken en de engagementen inzake de middelen volledig uitvoeren.

Voor andere sectoren, die morgen misschien in gelijk kaardige moeilijke omstandigheden terecht komen, vraagt de CVP-fractie eveneens een billijke behandeling. De solidariteit, die nu voor Limburg wordt opge-

Vandebosch

bracht moet in dit verband als maatstaf dienen voor een toekomstige houding van de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering heeft op 26 mei een moeilijke en pijnlijke beslissing genomen onder voorwaarden. Deze voorwaarden zullen in de volgende weken stapsgewijze moeten ingevuld worden, wil men kunnen spreken van een geslaagde operatie. De CVP-fractie vraagt dat iedereen, die in dit dossier verantwoordelijkheid te dragen of op te nemen heeft, dit ook daadwerkelijk zou doen. De CVP-fractie zal daar nauwlettend op toezien. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Verheyden.

De heer J. Verheyden (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het is te betreuren dat een debat naar aanleiding van een zo gevoelige aangelegenheid niet in alle sereniteit kan worden gevoerd. De 6.000 mijnwerkers die erbij betrokken zijn hebben aan de scheldwoorden die in dit half-rond worden geslingerd geen boodschap. Sommige uitlatingen van collega Gryp werden in dit half-rond op gelach onthaald. Nochtans hadden zij dikwijls grote waarde. De mijnwerkers die erbij betrokken zijn verdienen dit gelach niet. Aan collega Berben kan ik zeggen dat zijn soms wel vernederende uitlatingen over de mijnwerkers die weleer de eerste burgers van dit land werden genoemd, hem niet in dank zullen worden genomen. Trouwens, van iemand van de liberale partij zou ik niet anders kunnen verwachten.

De heer A. Denys : Hij heeft niemand vernederd. U moet goed luisteren.

De heer J. Verheyden : Trouwens, mag ik er op wijzen dat op 31 december 1986 de toenmalige Regering Martens-Verhofstadt het KS-herstructureringsplan van de heer Gheyselincx heeft goedgekeurd.

De heer A. Denys : Wat gebeurt er nu ?

De heer J. Verheyden : Dit had tot

gevolg dat de KS-activiteiten in het oostelijk bekken, met zetels in Eisdend, Winterslag en Waterschei zouden beëindigd worden en dat de KS-activiteiten in het Westen, met zetels te Beringen en Zolder zouden worden geherstructureerd ; deze twee laatste concessies zouden geherstructureerd worden tot één zetel en in de financiële middelen, namelijk 65 miljard, werden voorzien om de maximum aanvaardbare jaarlijkse exploitatieverliezen te dekken.

Ingevolge een afvloeiingsscenario kozen op 27 april 1987 4.031 arbeiders voor een pensioen, 5.765 arbeiders om de onderneming te verlaten met een premie van 800.000 fr. netto en 762 arbeiders wensten van de Oostelijke mijnzetels over te stappen naar het Westen.

Nog aangenomen dat de KS-directie en andere bevoegde instanties lieten doorschijnen dat ook voor het Westen geen garanties konden worden geboden voor tewerkstelling op lange termijn, was de voorziene financiering van de exploitatieverliezen tot in 1996 toch van die aard dat de mijnwerkers ervan overtuigd waren dat zij tot in 1996 werkzekerheid hadden.

Afkomstig uit de mijnstreek heb ik zelf ten tijde van de sluiting van het Oostelijk bekken kunnen vaststellen hoe onduidelijk de voorgestelde regelingen wel overkomen.

Hoe dan ook, op 26 mei 1989 heeft de Vlaamse Executieve beslist ook het Westelijk bekken vroegtijdig te sluiten.

Alhoewel het voor iedereen wel duidelijk was dat op langere termijn er ook geen toekomst meer was voor de resterende Kempische steenkoolmijnen, is deze beslissing andermaal hard aangekomen.

Wat men er ook van zegge, heel wat mijnwerkers die werkloos werden ingevolge de sluiting van het Oostelijk bekken zijn nog steeds werkloos ; de personeelsleden uit het Westelijk bekken vrezden terecht dat heel wat van hen ook na 1992 zonder vaste job komen te zitten.

De studies van de professoren Proost en Verbruggen mogen dan nog dui-

delijk aantonen dat de steenkoolwinning in de KS van weinig strategisch belang is, toch is het ook zo dat de sociale gevolgen niet mogen worden geminimaliseerd.

Limburg is steeds een provincie geweest met een hoog werkloosheids-cijfer ; deze bijkomende sluiting zal de situatie op de arbeidsmarkt niet verbeteren.

Als men een analyse maakt van de reconversiegebieden in Noord-Frankrijk, Zweden, Schotland, Nederlands Limburg, komt men telkens tot een dubbele vaststelling :

Ten eerste, in de gebieden waar men massaal heeft moeten sluiten, het wese in steenkool, staal of textiel, liggen de werkloosheidsniveaus hoger dan de nationale gemiddelden.

Ten tweede, de slachtoffers van de sluiting zijn zeer moeilijk tot een ander beroep gekomen, zeker wanneer het gaat om mijnwerkers.

Deze twee vorige vaststellingen worden bevestigd door de toestanden in het Oostelijk bekken na de sluiting.

Mijnheer de Minister, u moet willen begrijpen dat de betrokken mijnwerkers in de eerste plaats, en de Limburgse gemeenschap in de tweede plaats, op dit ogenblik met grote vraagtekens worden geconfronteerd. Wat zij weten is dat de putten op 31 december 1992 definitief gesloten worden. Van wat er verder gaat gebeuren weten zij niets. Het sociale luik moet nog volledig worden ingevuld.

Om te beletten dat de vlam in het kruitvat slaat, moet op de kortst mogelijke tijd uitsluitel gegeven worden omtrent het sociale luik.

De Vlaamse Executieve moet alles in het werk stellen opdat voor de arbeiders de grootst mogelijke zekerheid in verband met hun sociale status geboden wordt.

Als Limburgers zullen wij zeer stipt en uiterst kritisch de verdere afhandeling van dit dossier blijven volgen.

Het is van het grootste belang dat :

— de financiële engagementen van

Verheyden

de nationale Regering van 31 december 1986 en ook van oktober 1987 zouden bevestigd worden ;

— nieuwe reconversie-inspanningen zouden gedaan worden, waarbij meer aandacht zou besteed worden aan de sociale sectoren, omdat niet kan ontkend worden dat heel wat mijnwerkers die onaangepast geschoold zijn, het zeer moeilijk zullen hebben om een andere job te vinden.

In de te onderhandelen CAO van de arbeiders en bedienden moet worden opgenomen :

— de toepassing van de EGKS-regeling voor iedereen ;

— de garantie wat inkomen, mijnwerkersstatuut en job betreft

- de garantie voor bijpassingen tot 31 december 1996 ingeval van werkloosheid ;

— de speciale begeleidingsmaatregelen voor de werknemers die anders voor 1996 tien jaar dienst of de EGKS-pensioenvoorwaarden zouden bereikt hebben ;

— maatregelen moeten getroffen worden inzake behoud invaliditeitspensioen en inzake leningen.

De gelden die vrijkomen ingevolge vervroegde sluiting moeten beschikbaar blijven voor Limburg, meer bepaald voor sociale begeleiding en reconversie.

Het toekomstcontract voor Limburg moet geactualiseerd en geactiveerd worden.

Mijnheer de Minister, geachte collega's, wat men ook moge onderhandelen of wat men ook moge beslissen, denk eraan dat de mijnwerkers niet zozeer premies vragen, maar wel werk.

Tot de Voorzitter van de Executieve, die hier spijtig genoeg niet aanwezig is, had ik het volgende willen zeggen.

De beslissing omtrent dit KS-dossier is een pijnlijke, een zeer moeilijke beslissing ; wij geven ons daar rekenschap van.

Het feit dat deze beslissing niet kon goedgekeurd worden door alle Ministers stemt tot nadenken.

Het geeft aan de buitenwereld de indruk dat ultiem toch nog een betere beslissing had kunnen getroffen worden, alhoewel wetenschappelijke studies aantoonen dat de KS steenkolenwinning op langere termijn niet mogelijk bleek.

Dergelijk optreden komt het politieke bedrijf niet ten goede.

Dergelijk toestanden komen al eens voor in een of ander schepencollege of gemeenteraad. Velen van ons zouden enorm lachen en de betrokkenen bestempelen als ongeschikten voor hun job. Wij hopen, heren Ministers, dat u al de nodige maatregelen zult treffen opdat dergelijke toestanden zich niet meer zouden herhalen. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, als inleiding wil ik mezelf situeren in dit debat. Er komen vooral Limburgers aan het woord.

Zowat tien jaar trek ik in Vlaanderen van dorp tot dorp op preektocht voor industriële innovatie en voor technologische vernieuwing. Ook in Limburg heb ik tientallen voordrachten gegeven. Daarbij heb ik telkens gepleit rond bezinning over de evolutie van de KS.

Ik heb herhaaldelijk mijn bezorgdheid geuit over het gebrek aan morele moed om de waarheid te zeggen over de onstuitbare evolutie van de sector. Ik was bezorgd om het uitblijven van de nodige mensgeoriënteerde, begeleide maatregelen. Ik was eveneens bezorgd om het gebrek aan inzet voor de reconversie, die zo noodzakelijk is voor welvaart en voor de toekomst.

Mijn interesse voor deze problematiek is niet van vandaag en evenmin oppervlakkig.

Vorige vrijdag besliste de Vlaamse Regering over de toekomst van de KS. De mijnen zullen vervroegd worden gesloten.

Dit is duidelijk. Duidelijkheid hieromtrent was nodig. Maar er is een maar.

Deze beslissing komt hard aan in het milieu omdat men duidelijkheid wenst en verwacht over de drie dimensies van dit dossier, niet alleen over de sluiting, maar evenzeer over de sociale begeleiding en de noodzakelijke reconversie.

Uit de parlementaire annalen blijkt dat de VU al van bij het ontstaan het lot van de tewerkgestelden in de mijnen heeft behartigd. Toen de mijnen nog rendeerden, vocht de VU al tegen het onrecht, de Vlaamse mijnwerkers aangedaan.

Het was een steeds weerkerend thema. Het Kempisch steenkoolbekken bleek immers als het ware een wingewest voor niet-Vlaamse belangen.

Meester Frans Van der Elst, stichtervoorzitter en eerste parlamentslid van de VU, verdedigde het lot van de mijnwerkers reeds met vuur. Hij vocht duidelijk tegen gevestigde machten en dat werd hem niet steeds in dank afgenomen.

Andere Vlaams nationalistische volgden hem op zijn weg. Toen de mijnen nog oprachten, wensten zij dat het inkomen ervan naar Vlaamse welvaart zou worden georiënteerd. Later, toen het competitievermogen van de KS afnam, ging de zorg in hoofdzaak naar de tewerkstelling. Dit is vandaag nog het geval : tewerkstelling in eigen streek.

Ook de sociale dimensie van dit dossier en de situatie van de mijnwerkers en hun gezinnen houdt ons bezig. Dit ligt aan de basis van de houding van de VU. Dit wil ik nader toelichten in de overtuiging dat u voor deze houding begrip zal opbrengen.

Allereerst is er het reconversiegegeven. Sinds de sluiting van de eerste mijn van Zwartberg, nu drie decennia geleden, werden aan de Provincie Limburg voortdurende nieuwe jobs en reconversie beloofd. Ik wil het hierbij dan nog niet in de eerste plaats hebben over de verschillende beloften die werden gedaan om in de steenkoolsector nieuwe investeringen te doen. Er waren beloften zoals het

Candries

aanboren van nieuwe mijnschachten — einde jaren 1960 — en de bouw van twee steenkoolcentrales voor onze elektriciteitsproductie.

In het algemeen economisch domein werden nieuwe investeringen in infrastructuur en in openbare dienstverlening in het vooruitzicht gesteld. Inzake onderwijs, sociale dienstverlening en beroepsopleiding zouden bijkomende inspanningen worden gedaan.

Vaak werden aan Limburg beloften gedaan. Vaak ook werden deze beloften niet nagekomen.

Het belangrijkste gegeven in de huidige reconversieproblematiek vinden wij in de beslissing van de vorige nationale Regering van 31 december 1986. Om de sluiting van de oostelijke mijnzetels te begeleiden, werd een totale enveloppe van 28 miljard voorzien. Minstens drie miljard zou worden voorbehouden voor reconversie.

Door het feit dat de steenkoolwinning versneld werd afgebouwd, konden bijkomende middelen worden vrijgemaakt voor deze reconversie. In totaal zou zowat 9,5 miljard F. reconversiegeld in de enveloppe beschikbaar worden gemaakt.

Daarnaast is er het zogenaamde toekomstcontract voor Limburg, waarin deze Vlaamse Regering, de Nationale Regering en de Europese Commissie zich hebben verbonden om aanzienlijke inspanningen te doen voor de werkgelegenheid in Limburg.

Sinds het sluitingsplan in 1987 in werking trad, heeft ook Limburg — gelukkig maar — kunnen genieten van de heropleving van onze economische conjunctuur. Zoals overal in Vlaanderen daalde de werkloosheid. Toch blijft er achterstand bestaan, zowel bij de mannen als bij de vrouwen. De verbeterde toestand is evenwel slechts in beperkte mate het gevolg van de reconversie-inspanningen van de verschillende overheden. De Limburgse Investeringsmaatschappij participeerde, volgens eigen zeggen, in het creëren van zowat duizend arbeidsplaatsen, maar dit is een vrij opportunistische schatting.

Binnen de verschillende departementen zijn de bijzondere inspanningen die aan de Provincie werden beloofd echter ver te zoeken. De evaluatie, die de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij maakte over de uitvoering van het toekomstcontract ligt daar niet om. Ik lees u enkele citaten voor uit het GOM-Limburg-rapport : “Voorstellen met betrekking tot de uitbouw van het universitair onderwijs werden afgewezen,.. “De aanleg van een inter-city-verbinding Antwerpen-Hasselt-Maastricht-Aken werd niet in aanmerking genomen,.. “Te weinig middelen werden voorzien voor de aanleg van industrieterreinen,.. “Er werden onvoldoende middelen voor sociale huisvesting toegewezen en geprogrammeerd,.. “Voor de herbestemming van de mijnterreinen werd geen enkele concrete realisatie geboekt,.. “Er werden geen financiële middelen voorzien voor de renovatie van de mijncités,.. “In de tertiaire sector heeft Limburg een achterstand . . . ,”

Minister T. Kelchtermans : Ik vind dat wat u nu zegt eigenlijk zeer geforceerd overkomt alsof de betere situatie in Limburg alleen het gevolg zou zijn van een opleving van de conjunctuur waarvan Limburg zoals de andere regio's zou hebben geprofiteerd. De bijdrage van het toekomstcontract van Limburg zou volgens u hierin worden geminimaliseerd. Trouwens, u vergelijkt twee zaken die hoegenaamd niet kunnen worden vergeleken. U spreekt nu over een evaluatie van het GOM-rapport, daar waar de evaluatie van het toekomstcontract is gebeurd door de Voorzitter van de Executieve, die het toekomstcontract begeleidt. Inderdaad, Voorzitter Geens heeft punt voor punt een evaluatiecontract opgemaakt. U haalt een aantal thema's aan die als het ware niet in het toekomstcontract zouden zijn ingeschreven. Het zijn vragen, wensen, bundels die heel veel belang hebben en die door de GOM in de bespreking zijn ingebracht, maar die niet als criterium gelden om te bepalen of het toekomstcontract al dan niet effect heeft gehad. Ik kan u zeggen dat wij het beter doen dan de andere regio's, beter doen in de cijfers, juist door de bij komende middelen. De verschil-

lende Ministers die toen verantwoordelijk waren voor de uitvoering hebben daartoe een bijdrage geleverd. Ik kan daarvan getuigen ; ik was er zelf bij. In de opleidingsprogramma's is er meer dan een verdubbeling van de programma's in nauwelijks twee jaar tijd verwezenlijkt. Ik meen dat u onrecht aandoet aan al deze inspanningen door dit gewoon maar te catalogeren als zijnde een automatisch gevolg van een betere conjunctuur waarin Limburg ook zijn aandeel heeft gehad.

Bovendien hebben wij het één procent en meer zelfs beter gedaan dan de andere regio's. Ik heb hier trouwens bij herhaling klachten gehoord waarbij andere regio's dachten dat zulks gebeurde ten koste van minder inspanningen in hun regio, wat wij altijd hebben betwist. Bijgevolg staat uw redenering volledig haaks op datgene wat in het verleden als beoordeling werd uitgesproken. **(Applaus bij de leden van de CVP)**

De heer H. Candries : Ik heb dat niet ontkend. Ik heb alleen gezegd dat die duizend plaatsen die zouden gecreëerd zijn, een vrij opportunistische schatting is. Ik geef toe dat er inspanningen zijn geleverd, maar de conjunctuur had ook een gunstige invloed. Het is niet mijn bedoeling om te minimaliseren, integendeel.

Minister T. Kelchtermans : Het belangrijkste resultaat is niet in cijfers te meten. Belangrijk is dat er in deze Provincie een andere mentaliteit is gekomen op het vlak van initiatieven nemen. Investeerders komen terug omdat ze weten dat er zekerheid is met betrekking tot KS, midden-Limburg, en oost-Limburg. Dat zelfde effect verwacht men nu voor het westen. Ik heb dit zelf vastgesteld omdat ik dit dossier goed gevolgd heb toen ik in het verleden verantwoordelijk was voor tewerkstelling en opleiding, en waar ik een belangrijke bijdrage heb kunnen leveren. Ik aanvaard niet dat u op een wat minimalistische manier al deze inspanningen veroorzaakt.

De heer H. Candries : Dat is uw interpretatie. Ergens voel ik mij blij met wat u komt te zeggen. Ik denk

Candries

ook dat ik tot die andere mentaliteit zelf heb bijgedragen met de 38 voordrachten die ik in Limburg heb gehouden.

De **heer A. Denys** : Wat gaat de Volksunie nu doen ?

De **heer H. Candries** : Ik was juist een aantal zorgen aan het formuleren waarbij ik de GOM-Limburg citeerde, een neutrale bron. Ik kan niet meer Limburger zijn dan de GOM-Limburg. Wij zijn ervan overtuigd dat een sterkere inspanning vanwege de overheid — en we moeten de overheid steeds aanporren om meer te doen —, vooral in deze periode van hoogconjunctuur op niet al te lange termijn zou leiden tot het wegwerken van de sociaal-economische verschillen met de rest van Vlaanderen. Uiteindelijk moet zoiets bijdragen tot de welvaart en het welzijn van iedereen in Vlaanderen.

Ik zou ook niet graag hebben dat men heel die discussie rond het mijn-dossier isoleert. Naast het mijn-dossier zijn er nog andere dossiers die

ook aandacht verdienen. Ik denk aan de diamantsector. In minder dan tien jaar zijn in die sector tienduizend arbeidsplaatsen verloren gegaan. Daar heeft geen haan over gekraaid. Er zijn nog andere sub-regio's in Vlaanderen die onze aandacht verdienen. Ik denk aan de Zuiderkempen, de Rupelstreek, de Westhoek en nog vele andere gebieden.

De **heer J. De Roo** : Het Meetjesland. Onze zorg is dat ten gunste van iedereen in Vlaanderen de subregionale verschillen zouden worden weggerukt.

De **heer H. Candries** : Ik kom aan de tweede dimensie van dat steenkooldossier dat onze bezorgdheid wegdraagt met name de sociale situatie van de duizenden getroffen mijnwerkersgezinnen. Het sluitingscenario voor het oosten voorzagt in een keuzepakket voor de mijnwerkers tussen oppensioenstelling, vertrekpremies of tewerkstelling in de westelijke sector. Vandaag staan wij voor een andere situatie. De huidige werknemers van KS zullen vrijwel allemaal op korte termijn op de arbeids-

markt terecht komen. Daarbij komt dat ze slechts twee jaar geleden hebben gekozen voor tewerkstelling in de KS in de hoop en in de verwachting dat zij minstens tot 1996 hun job zouden kunnen behouden. Hiervoor vonden zij toen voldoende aanwijzingen in verklaringen van beleidsverantwoordelijken in en buiten Limburg. Het keuzepakket dat hen werd voorgelegd bevatte ook deze stelling. Dit waren natuurlijk beloften van een vorige nationale Regering. Waren die gefundeerd ?

De beslissing van de Vlaamse Regering is voor hen, hoe men het ook draait of keert, een vorm van woordbreuk. Hun verwachtingen lagen anders. Ik denk dat wij aandacht moeten besteden aan het overbrengen van die moeilijke boodschap. Daarenboven zien zij dagelijks in hun eigen omgeving hun gewezen collega's mijnwerkers die nog geen nieuwe job hebben gevonden of in het vooruitzicht hebben. Sommigen geraken daardoor moedeloos, zelfs kwaad en wij moeten hiermee terdege rekening houden. Ook nu zal het belangrijk zijn dat de kompels de motivatie en het vertrouwen vinden om de vooropgestelde sluiting te aanvaarden en om er ondanks alles het beste van te maken. Zij moeten een moeilijke periode doorworstelen om zich opnieuw op de arbeidsmarkt met succes aan te bieden. Het vertrouwen van deze 6.500 gezinnen in de Vlaamse Regering is daarom belangrijk. Dat mag niet worden geschokt. Wij moeten daar iets aan doen. Dit is de taak van de Regering. Zij kan met boodschappen naar voren komen.

De **heer A. Denys** : Dat hebben jullie niet gezegd voor de Franstalige arbeiders ! **(Twistgesprekken tussen de PVV en de VU)** De waarheid doet pijn.

De **heer V. Auciaux** : U bent een leugenaar.

De **heer H. Candries** : De elementen die ik hier heb geschetst liggen aan de basis van de houding die wij op dit ogenblik in het KS-dossier aannemen en die door onze Gemeenschapsminister werden vertaald in een onthouding bij de stemming over de vervroegde sluiting. Deze houding kan ons niet kwalijk worden geno-

1)~ llc-c-r C'. Lislrbca (SI) brac.I-I verslag uit over het oltwcrp van decreet houdende vaststelling voor het Vlaams Gewest van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten

Candries

men. Wij hebben hiermee een signaal willen geven. Wij hebben hiermee duidelijk willen maken dat wij de discussie over de toekomst van de KS en over de mijnen niet uit de weg willen gaan. Wij zijn niet ziende blind. Er is een probleem om de levensvatbaarheid van de steenkoolexploitatie te garanderen. Hoe dan ook, de kans om een eigen, dure steenkoolontginning te verantwoorden is onbestaande geworden. Het strategisch belang van de produktie, weze het 2,4 miljoen ton biedt zeker niet meer waarborgen dan de zes miljoen ton van voorheen toen men nog de vijf zetels had.

Door onze houding in de Vlaamse Regering hebben wij naar deze Regering een signaal willen uitsturen om duidelijk te maken dat de intenties en de beloften die nu naar aanleiding van de economische sluiting worden gedaan op korte termijn zouden worden omgezet in een degelijk uitgewerkt sociaal luik ten opzichte van de getroffen gezinnen en met een concreet ingevuld plan voor de reconversie van de getroffen gebieden.

De heer C. Moors : U zegt dat er voor de toekomst van de exploitatie geen enkele strategische erkende waarborg is.

U beweert dat de zorg gaat naar de sociale begeleiding van de mijnwerkers. Welke Minister die deel uitmaakte van de Executieve heeft niet dezelfde bekommernis, hetzelfde signaal gegeven, zoals we hier nu doen ? (*Applaus*)

Ik begrijp niet welk signaal een Minister die tijdens dit debat niet eens aanwezig is meer heeft gegeven dan de zorg die iedereen daarover heeft.

De heer V. Anciaux : De Minister was tot daarnet wel aanwezig. U kent de reden van zijn afwezigheid niet.

De heer E. Van Rompuy : Lafheid !

De heer H. Candries : Het gaat hier om een algemene Vlaamse bezorgdheid die door niemand in deze zaal wordt onderschat. Het heropenen van een debat ten gronde heeft zeker een nut. Wij moeten nog grotere in-

spanningen doen. Het gaat hier niet om een tegenkanting. Wij onderstrepen gewoon onze bezorgdheid en de vragen die rijzen voor Limburg.

De heer M. Didden : Dat is de bocht van de Volksunie.

De heer A. Denys : Dat is een zondagse preek maar geen conclusie ! (*Hilariteit*)

De heer H. Candries : Wij hebben herhaaldelijk gepleit voor het opnemen van de reconversie van Limburg in het brede Vlaamse reconversie- en innovatiebeleid dat zich het lot van alle Vlaamse ontwikkelingsgebieden aantrekt. De voorwaarden zijn vandaag optimaal. De economische heropleving maakt het mogelijk het economisch beleid sterker te richten op die gebieden en sectoren die het moeilijk hebben gelijke tred te houden met de economisch sterke regio's. De Vlaamse Gemeenschap mag deze kans niet laten voorbijgaan. Zij moet een gebaar doen, niet alleen om Limburg, maar ook de Kempen, de Westhoek, het Hageland, de Rupelstreek te steunen. Ik noem hier slechts enkele subregio's die het vandaag zeer moeilijk hebben.

De heer M. Didden : Wij zijn ontroerd.

De heer H. Candries : Het dossier van de Kempense Steenkoolmijnen biedt hiertoe niet alleen een aanleiding ; het schept de financiële ruimte om een dergelijk Vlaams reconversiedebiedbeleid te steunen. Bij de beslissing van einde 1986 om het oostelijk mijnbekken te sluiten werd eveneens een enveloppe van 65 miljard bepaald om tot in 1996 de exploitatieverliezen van de westelijke mijnzetels te dekken. Deze enveloppe werd ten dele betaald door en ten dele overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. Bij een vervroegde sluiting kunnen hieruit voor de Vlaamse Gemeenschap aanzienlijke geldmiddelen worden gerecupereerd. De helft van de enveloppe zou volgens afspraak in Limburg kunnen worden geïnvesteerd voor reconversiedoel-einden, de helft vloeit terug in de Vlaamse Begrotingskas.

Het moet dus mogelijk zijn een breed Vlaams reconversiebeleid voor alle probleemregio's uit te stippelen en te financieren. De Volksunie is hier voorstander van. Ze heeft steeds geijverd voor een beleid dat het "werk in eigen streek-principe," huldigt. De beslissing van de Vlaamse Regering houdt dit niet in. De Volksunie had dit graag geaccentueerd gezien en sluit een verdere bezinning en dialoog niet uit. Specifiek neemt de Vlaamse Regering zich voor het toekomstcontract Limburg te actualiseren en te activeren. Dit is een goed voornemen waaraan de Volksunie constructief en creatief zal meewerken. Wij zijn zinnens een aantal groeisectoren te identificeren en zullen nagaan hoe Limburg in elk van deze groeisectoren kan worden gesitueerd. In het sociale luik wordt overleg met de betrokkenen en de oprichting van een sociaal investeringsfonds in het vooruitzicht gesteld. Ook dit kan de aanzet zijn tot een brede sociale invulling van de moeilijke periode die duizenden Limburgse gezinnen tegemoet gaan. Omdat het één en het ander nog moet worden ingevuld heeft de Volksunie zich gereserveerd opgesteld ten opzichte van de beslissing van de Vlaamse Regering. Zij heeft hiermede uiting willen geven aan de onrust die er bij de betrokkenen in de mijnregio leeft. Omdat deze invulling wordt aangekondigd heeft de Volksunie niet tegen de beslissing gestemd. Zij vertrouwt erop dat de Vlaamse Regering deze intenties met zorg in concrete realisaties zal omzetten. De Volksunie zal binnen de Vlaamse Regering en in dit Vlaamse Parlement daaraan constructief meerwerken in het belang van de mijnwerkers, van Limburg en van heel Vlaanderen. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in deze vrij korte uiteenzetting wil ik een aantal standpunten van collega Gryp trachten te versterken.

Vooraf wil ik even zeggen dat ik het betreurt dat twee hoofdrolspelers in deze "mijnen-operette," binnen de

Geysels

Executieve, niet aanwezig zijn. Ik respecteer de vragen en de mening van de Volksunie zoals die werden tot uiting gebracht door de heer Candries. Ik hoop dat op basis van haar antwoord aan de Volksunie, de Executieve duidelijk haar houding zal bepalen. Want die is mij en andere collega's niet duidelijk.

Het is uit respect voor de vragen die de heer Candries heeft gesteld dat ik betreur dat de Voorzitter van de Volksunie, de heer Gabriëls hier niet aanwezig is en dat een lid van de Executieve dat blijkbaar een andere mening heeft dan de collega's van zijn partij, hier eveneens afwezig is.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, mag ik even doen opmerken dat Minister Sauwens zich bij mij heeft verontschuldigd. Hij moest aanwezig zijn op een andere vergadering die hij onmogelijk kon verplaatsen. Daardoor is hij afwezig. Ik wil dat in alle oprechtheid mededelen. Hij was hier aanwezig bij het begin van het debat.

De heer P. Van Grembergen : Hij was trouwens aanwezig bij de uiteenzetting van twee leden van de Executieve.

De heer J. Geysels : Ik blijf betreuren dat de heer Gabriëls hier niet is.

In feite komt het debat van vandaag te vroeg en te laat. Te laat omdat de beslissing reeds is genomen en te vroeg omdat er wordt gediscussieerd over een beslissing terwijl wat ons betreft, een aantal parameters — ik denk hier aan de discussie over de strategische waarde van de KS-steen-kool — eerst in een energiedebat aan bod zouden moeten komen. Dit debat heeft nog niet plaatsgehad. Indien het er nog van komt — ik verwijst hier naar de nota van Minister De Batselier — dan zullen de mijnen waarschijnlijk al voor goed gesloten zijn want het is een onherroepelijke beslissing.

De beslissing van de Executieve is het regionale eindpunt van een falend nationaal energiebeleid, van een gebrek aan visie van de overheid die

jarenlang door de nucleaire lobby de das is omgedaan en waarvan de mijnwerkers nu de dupe zijn.

In het steenkolendossier en ook hier wordt veel gesproken over cijfers, over economisch-financiële realiteiten. Als wij alle financiële middelen optellen die de overheid of de nucleaire sector rondgestrooid heeft komen wij tot een cijfer van honderden miljarden. Dan zwijg ik nog over het nucleaire passief en over de kosten van de ontmanteling van de zeven nucleaire centrales en ook over de jaarlijkse fiscale voordelen die de electriciteitsproducenten ieder jaar krijgen. Een bedrag dat jaarlijks in de buurt ligt van het exploitatieverlies van de KS. Ik gebruik hier de cijfers van de heer Gheyselinck. Dat is een cijfer om over na te denken. Het is een cijfer dat eigenlijk in het dossier thuis hoort.

De heer W. Seeuws : Dat klagen wij al jaren aan.

De heer J. Geysels : U klaagt dat inderdaad al jaren aan. Ik weet dat u daaromtrent zelfs een aantal voorstellen hebt ingediend. Maar bij de fiscale hervorming die in het najaar in de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd goedgekeurd, collega Seeuws, hebben wij daarvan niets gemerkt. Wij hebben daarover een amendement ingediend. Indien ik mij goed herinner heeft ook uw fractie er tegen gestemd.

De heer W. Seeuws : Dat is het politieke spel.

De heer J. Geysels : Ik respecteer dat u dat aanklaagt. Ik meen echter dat, wanneer men in de Regering zit, het er op aankomt iets te verwezenlijken.

Ik heb het gehad over het verleden. De vraag die moet worden gesteld is of de fouten die in het verleden werden gemaakt, met deze beslissing worden rechtgezet. Wij vrezen van niet.

Ons verontrust de flexibiliteit waarmee een aantal politieke partijen hun standpunt over de strategische waarden van de steenkool veranderd hebben. Opvallend en te betreuren

is dat de relatie tussen de Kempische steenkolen en energievoorziening is weggefallen. Op wat is deze uitspraak, onder andere door de heer Vandebosch gedaan, gebaseerd ? De strategische waarde van de steenkool in de energievoorziening is blijkbaar nihil geworden. Ik heb in de pers gelezen, maar ik denk dat wij ook de dossiers van Minister De Batselier zullen krijgen, dat de heren Verbruggen en Proost over de strategische waarde van de steenkool uitspraak hebben gedaan. Wij wensen deze cijfers echter in alle oprechtheid te bekijken en erover te discussiëren. Twee jaar geleden werden nog tientallen rapporten aangedragen om te bewijzen dat de KS toch nog een strategische waarde had. Wat is er sindsdien veranderd op het gebied van de wereldeconomie en van de prijs van de steenkool ? Ik herinner mij dat Willy Claes op 4 februari 1987 in een discussie met de heer Gheyselinck heeft ontkend dat het mogelijk is de prijs van de steenkool na 1995 te voorspellen. Wat is er veranderd dat dit argument nu niet meer geldt ? Daarover moeten wij een ernstige discussie kunnen voeren.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Geysels, mag ik u even onderbreken, want dit is een louter technisch element. Ik heb dit probleem aan de professoren voorgelegd en in de studie die zij daarover hebben gemaakt wordt gewerkt met een kansberekening. Wij kunnen nu reeds tot het jaar 2000 voorzien welke schommelingen de prijs van de steenkool op de wereldmarkt zal kennen. Dan heeft men nagegaan welke de prijs van de steenkool na het jaar 2000 moet zijn om de verliezen te kunnen compenseren die wij vóór het jaar 2000 hebben gemaakt. Als er een goede kans zou bestaan dat compensatie inderdaad mogelijk is, dan wens ik bij mijn beslissing een vraagteken te plaatsen en andere besluiten te overwegen. Professor Verbruggen, die u kent en van wie u zeker zeer vele studies hebt gebruikt — onder meer de studie die wij samen hebben geraadpleegd voor het uitrustingsplan — is iemand die zeker geen prioriteit geeft aan de nucleaire energie. Hij heeft berekend dat de kans op compensatie van de verliezen onbete-

De Batselier

kenend is en concludeert daaruit dat KS geen strategische waarde heeft. De kans dat de KS-steenkool na het jaar 2000 een strategisch energetisch belang heeft is dan ook haast te verwaarlozen.

De heer J. Geysels : Ik dank de Minister voor zijn technische informatie. Nu weten wij meer dan we in de pers hebben kunnen vernemen. Daarover gaat de discussie echter niet. Wij vragen een debat over het feit of de heren Proost en Verbruggen gelijk hebben. Wij beschikken over andere studies. Nu heeft u echter het monopolie van de berichtgeving en de informatie en op grond daarvan verklaart u dat de zaak voor u duidelijk is. Voor ons is ze echter niet zo duidelijk. Wij wensen een debat, zoals u in 1987 ook nog een debat wenste. Eerst nadenken en dan handelen en niet eerst handelen en daarna een energiedebat voeren waarin KS geen rol meer speelt.

Ik kom nu tot een tweede reeks vragen die betrekking hebben op de "pasmunt", van de sluiting. De reconversie zou de hefboom vormen voor vervangende tewerkstelling. Hiervoor wordt echter geen garantie gegeven en dat is ook het probleem van de Volksunie. Men heeft gesproken over een maximale inspanning en alvorens deze belofte nogmaals wordt uitgesproken, stel ik een aantal vragen over het verleden, die ook door de vakbonden werden gesteld. Welke mijnwerkers zijn waar opnieuw tewerkgesteld en met welk statuut, voltijs of deeltijs ? Welke reconversiebedrijven hebben voor een nettogroei aan jobs gezorgd ? Wie heeft welke steun ontvangen en tegen welke tewerkstellingsvoorwaarden ? Welke werklozen werden aangeworven zonder dat er elders jobs verloren gingen ? Ik zal de vragen van de heer Candries niet herhalen. Ik herhaal enkel dat ik hoop dat de Volksunie haar positie duidelijk zal bepalen op het ogenblik dat de Minister en de Executieve antwoorden.

Dit dossier is en blijft een blaam voor de politiek. Zij kon of wilde in het verleden niet de beslissingen nemen

die het steenkooldossier nu in een ander daglicht zouden hebben gesteld. Nu beleven wij de eindfase van een dossier waarin een buitenstaander, die in 1986 nog ronduit verklaarde dat hij van steenkool weinig of niets afwist, nu de beslissing heeft genomen die de politiek niet aandurfde. Van de twijfels van de politici heeft de heer Gheyselinck zekerheden gemaakt.

Mijnheer de Minister, wij ontkennen niet dat u en uw collega's enige durf aan de dag hebben gelegd bij het nemen van deze beslissing. I~ voeg er echter aan toe dat men bij een met volharding en moed genomen beslissing de kortzichtigheid niet uitschakelt. Als een belangrijke beslissing moet worden genomen, moeten alle belangrijke vragen, zowel op sociaal als op energie-vlak, duidelijk worden beantwoord. Dit zijn ook de vragen van de mijnwerkers. Op dit moment hebt u wél een beslissing genomen, maar niet de vragen beantwoord. **(Applaus bij Agalev)**

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, dit als heel belangrijk aangekondigde debat lijkt mij het debat van de gemiste kans. Ik heb zeer aandachtig naar de uiteenzettingen van de collega's geluisterd. Ik had onder meer gehoopt dat de Volksunie vandaag haar standpunt zou verduidelijken. Tevergeefs !

Ook het pleidooi van SP-collega Verheyden heeft mij ten zeerste verrast. Hij leunde meer aan bij de kritische aanpak van de interpellant dan bij het standpunt dat vorige vrijdag door de Executieve werd ingenomen.

Collega's, de PVV zal van in het begin duidelijk zijn. Wij staan volledig achter de beslissing die vorige vrijdag door de Executieve werd genomen. Wij gaan unaniem akkoord met het standpunt dat op sociaal-economisch vlak door onze Limburgse PVV-collega Peter Berben werd ingenomen. Wij hebben echter wel twijfels bij de standpunten van de andere partijen.

Collega's, er is niet een sociale en

economische problematiek verbonden aan dit dossier. Wat vrijdag gebeurd is, heeft ook zeer belangrijke politieke gevolgen.

Laat mij voorafgaandelijk duidelijk zeggen : de PVV staat volledig achter de beslissing van haar Ministers. Voor wie ons standpunt inzake de Kempense Steenkoolmijnen kent, lijkt dit logisch. Voor wie de politieke situatie kent in de Vlaamse Regering en in de Vlaamse Raad is dit niet zo vanzelfsprekend.

Onze Ministers behoren feitelijk tot de oppositie. En men kan duizend en één redenen vinden om in een zeer gevoelig dossier als dit zijn politieke verantwoordelijkheid te ontlopen. Toch hebben zij een duidelijk standpunt ingenomen en kleur bekend.

Niet alleen Minister Waltiel, maar ook Minister Dewael, die nochtans komt uit en verkiesbaar is in Limburg, heeft zijn verantwoordelijkheid ten volle op zich genomen. Hun houding steekt schril af tegenover deze van een ander Limburgs Minister, die zich tot de feitelijke meerderheid rekent, met name de heer Sauwens van de Volksunie.

Deze ontvlucht manifest zijn verantwoordelijkheid.

Ondanks het feit dat iedereen een vlugge beslissing wenselijk acht, heeft hij om pure electorale redenen geweigerd zijn verantwoordelijkheid op zich te nemen.

Nog nooit werd het verschil tussen een partij die verantwoordelijkheid kan dragen en tussen een partij die politiek onvolwassen is, zo duidelijk geïllustreerd als in dit dossier.

Nooit was het verschil zo openlijk merkbaar tussen beleidsmensen die zich laten inspireren door een visie en tussen kortzichtige politici, die hun daden laten dicteren door electoraal opportunisme. **(Protest van de heer De Beul)**

De houding van de Volksunie kan worden vergeleken met deze van vele Limburgse CVP- en SP-collega's van enkele jaren geleden. Toen ook reeds — ik herinner aan de uiteenzetting van collega Candries — was de situa-

Denys

tie klaar en duidelijk. De geologische handicaps van onze Limburgse mijnen, met uitzichtloze verliezen op half lange en langer termijn boden maar één aanvaardbare oplossing, namelijk de afbouw en de sluiting van de mijnactiviteit. Er moet onmiddellijk werk worden gemaakt van reconversie en het overschakelen op een vernieuwd industrieel beleid.

De heer A. De Beul : Daarover moet nog het eerste woord door de PVV worden gezegd.

De heer A. Denys : De PVV heeft dit standpunt unaniem in 1982 en 1983 verwoord en is dit gaan verdedigen aan de basis in Limburg zelf als enige Vlaamse partij. Collega Gryp heeft dit duidelijk aangetoond met een bloemlezing van onder meer collega De Batselier in het verleden. De PVV besefte toen reeds dat ieder uitsstel van beslissing de toestand voor de mijnwerkers alleen maar uitzichtlozer kon maken en de heropleving en nieuwe tewerkstelling voor Limburg alleen maar hypothekeerde.

Reeds in 1982 hebben wij gespleit voor het aanstellen van een kolen-Gandois. Pas nadat de heer Thyl Gheyselinck werd aangesteld is de kentering er gekomen. Wij willen hier niet het proces van het verleden maken, maar één zaak kan niet worden ontkend : ieder jaar dat de beslissing uitgesteld werd, heeft vele miljarden gekost en de creatie van nieuwe jobs in Limburg afgeremd. Gelukkig hebben de CVP en de SP ons nu gevolgd in deze benadering. Alleen de Volksunie mist de politieke volwassenheid en blijft het daglicht loochenen om platte electorale redenen.

De heer A. De Beul : Wij hebben tenminste nog wat sociaal gevoel.

De heer A. Denys : De Volksunie blijft als laatste Vlaamse partij weigeren de economische wetmatigheden onder ogen te zien. Méér zelfs, de VU blijft kiezen voor het verder blijven subsidiëren van verlieslatende bedrijven in plaats van het resoluut opteren voor industriële vernieuwing volgens het „back to the winner”-principe. Zij beseffen blijkbaar niet

dat hun economische aanpak zou leiden tot een „nieuw Vlaanderen” gebaseerd op industriële archeologie in plaats van het Vlaanderen van de derde industriële revolutie.

De heer A. De Beul : Wij wensen in Limburg serieuze industrie en geen pretparken !

De heer A. Denys : Dat juist een Minister, die zich rekent tot de nieuwe Vlaamse generatie, het voortouw neemt in deze voorbijgestreefde economische opvatting, bewijst dat de Volksunie een voorbijgestreefde partij is geworden. Want deze opvattingen spreken in Vlaanderen zeker de nieuwe generatie niet meer aan. En een partij, die de jeugd niet meer aanspreekt, behoort tot het museum van de vervlogen dromen. **(Applaus bij de PVV)**

Meer en meer wordt het nu duidelijk dat de Volksunie geen ideologisch en ook geen economisch profiel heeft, en haar bestaansrecht louter put uit communautaire tegenstellingen. Want, is het niet merkwaardig dat enkele jaren terug de VU precies de tegenovergestelde houding aannam wanneer het ging over het subsidiëren van het Waalse staal.

Voor de VU geldt dus de slogan : geen belastinggeld voor het Waalse staal, maar wel voor de Vlaamse steenkool.

Een pure communautaire benadering dus zonder één enkele ideologische of economische onderbouw.

De heer A. De Beul : U is een meester in het verdraaien van allerlei redeneringen.

De heer A. Denys : De houding van het Volksunie-lid bij deze Executievebeslissing vraagt politieke opheldering.

Dit zeer belangrijk politiek feit, dat een scherpe reactie heeft uitgelokt van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, dat aanleiding was tot een vernietigende desavouering van de CVP-Voorzitter, — hij noemde Minister Sauwens een ongeschikt Minister — en onbegrip bij de SP-coalitiepartner, kan niet toegedekt worden onder de mantel van een gewoon

politiek „fait divers” of als een normaal uitvloeisel van een proportioneel samengestelde Regering.

Het zal u niet onbekend zijn hoe de PVV zich heeft verzet tegen een proportioneel samengestelde Regering.

Los van de politieke achtergrond, die geleid heeft tot die proportionele formule, hebben we het principe zelf veroordeeld.

De heer V. Peuskens : U kan er nog altijd uitstappen.

De heer A. De Beul : Geef dan uw ontslag.

De heer A. Denys : In een proportionele samenstelling is het beslissen bij consensus niet mogelijk en een Regering zonder een consensusregeling is veroordeeld tot het uit elkaar groeien in plaats van de samenhang te bevorderen.

Mijnheer de Minister, de beslissing van vrijdag betekent het faillissement van de proportionaliteit.

De PVV kon geen mooiere demonstratie vinden voor de nonsens van de „proportionele miskleun”.

In één van de meest belangrijke Executievebeslissingen wordt Minister Geens, die hier op 10 november plechtig verklaarde dat de Vlaamse Executieve geen optelsom is van elf Regeringsleden, maar als één ploeg samen moet beslissen, nu door een partner van de eigen feitelijke meerderheid, in zijn hemd gezet.

Wij hebben vanaf het begin duidelijk gezegd : „wij spelen dit spel niet mee. Het kan alleen maar leiden tot politieke onduidelijkheid”.

Vandaag wordt ons gelijk overvloedig bewezen. Wij hebben in deze ons opgedrongen mistige toestand de juiste keuze gemaakt door onmiddellijk te verklaren een „constructieve oppositie” te voeren.

Wij hebben dit gedaan door dossier per dossier, vrij volgens ons eigen partijprogramma een oordeel te vellen.

De heer H. Suykerbuyk : Een liberaal oordeel.

De heer A. Denys : Natuurlijk een liberaal oordeel. Dat het begrip „constructief” geen ijdel woord is gebleken, hebben wij meermaals bewezen, onder meer in twee zeer belangrijke Vlaamse dossiers : namelijk de ARGO en nu in het KS-dossier.

Collega's, niemand kan dus, binnen deze moeilijke context, beweren dat wij geen consequente houding hebben aangenomen. Het is duidelijk dat, na het „politiek afhaken” van de VU vorige vrijdag, ook deze partij nu kleur moet bekennen :

— ofwel neemt deze partij onze houding aan en verklaart deze zich tot de feitelijke oppositie en beslist zij, zoals wij, om dossier per dossier „à la carte” te beslissen ;

— ofwel blijft deze partij zich bij de feitelijke meerderheid rekenen. Dit kan slechts door zich zonder voorbehoud aan te sluiten bij de Executievebeslissing van vorige vrijdag.

Indien dat gebeurt — en ik verwacht ter zake uw antwoord, mijnheer Van Grembergen —, dan kan Gemeenschapsminister Sauwens, na die feitelijke desavouering van zijn eigen VU-fractie, niet anders dan opstappen en ontslag nemen. **(Onderbreking van de heer Peuskens)**

Mijnheer Peuskens, ik dank u voor dezelfde interpretatie en dezelfde benadering. **(Protest op verschillende banken)**

Mijnheer de Voorzitter, indien de Volksunie, na de ongelooflijke houding van verleden vrijdag, doet alsof haar neus bloedt — en doet zoals collega Candries deed, meer bepaald het houden van een voordracht die hij reeds meermaals heeft gehouden — en geen enkele politieke conclusie hieruit trekt, weten wij niet wat het begrip „politieke cultuur” in Vlaanderen nog betekent.

De Volksunie heeft tijdens de laatste parlementaire verkiezingen zeer zwaar propaganda gevoerd rond het thema : „Met de Volksunie naar nieuwe politieke zeden”. Ze heeft hiervoor zelfs een weinig deontologische campagne gevoerd ten aanzien van de PVV ; dit ligt ons nog zwaar op de maag.

Los daarvan, weten wij inmiddels dat van die nieuwe politieke cultuur niets in huis is gekomen. Integendeel.

De klap op de vuurpijl zou echter zijn dat, op het ogenblik dat een Voorzitter van de grootste coalitiepartij beweert dat de Volksunie-Minister „ongeschikt” is, men daar geen politieke consequenties zou aan vastknopen. Dit betekent werkelijk het einde van de geloofwaardigheid op het vlak van de zogenaamde nieuwe politieke zeden.

Wat erger is, het betekent eveneens dat algemene geloofwaardigheid van de politieke kaste in Vlaanderen een nieuwe zware deuk zou krijgen.

Bij de installatie van de nieuwe Vlaamse Regering na de uitbreiding van 18 oktober, hebben wij onze teleurstelling geuit over het slechte gesternte waaronder het zogenaamde „Nieuwe Vlaanderen” startte na de staats hervorming. **(Onderbreking van de heer De Beul)**

De heer A. Denys : Voor de sereniteit van het debat, probeer ik op de meest eenvoudige wijze te zeggen wat de PVV ter zake denkt. Wij waren teleurgesteld over het slechte gesternte waaronder het zogenaamde „nieuw Vlaanderen” na de staats hervorming is gestart.

Een woord- en contractbreuk als basis voor een nieuwe politieke situatie is immers het slechtste wat men zich kan inbeelden.

Minister Geens heeft ons aangeraden het verleden te vergeten, de politiek rationeler te bekijken en de emoties te onderdrukken.

De heer A. De Beul : U moet u bij het bedrijven van politiek vooral niet verlaten op uw emoties.

De heer A. Denys : Mijnheer De Beul, ik wend mij tot de CVP-fractie. Rationele politiek voeren en emoties onderdrukken is natuurlijk niet eenvoudig omdat politiek bedreven wordt door menselijke wezens en, mij het liedje l'indifférence van Gilbert Beaud herinnerend, is er niet méér akelig dan mensen die emotioneel totaal onverschillig zijn.

En ik heb de indruk dat, hoe rationeel Minister Geens en de CVP hun politiek ook mogen bedrijven, zij nu niet meer onverschillig kunnen blijven voor het gebeurde.

Was Minister Geens onder de CVP/PVV-coalitie vergelijkbaar met een fiere kapitein van een snelle speedboot . . . **(Gelach)**

De heer L. Vanhorenbeek : Een speedboot heeft geen kapitein. **(Gelach)**

De heer A. Denys : . . . nu wekt hij de indruk een sterk betwiste kapitein te zijn op een gammele schuit vol lekken. Na de openlijke discussie over de meubelaankoop, na het openlijk verschil van mening met de heer Didden over Center-Parcs in Maasmechelen, na de complete verwarring over de onderwijsafspraken en na de VU-kritiek op het MINA-plan, slaagt Minister Geens er zelfs niet in om in het zo belangrijke dossier KS, zijn feitelijke meerderheid in de pas te doen lopen. Daarom stellen wij terecht de vraag : aan het hoofd van welke Regeringsmeerderheid staat Minister Geens ? Daar Minister Geens niet aanwezig is, richt ik mij tot de CVP-fractie. De reacties beperken zich — zoals uw partijvoorzitter vorige maandag heeft gedaan — tot enkele forse uitspraken maar de figuur van Minister Sauwens doet mij herinneren aan de houding van de vroegere CVP-kamerfractie leider Vandenbrande : „Pas op, ik doe ongelukken.”

De heer E. Van Rompuy : De Regering is ook gevallen.

De heer A. Denys : De tegenspelers wisten vrij vlug dat men zoiets niet au sérieux moest nemen. Die reacties van de heer Vandenbrande werden meestal gedeklasseerd als politieke spelerij. Nu wordt ik ernstig.

De heer M. Olivier : Dus al de rest was om te lachen !

De heer A. Denys : Indien Minister Geens deze politieke ongeschiktheid van Minister Sauwens in het ongewisse laat . . .

De heer A. De Beul : Omdat uzelf geen Minister bent geworden. Er is

De Beul

geen logica in uw redenering, mijnheer Denys.

De heer A. Denys : Er is zeer veel logica in. Er is geen logica in uw interpretatie. Ik ben verantwoordelijk voor wat ik zeg, niet voor wat u hoort. Zoals Herman Van Rompuy zegt laat Minister Geens de politieke ongeschiktheid van de VU-Minister zomaar blauw blauw. **(Gelach)** Daardoor wordt het reeds zo sterk aangestast gezag van Minister Geens als Voorzitter van deze Executieve volledig ondermijnd.

Als Minister Geens en de CVP opnieuw geloofwaardig willen worden is er maar één uitweg : de Volksunie dwingen om op een openlijke, klaar en duidelijke wijze positie te kiezen ten gunste van de Executievebeslissing van vrijdag jongstleden.

Mijnheer de Voorzitter, de PVV vindt dat dit debat duidelijkheid moet brengen. Niets is slechter voor het prestige van onze Vlaamse Raad, voor het prestige van de politiek in het algemeen, indien wij alleen maar een praatbarak zouden zijn, waar iedereen eens zijn gedacht zegt maar waar geen enkele beslissing wordt genomen.

Met afgunst kijk ik soms naar het TV-programma Den Haag vandaag, met onze Nederlandse collega's die de kunst hebben om het politiek debat klaar en helder te houden en ook af te ronden. Het is trouwens de enige manier om het noodzakelijk vertrouwen bij de publieke opinie ten overstaan van de politiek te herwinnen. **(Twistgesprekken tussen de heer Vermeiren en de heer De Beul)**

De Voorzitter : Ik verzoek de heer Denys te besluiten.

De heer A. Denys : Volgende maandag hebben wij een bespreking met de heer Dolman, de Kamervoorzitter van Nederland. Wij moeten dat gesprek niet afwachten om ook in de Vlaamse Raad een nieuwe politieke cultuur te creëren.

Daarom zullen wij een motie indienen die een voorbeeld is van duidelijkheid. De motie omvat één zin, na-

melijk dat de Vlaamse Raad uitspraak doet over de beslissing van de Vlaamse Regering van vrijdag 26 mei jongstleden in verband met het KS-dossier.

Het goedkeuren van de motie, betekent het goedkeuren van de beslissing. Een negatieve stem of onthouding betekent afkeuring. Wij hebben het simpel en duidelijk willen houden.

Wij zullen bij de stemming over deze motie zie? of de fracties in de Vlaamse Raad roldoende politiek volwassen zijn om politieke duidelijkheid te creëren. Indien zij zich verschuilen achter een eenvoudige motie betekent dit een gemiste kans met betrekking tot de geschonden politieke geloofwaardigheid in het algemeen en het imago van de Vlaamse Raad in het bijzonder. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : Gemeenschapsminister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, wij hebben hier een eigenaardig debat meegemaakt. Enerzijds zijn de Groenen opgekomen voor een vervuulende energiesector . . . **(Protest bij AGALEV)**

Mijnheer Geysels ik kan aannemen dat u dit niet graag hoort maar één van mijn grote nadelen is dat ik altijd voor alles studies laat uitvoeren. Ook inzake de materie die wij thans behandelen heb ik een aantal duidelijke uitspraken van professoren die ook u regelmatig raadpleegt. U heeft citaten aangehaald, ik zal dat tijdens mijn betoog ook doen.

In de uiteenzettingen van de vertegenwoordigers van de verschillende partijen, — behalve die van AGALEV — zaten vrij gelijklopende elementen. Iedereen heeft gezegd dat het een moeilijke beslissing is maar niemand verklaarde dat op het economische, op het energetische vlak het een verkeerde beslissing is, behalve dan de vertegenwoordigers van AGALEV. De laatsten, en dat verwondert mij, hebben echter deze keer geen recente studies kunnen aanduiden. In tegenstelling tot vroeger komt nu de Minister met studies.

Bij alle sprekers heerste bezorgdheid met betrekking tot het sociale luik, het invullen van de sociale begeleiding, van de reconversie en van de sociale investering en dat vind ik positief. Die bezorgdheid leeft ook bij al de Ministers van de Vlaamse Executieve.

De beslissing die eind 1986 werd genomen was een louter financiële beslissing, terwijl nu de sociale dimensie is ingevuld tot zelfs op het gevaar af — ik kom daar straks op terug — onze bevoegdheid te overschrijden. De huidige beslissing van de Vlaamse Executieve gaat dus gepaard met concrete sociale voorwaarden. Veel verder reiken onze bevoegdheden echter niet.

Ik heb vandaag nog een document ontvangen over onze bevoegdheid bij de sociale begeleiding inzake de CAO op KS en zal tijdens mijn betoog de Raad ter zake inlichten.

Ik zal het niet hebben over vroeger gedane uitspraken nochtans, mijnheer Gryp, verwondert het mij enigszins, gezien u toch een Parlements lid met enig niveau bent, dat u niet het debat zoals het in de Kamer is gevoerd . . .

De heer E. Gryp : Ik zetel in de Senaat.

Minister N. De Batselier : Dat wordt gepubliceerd, er bestaan, zoals u weet, „Parlementaire Handelingen”.

Het document 4.12.949 2 86/87 geeft verslag van wat in de vergaderingen van 27 januari en 10 februari 1987 en van 14 en 27 oktober 1987 is gezegd. De in de oppositie zetelende De Batselier verklaarde toen dat hij het niet eens was met een aantal beslissingen die werden genomen in 1986, maar dat door die beslissing de vervroegde sluiting van de KS er zeker zou komen. Dat staat zwart op wit. Ik wil daarmee enkel aantonen dat, met de houding die ik nu aanneem, ik logisch blijf met mezelf.

De beslissing zelf van 31 december 1986 heeft de basis gelegd voor de huidige beslissing van een vervroegde stopzetting van de steenkoolontginning in het Westen.

De Batselier

Dit heb ik reeds in 1987 in alle duidelijkheid gesteld. Tevens lijkt mij ook vrij logisch mee te evolueren met een aantal nieuwe omstandigheden. Er zijn immers wijzigingen opgetreden tussen de situatie in 1987 en vandaag. Mag ik u erop wijzen dat alleen de verkoopprijs van steenkool van KS op anderhalf jaar van 2.700 F per ton steenkool naar 1.684 F is gedaald. De kostprijs is echter dezelfde gebleven en schommelt rond de 5.000 F per ton. Dat betekent dat wij op heden per ton bovengehaalde KS-steenkool 3.000 F verlies maken. Dit is een element dat nu nog sterker doorweegt dan bij de vorige beslissing. De prijzevolutie is immers nog meer negatief.

Een ander nieuw element is dat een aantal studies van het DNB over de betoelaging, over het verschil tussen netto en bruto betoelaging van deze sector, sinds de wet van 8 augustus 1988 niet meer opgaan. Er is ook het bijkomende element, dat sedert de wet van 16 januari 1989 er een zeer duidelijke enveloppe werd overgemaakt om de problematiek van KS te beredderen. Die enveloppe werd hier bij bijzondere meerderheid goedgekeurd. Mag ik u erop wijzen dat dus logischerwijze de vraag rijst hoe vanuit de nieuwe bevoegdheid van de Vlaamse Regering, met het huidige financiële pakket, die enveloppe op de meest optimale manier moet worden beheerd, vanuit het belang van de mijnwerkers, de Limburgse regio en het Vlaamse belang. Ik meen dat dit de verantwoordelijkheid van ons allemaal is. Het is ook de reden waarom in het Regeerakkoord op 2 februari die gedachte werd verwoord. Ik was niet de uitvinder van die actualiseringsgedachte, maar ik ben daarmee akkoord. Op 16 februari heeft de Vlaamse Raad dat idee trouwens eveneens goedgekeurd. Er werden toen weinig of geen vragen daarover gesteld. Weining of geen hebben daar kritiek op uitgebracht.

Op 1 maart heeft de heer Gheyselinc een actualiseringsopdracht gekregen die twee voorwaarden inhield, met name dat het plan geen

nadelige gevolgen mocht hebben voor de netto tewerkstelling in Limburg, noch op de budgettaire context van Vlaanderen. Het rapport dat wij op 17 april hebben ontvangen kwam iets vlugger dan wij hadden verwacht. Blijkbaar heeft de heer Gheyselinc rekening gehouden met de vraag die vanuit sommige hoeken werd gesteld om dit dossier versneld te behandelen. Ik heb destijds de opdracht niet gegeven om dat dossier versneld te behandelen. Sommigen die een andere rol spelen in dit dossier hebben in die periode erg op de versnelde afhandeling van het dossier aangedrongen, zogenaamd omdat de mijnwerkers zekerheid wensten. De heer Gheyselinc heeft dan zelf besloten zijn actualiseringsrapport vlugger af te werken. Op 17 april heb ik het actualiseringsrapport ontvangen. Op 19 april heb ik de Vlaamse Executieve een vorm van procedure voorgesteld, een procedure tot een open dialoog en het horen van alle betrokkenen. Dezelfde dag dat wij 's morgens in de Executieve over die procedure een beslissing hebben genomen, hebben wij in de Vlaamse Raad een informatieronde gehad, zowel over dat actualiseringsrapport als over de procedure.

Ik weet dat sommigen, die hier vandaag een keihard betoog houden, toen niet geïnteresseerd waren in die problematiek, afwezig waren in die Commissie, of geen woord hebben gezegd over deze zaak. (**Protest**)

Ik stel dat vast. Maar, de Vlaamse Raad is nog nooit zo dicht bij een beslissing betrokken geweest als toen. Wij hebben toen ook met degenen die aanwezig waren in de Commissie van de Vlaamse Raad ons akkoord gesteld om alle lokale en regionale geïnteresseerden hun mening te laten zeggen over dit actualisatierapport; in casu de provincie en de gemeenten. Een eerste bekommernis die tevens in de Commissie naar voren kwam, was de vraag of men wel zeker was dat de KS-steenkool energetisch geen rol meer zou spelen. Uit de contacten is ook gebleken dat de mijnwerkers in Limburg in feite verwachtten dat de KS verder kon blijven produceren tot in 1996, maar dat velen zich de zin daarvan afvroegen.

Of dat nu ooit beloofd is of niet, of dat nu in financiële enveloppes staat of niet, men verwachtte dat bij de mijnwerkers in het Westelijk bekken. Tevens was er de verklaring van de toenmalige Eerste Minister W. Martens. Daarover wil ik nu geen discussie voeren. Ik stel alleen vast dat er op bepaalde ogenblikken verklaringen zijn afgelegd. Ik stel ook vast dat op een zeker ogenblik bij wet een bepaald bedrag wordt overgeheveld en dat dit bedrag dat in dalende lijn gaat, voor het dekken van exploitatieverliezen en eindigt in 1996. Daaruit kan men afleiden dat het zelfs niet zeker is dat die enveloppe voldoende is tot 1996, indien wij hetzelfde beleid blijven vastleggen, althans volgens sommige recente studies. Op dat punt kom ik straks nog terug, want een professor heeft die zaak voor mij onderzocht. Het belangrijkste in dit verband is dat de Limburgse mijnwerkers telkenmale hebben gedacht dat men zou verder werken tot in 1996. Dat is de reden waarom wij het in de Vlaamse Executieve niet alleen hebben gehad over het vervroegd stoppen van de steenkoolontginning in het Westen, maar ook over een sociaal luik dat — ik zal dat straks aantonen — concreter is dan sommigen hier vandaag beweren, maar nog moet aangevuld worden.

Ik heb aan de heer Gheyselinc gevraagd mij verschillende scenario's voor te stellen. Hij heeft er drie gemaakt: één dat voorstelt tegen 1992 de ontginning van de KS steenkool stop te zetten; één dat voorstelt de huidige politiek verder te voeren en één dat voorstelt de steenkoolproductie te eindigen tegen 1996.

Ik was van mening — en met mij de Executieve — op 19 april dat het goed was daarover een eerste discussie te laten plaatsvinden tussen de vakbonden en de KS-directie. Die gesprekken hebben plaatsgegrepen van 30 april tot 12 mei jongstleden. Ondertussen heb ik alle betrokkenen, zowel de Provinciegouverneur, de Bestendige Deputatie, de drie betrokken gemeenten als de Limburgse Ministers — zowel nationaal als gewestelijk — gehoord om hun standpunten te vernemen. Al degenen die ik heb gehoord hadden als eerste be-

De Batselier

kommernis snel een duidelijke beslissing te doen nemen. Dat was ook de mening van degenen die zeiden : wij wensen zo vlug mogelijk te weten waar wij staan om morgen opnieuw te kunnen gaan onderhandelen. Want het was duidelijk geworden dat men tussen 30 april en 12 mei tot geen akkoord kon komen vooraleer er een duidelijke stellingname was. Een voorwaarde om het sociaal gesprek op gang te brengen, was onder andere dat de Executieve een beslissing nam. Dit was ook de mening van de twee adviseurs die ik in laatste instantie had aangesteld om nog eens alle gegevens na te gaan.

Een tweede element was dat men in de beslissing richtlijnen opnam die meer vertrouwen geven dan er op het ogenblik in de KS is. In die beslissing is verwoord dat dit sociaal overleg moet worden ingeschreven in een CAO, dat de middelen die ervoor zullen worden vrijgemaakt in een sociaal fonds worden gestort, niet alleen beheerd door de KS-directie maar mede door de vakbonden, en dat het sociaal investeringsprogramma gezamenlijk zal worden beheerd in een fonds, helft overheid, één vierde KS-directie en één vierde vakbonden.

Hierdoor wordt het mogelijk — zoals de heren Candries en Vandebosch en Verheyen hebben onderstreept — dat de Provincie en de gemeenten worden betrokken bij de besteding van het geld. Ze krijgen dus een grotere rol dan vroeger het geval was.

Uit de besprekingen is gebleken dat dit voor de Limburgse gemeenschap een aanvaardbare oplossing is — en dit blijkt ook vandaag uit dit debat — indien ze maar voldoende sociaal omkaderd wordt. Voor de sociale omkadering moet het Toekomstcontract worden geactualiseerd en moeten een aantal initiatieven worden gestimuleerd, zoals vervangingswerkgelegenheid, beroepsopleiding en programma's inzake onderwijs, migranten, sociale huisvesting, renovatie van de mijnsites en de herbesteding van het mijnsterrein. Dat staat uitdrukkelijk in de beslissing van de

Executieve. Ik heb duidelijk aan de Executieve gesteld dat de stopzetting van de ontginning slechts kon, indien dit gepaard ging met een aantal concrete voorwaarden.

Ondanks het feit dat wij het totaal van het resterende geld niet exact kennen omdat wij niet precies weten wat de sociale begeleiding zal kosten, staat nu al de vrij verregaande optie om drie miljard in te schrijven voor het sociaal investeringsprogramma mee in de beslissing van de Vlaamse Executieve.

Nooit heeft Limburg die concrete geldelijke garantie gekregen. Toen de Commissie van de Vlaamse Raad dit dossier voor het eerst besprak, vroegen trouwens andere gemeenten en regio's in Vlaanderen zich af of dit niet een te verregaande verbintenis was.

Mijn standpunt is nog steeds dat Limburg deze bijzondere behandeling moet krijgen omdat er in vergelijking met de andere subregio's in Vlaanderen nog altijd een achterstand in economische situatie is, ondanks de vooruitgang en de verbeteringen van de jongste tijd.

Ik kom tot het energetische gedeelte. Ik neem aan dat toen de heer Gryp zijn vraag tot interpellatie indiende, hij niet wist dat ik een aantal studies had opgevraagd. Ik heb de indruk dat het nuttig is hem die studies te bezorgen. Wij kunnen de discussie voortzetten ter gelegenheid van de bespreking van de begroting. Aan de leden van de Commissie voor Energie en Middenstand zal ik de studies, zowel van professor Verbruggen als van Dr. Proost overmaken.

Deze studies zijn duidelijk.

Ten eerste, over de onafhankelijkheid van deze twee mensen valt niet te twijfelen. Ik heb precies voor deze wetenschappers gekozen omdat zij duidelijk vrij positief staan voor een niet-nucleaire energetische beleids-optie.

Ten tweede, ik wenste ook een aantal zaken die de heer Gheyselincq in zijn actualiseringsrapport neerschreef objectief te laten nakijken, omdat ik mij

moest vergewissen van de economische baten en lasten van elk scenario en het niet zo zeker was dat het gekozen scenario van de heer Gheyselincq als eerste optie zou naar voren treden. Inzonderheid heeft Dr. S. Proost een economische evaluatie gemaakt van de diverse scenario's.

Beide studies, onafhankelijk van elkaar uitgevoerd, komen wat de strategische waarde van de KS-kolen betreft als eigen energiebron, tot dezelfde conclusie, met name dat de energiestrategische waarde van de KS-kolen te gering is en te onzeker is om de kosten van de verliezen van de winning verder te verantwoorden.

Ik wil in dit verband professor Verbruggen citeren : „De vertraging van de nucleaire expansie en zelfs de eventuele afbouw van de kernenergie biedt aan steenkolen meer ruimte in de basisproductie van de electriciteit. De specifieke milieuproblemen van de steenkoolverbranding zullen hier echter een groei van het kolenverbruik verhinderen.” Hij besluit : „De energiestrategische waarde van KS-kolen is te gering, te onzeker, om de kosten van de tussenliggende verliezen aan de winning te verantwoorden.”

Indien in de toekomst steenkool op het energieveld een rol wil spelen, moeten in feite andere middelen worden aangewend. Ik geef toe dat wij ook op dit vlak in het verleden een aantal kansen hebben gemist, meer bepaald wat de steenkooltechnologie betreft.

De heer Gryp heeft mij ontgoocheld wanneer hij nu reeds zo formeel positief spreekt over ondergrondse vergassing. Als er nu een experiment is dat nog erg twijfelachtig is, is het wel dit. Een rapport ligt heden op mijn bureau. Juist door het specifieke gedrag van steenkool op grote diepte is ondergrondse vergassing vrij moeilijk. In normale mijnen is vergassing wel mogelijk maar bij mijnen met grote diepte is dit niet opportuun. Het experiment van Thulin is hiervoor mede een aanduiding. Er zaten wel andere mogelijkheden in steenkoolvergasning, luchtvergasning, zuurstofvergasning en dergelijke

De Batselier

meer, maar ik denk dat wij daar op het technische vlak minder moeten op voortgaan.

Zeker is dat wij verder aandacht moeten hebben voor steenkooltechnologie.

De studie van Dr. Stef Proost heeft eveneens de strategische aspecten nagegaan. Hij stelt : „Het feit dat België geen steenkool meer produceert betekent niet dat meer zal moeten worden betaald voor de ingevoerde steenkool. Er bestaat een wereldmarkt voor vlam-kool, waar een volume wordt verhandeld dat honderd maal groter is en er bestaan geen kartels die de zwakte van een van de verbruikers kunnen exploiteren”. Met andere woorden, de verwijzing die men vaak doet naar olie voor kartelvorming en waaruit men besluit dat dit strategisch belangrijk is, geldt niet voor steenkool, dicit doctor Stef Proost. Dezelfde auteur zegt dat geen enkele sterke prijsverhoging mag worden verwacht. Hij gaat zelfs zo ver in zijn studie te schrijven : „Deze conclusie is robust voor wisselkoersbewegingen — dus de dollar — voor olie en gasprijsstijgingen, voor nucleaire moratoria en voor exclusieven ten opzichte van een uitvoerder zoals Zuid-Afrika.”

Hij kan in de recente literatuur geen enkele voorspelling vinden die in een reële stijging van de steenkoolprijs over een langere termijn voorziet. Professor Verbruggen gaat nog een stap verder. De ontwikkelingen op energievlak — zo stelt hij — zullen in de toekomst meer dan vandaag bepaald worden door hun impact op het leefmilieu. Steenkool kan volgens hem niet in aanmerking komen omwille van de opwarming van de atmosfeer, door het broeikaseffect, door de CO² die bij de verbranding van fossiele brandstoffen vrijkomt, door de kankerbeïnvloeding van de genen — de radio-actieve bestraling bij kernenergie is een ander element — door de verzuring door zwavel en stikstof en andere verbindingen die bij ovenverbranding ontstaan. Het zijn allemaal elementen die stuk voor stuk voor professor Verbruggen in

het begin van de 21e eeuw bepalend zullen zijn voor de keuze van de energievectoren .

Professor Verbruggen komt tot de conclusie die we altijd gezamenlijk hebben verdedigd en die als de enige mogelijke voorkomt namelijk dat we een beleid moeten voeren dat energiebesparend is. Dit moet benadrukt worden. Ik onderschrijf volledig deze conclusies die ons ertoe moeten aanzetten een rationele beslissing te nemen, hoe pijnlijk die ook mag zijn voor de 6.000 mijnwerkers. Als politici moeten wij onze verantwoordelijkheid opnemen ten opzichte van de totale gemeenschap. Wij weten allemaal dat de mijnactiviteit vóór 1996 zal ophouden. Dat weten wij allen zeer goed. Tegen dan zal ook de huidige beschikbare enveloppe voor en door KS opgesoepeerd zijn.

Wie, zoals ik, de financieringswet heeft gevolgd zal weten dat Vlaanderen op dat ogenblik in een moeilijke positie zal verkeren, dan zullen alle tekorten te voorschijn komen. Op dat ogenblik, in 1994-1995 zal men in deze Vlaamse Raad zeggen dat er geen budgettaire ruimte meer is voor reconversie, voor sociale begeleiding, voor sociale investeringen. Wel, dames en heren, die verantwoordelijkheid dat er geen sociale begeleiding zal zijn, wil ik niet nemen. De gemakkelijkste beslissing voor mij is niet te beslissen **en 1992-1993** af te wachten wanneer alles kapot loopt. Zo een beslissing zou pas onverantwoordelijk zijn en voor Limburg de doodsteek betekenen. Zo'n beslissing zou een misleiding van de mijnwerkers en de regio Limburg zijn. Al te dikwijls schuiven politici moeilijke beslissingen voor zich uit.

Dames en heren, de beslissing die we hebben genomen houdt rekening met de mijnwerker zelf. Met deze beslissing zijn we heden in staat voor een degelijke en verantwoorde sociale begeleiding te zorgen. En die moet er komen. Daar hebben de mijnwerkers recht op.

Aan de beide partijen die rond de tafel gaan zitten de KS-directie enerzijds en de vakbonden anderzijds zeg ik dat het gedaan moet zijn met tactische spelletjes, dat ze tot echt so-

ciaal overleg moeten overgaan. De Executieve meent dat het mogelijk moet zijn een oplossing te vinden voor de pensioenen van sommigen, voor de mijnwerkers met een loopbaan van minder dan tien jaar. De Executieve vindt ook dat er moet gedacht worden aan een inkomenstoeslag, aan premies en aan een werkelijk toekomstperspectief voor de mijnwerkers. Aan de mijnwerkers moet ook worden gezegd dat deze oplossing voor Limburg meer kansen biedt voor de toekomst, meer dan voor gelijk welke andere regio.. Dit betekent niet dat in een aantal domeinen inzake industriële en technologische ontwikkeling rond steenkooltechnologie niet kan worden verder gegaan.

Denemarken, Griekenland en Zweden zijn voorbeelden van landen waar steenkooltechnologie bestaat zonder dat er een eigen kolenproductie is. Dit betekent dus dat ook wij morgen verder aandacht moeten hebben voor de wervelbedcentrales, de vergassing, de vloeibaarmaking van steenkool, de ontwikkeling van technologieën voor de milieubescherming en de valorisatie van steenkool.

Bovendien hebben wij ons niet alleen door energetische elementen laten leiden. Uiteraard kwamen ook bedrijfseconomische aspecten aan bod. Ik ben van vorming een macro-econoom. Het zou dus erg zijn mocht ik geen macro-economische benadering aan de Executieve hebben voorgesteld. De drie scenario's werden berekend met telkens de kosten- en batenanalyse. Ik zal citeren uit het verslag van de heer Proost. U zult merken dat ik weinig citeer uit de studies van de heer Ghyselinck maar altijd refereer naar andere. Ik wens aan te tonen wat de baat is indien op een bepaald ogenblik KS sluit. Wat zijn de reconversiemogelijkheden en wat is dan de toegevoegde waarde daarvan. De heer Proost zegt dat hij dit schat op een minimum van 28 miljard, dus het vervroegd sluiten tegenover het verder instandhouden en de sluiting van KS op een latere datum.

Dames en heren, met een dergelijk resultaat zou het van mij niet verantwoord geweest zijn aan de Executieve

De Batselier

ve een ander voorstel dan deze vervroegde sluiting te doen. In een van de simulaties over deze verschillende scenario's zegt men dat indien men de beslissing zou uitstellen tot 1996 en indien men het huidige personeelsbestand zou behouden, reeds in 1994 de enveloppe zou verbruikt zijn. Ik herinner u mijn uitspraken in de Kamer van Volksvertegenwoordigers — Commissie Bedrijfsleven — in 1987 waarin ik dit reeds heb voorspeld. Bovendien kan ik u ook zeggen dat als men op dat ogenblik het referentiescenario neemt dat men traditioneel in de KS neemt, er geen onverwachte tegenvallers mogen zijn, zowel inzake de prijs als het rendement, of men geraakt in de problemen. De begroting van de Vlaamse Gemeenschap zal dan vanaf 1994 elk jaar extra 450 miljoen bijbetalen. Geleidelijk zal deze bijdrage verhogen.

Wetend hoe de budgettaire situatie er in 1994 zou uitzien, zelfs bij een orthodox budgettair beleid, kan ik niet anders dan die moeilijke beslissing aan de Vlaamse Executieve adviseren. Die conclusie lag hier voor de hand. Ik moet echter zeggen dat ik mij tegelijkertijd vragen rond de sociale begeleiding heb gesteld. De sociale begeleiding zoals ik die aan de Executieve heb voorgesteld en zoals zij door de Executieve werd aanvaard is gesteund op het advies van de twee adviseurs met name Johnny Cornelli en Gerard Van Acker. Dat advies is gebaseerd op elementen uit de dialogen met de diverse betrokkenen. Er diende een onderscheid te worden gemaakt tussen die CAO, de sociale begeleiding, en de sociale investeringen. De Minister van Arbeid en Tewerkstelling geeft ons echter geen enkele bevoegdheid in het sluiten van CAO's.

Dit behoort niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve. Ik geef voorlezing van wat hij schrijft : „Tot mijn spijt moet ik u meedelen dat noch de nationale Regering, noch de Vlaamse Executieve over de bevoegdheid beschikken om de sociale partners bij de KS te verplichten om het even welke CAO te sluiten. De wet van 5 december 1968 betreffende

de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités huldigt immers het principe van de autonomie van de sociale partners bij het afsluiten van CAO's op alle niveaus : nationale arbeidsraad, paritair comité, ondernemingen.”

Dit blijkt duidelijk uit de definitie van het begrip CAO zoals omschreven in artikel 5 van bovengenoemde wet. Desondanks hebben wij in de beslissing van de Vlaamse Executieve duidelijke indicaties gegeven waarover deze CAO moest handelen en waarover wij het sociaal overleg op gang willen houden. Wij pleiten dus, naast de sociale begeleiding van de mijnwerkers, voor bij komende reconversie-initiatieven.

Ik heb vooropgesteld, en wens dit ook te antwoorden aan degenen die in dit debat het woord hebben genomen, dat er een voluntaristische benadering moet worden ingezet. De Executieve heeft zich door de beslissing van 26 mei geëngageerd door de permanente werkgroep Limburg vóór 1 augustus concrete voorstellen voor reconversieprojecten te laten uitwerken. Dit is een zeer beperkte timing. Wij hebben tegelijkertijd ook het bedrag aan sociale investeringen vastgelegd. De heer Bert Verbruggen, die de werkgroep Limburg begeleidt, heeft bij deze gelegenheid talrijke concrete projecten voorgelegd. Limburg vraagt reeds geruime tijd naar dergelijke projecten maar tot nu toe waren de nodige middelen hiervoor niet beschikbaar.

Met deze beslissing wordt dit nu mogelijk. Ik kan u de waarborg geven dat alle leden van de Executieve, ieder op zijn terrein, de plicht op zich hebben genomen zeer snelle concrete projecten te honoreren. Daarnaast moet er nog altijd een voluntaristisch diversificatiebeleid worden gevoerd. De vervangingswerkgelegenheid moet er komen. Men kan lang redetwisten over het aantal werkloze mijnwerkers. Ik heb daarover verschillende cijfers. Uit één van de gemaakte studies daaromtrent blijkt dat we voor 91 procent van de 5.783 mijnwerkers die zich opnieuw beschikbaar stelden op de arbeidsmarkt — een groot deel heeft gekozen voor

pensioen en is niet meer beschikbaar op de arbeidsmarkt — gegevens hebben.

Op 30 april waren er daarvan nog 1.925 als werkzoekenden geregistreerd, 1.056 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, 72 andere niet werkende werklozen, 47 werkende werkzoekenden — degenen die nog tot de KS behoorden — 462 die een beroepsopleiding volgen, 142 die een individuele beroepsopleiding krijgen, 117 die deeltijds werken en 29 die niet geclasseerd zijn. Dat is het feitenmateriaal waarover wij vandaag beschikken. Dit toont enerzijds aan dat er een vrij forse inspanning werd gedaan maar anderzijds dat we morgen nog een grotere inspanning moeten leveren wanneer zich dergelijke situatie in het westelijk gedeelte van het bekken voordoet. Ik blijf er bij dat er dus tevens een duidelijk voluntaristisch diversificatiebeleid moet worden gevoerd. De NV Kempense Steenkolen, die over een gedeelte van het saldo zal beschikken, kan zich daarbij niet alleen gedragen als een financiële holding wanneer men het over diversificatie heeft maar ook als een instelling die naast een economische verantwoordelijkheid ook een sociale verantwoordelijkheid heeft.

Als Minister van Economie zal ik inzonderheid de tewerkstellingskansen en projecten voor mijnwerkers aanmoedigen die op dat vlak tot concrete resultaten leiden via de expansiewetgeving, de prototypesteun en dies meer. Ook zal ik de GIMV en de LIM verzoeken aan die strategie mee te werken. Als ik goed op de hoogte ben is er voor Limburg een studie uitgewerkt Masterplan genoemd. Voortgaande op de gebeurtenissen in Limburg en zoals naar voren kwam uit de uiteenzettingen van alle leden kan ik stellen dat diversificatie via kleine projecten, zoals tot hiertoe is gebeurd, in feite niet de oplossing zal zijn voor Limburg. Maar ook andere grote ondernemingen in Vlaanderen beseffen momenteel dat diversificatie niet meer kan via kleinere projecten. Om één groep te noemen, Bekaert stapt ook van die strategie af en verdedigt een andere vorm van diversificatie. Indien wij dat willen promoten moeten de

De Batselier

GIMV en de LIMV samenwerken. Zij moeten grotere projecten voorstellen die kleinere meesleuren. Indien het om het ERC-project gaat, dan moet er daaromtrent duidelijkheid komen. Duidelijke voorwaarden werden aan dit project gesteld door de Executieve, over alle Ministers heen, zowel van Leefmilieu, Ruimtelijke Ordening, Onderwijs of Economie, bepaalde voorwaarden in verband met het project werden naar voren gebracht. Inhoudelijk is het een project voor laaggeschoolden zodat op die manier een groot aantal personen opnieuw wordt tewerkgesteld. Dit is zeker in de huidige stand van zaken het positieve element van het ERC-project.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog het volgende zeggen en mijn betoog beëindigen. De beslissing van de Executieve is er politiek een geweest die niet met unanimitéit werd goedgekeurd, maar waarvan wij momenteel begrijpen dat het vooral aan het sociale luik is dat men richting heeft willen geven. Indien wij dat zo kunnen begrijpen dan lijkt het ons dat wij — elke fractie — dichter bij elkaar stonden dan de stemming binnen de Executieve heeft uitgewezen.

De beslissing van de Executieve is gesteund op een wetenschappelijke benadering, op onafhankelijke experts, op zowel sociale, economische, energetische, budgettaire als milieu-bezorgdheden. Dat zijn de elementen die ons hebben doen kiezen voor een beslissing die vandaag verantwoord is, die wij in de huidige context moeten bekijken en die wij hebben genomen zonder enige vorm van electoralisme na te streven. Want, dan hadden wij ze moeten uitstellen tot na 18 juni.

Wij hebben dat niet willen doen. Wij pleiten ook in het belang van de mijnwerkers voor sereniteit in de verdere afhandeling van het dossier. Het probleem is te ernstig om bepaalde groepjes hun eigen belang te laten vooropstellen ten nadele van de mijnwerkers. Alle informatie uit de regio was duidelijk. Daarmede werd in de beslissing rekening gehouden. Er is een duidelijke beslissing genomen.

Men kan dit keer ook niet zeggen dat de politici zich hebben verstopt achter de rug van iemand anders. Het was een snelle, economisch en sociaal verantwoorde beslissing. Ik hoop dat iedereen in dit dossier verder zijn verantwoordelijkheid zal nemen en dat morgen de CAO en de sociale onderhandelingen tot een succes mogen leiden. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, he en Ministers, collega's, toen ik deze interpellatie aanvraag, was het niet mijn bedoeling de Regering aan het wankele te brengen. Nu ik het spektakel, de partijpolitieke heibel heb meegemaakt waartoe mijn interpellatie blijkbaar aanleiding heeft gegeven, zeg ik : „Ik heb het niet gewild, maar het is u van harte gegund”.

Ik repliceer nu op het uitgebreide antwoord van Minister De Batselier en pik even in op een aantal punten ervan die mij zeer hebben aangesproken. Hij is begonnen met te zeggen dat de Groenen pleiten voor een energiebron die vervuילend is. Mijnheer de Minister, u weet zeer goed — ik heb het in mijn betoog trouwens zeer duidelijk aangehaald, maar het is u misschien ontgaan — dat wij pleiten voor het openhouden van de Kempense Steenkolenmijnen als een eigen energiebron ter overbrugging.

Onze steenkool heeft waarde als eigen energiebron, maar slechts ter overbrugging. Ik raad u aan om mijn wetsvoorstel over het uitstapsscenario van kernenergie te lezen, dan weet u wat wij daarmee bedoelen. Of wij het nu graag hebben of niet, toch zullen wij gedurende een bepaalde periode nog steeds en beroep moeten doen op steenkool. Als morgen de Kempense Steenkoolmijnen gesloten zijn, zal Vlaanderen of België dan geen steenkool meer invoeren en gebruiken ? Zal die steenkool dan misschien niet vervuilen ? Het antwoord hebt u zelf in un betoog gegeven. Indien u ons uitstapsscenario leest, zult u vaststellen dat wij ons zeer bewust zijn van het feit dat de milieuvuiling door het gebruik van steenkool

in de hand kan worden gehouden door toepassing van technieken die u heeft opgesomd. U moet hierbij niet doen alsof wij dat niet weten of als argument gebruiken.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Gryp, deze technieken zijn in uw uitstapsscenario niet geldig, omdat ze pas na 1996 verfijnd zullen zijn en dan is er al lang geen sprake meer van de Kempense Steenkoolmijnen.

De heer E. Gryp : Men zal een beroep moeten blijven doen op steenkool, al was het voor een periode van twintig of dertig jaar of langer. Hopelijk duurt het niet zo lang, maar dat hangt af van de ontwikkelingen op het vlak van alternatieve energiebronnen. Als wij dan toch steenkool moeten gebruiken, dan kunnen wij net zo goed onze eigen steenkool gebruiken.

Minister N. De Batselier : Aan een verkoopprijs van 1.654 frank per ton, maar met een kostprijs van 4.700 F per ton ! Dit kan toch geen enkele Regering blijven aanhouden.

De heer E. Gryp : Dit argument heb ik ook weerlegd. U houdt hierbij enkel rekening met het pecuniaire element.

U houdt geen rekening met de milieubelastende elementen, onder meer het transport.

Minister N. De Batselier : Jawel en eveneens met reconversie.

De heer E. Gryp : Dat staat trouwens in de studie. Voorlopig kunnen wij de steenkool nog aanwenden.

U hebt gezegd dat er zich sinds 1987 nieuwe omstandigheden, nieuwe evoluties hebben voorgedaan. Maar, in augustus 1988 hebben de Eerste Minister en de Minister van Economische Zaken mij op een schriftelijke vraag die ik op basis van geruchten — die toen reeds bij de KS de ronde deden over een vervroegde sluiting — geantwoord dat op dat ogenblik — de tweede fase van de staatshervorming had toen nog niet plaatsgevonden — het contract nog altijd geldig was tot en met 1996. Wat is er dan veranderd ? Ik heb er reeds een allusie op gemaakt. Sinds de staats-

Gryp

hervorming was de Vlaamse Gemeenschap niet meer verantwoordelijk voor het betalen van de werkloosheidsuitkeringen. Dat maakt het er gemakkelijker op.

Minister N. De Batselier : Integendeel, maar de zaak is ingewikkelder.

De heer E. Gryp : Inderdaad, maar in ieder geval is dit een duidelijke verandering.

‘Mijnheer de Minister, — en dit is voor mij het belangrijkste — u hebt er de nadruk op gelegd dat u uw beslissing terdege hebt voorbereid en dat u iedereen hebt geconsulteerd. Eén orgaan heeft u niet geconsulteerd : de Vlaamse Raad, niettegenstaande uw voorstel in 1987 toen u een openbaar debat eiste vooraleer een beslissing zou worden genomen.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Gryp, u was niet eens aanwezig in de voorbereidende commissie op 19 april ! Dat interesseerde u niet.

De heer E. Gryp : In uw voorstel toentertijd hebt u nooit over een commissie gesproken, maar over een openbaar debat in de Vlaamse Raad. U hebt allen geconsulteerd ; maar het debat moest in de allereerste plaats gebeuren hier in deze zaal, maar dat heeft niet plaatsgevonden. *(Applaus bij AGAL E V)*

Indiening van moties

De Voorzitter : Door de heer Geyssels en mevrouw Vogels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van de heer Eric Gryp over de vervroegde sluiting van de Kempense Steenkoolmijnen en het antwoord van de Minister van Economie, Middenstand en Energie ;

— vraagt aan de Vlaamse Executieve de uitvoering van de beslissing van de sluiting van de Kempense Steenkoolmijnen uit te stellen en binnen de zes maanden een globaal energie-

debat in de Vlaamse Raad te organiseren.”

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Door de heer Denys werd tot besluit van deze interpellatie eveneens een met redenen omklede motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord hebbende de interpellatie van de heer Gryp over de vervroegde sluiting van de KS ;

— gehoord hebbende het antwoord van Gemeenschapsminister De Batselier ;

— gehoord hebbende het daarover gevoerde debat ;

— hecht zijn goedkeuring aan de beslissing van de Vlaamse Regering de dato vrijdag 26 mei jongstleden”.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Door de heren Van Grembergen, Verhaegen en Hancké werd tot besluit van deze interpellatie een eenvoudige motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van de heer Gryp tot de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijk vervroegde sluiting van de Kempense Steenkoolmijnen ;

— gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord ;

— gaat over tot de orde van de dag.”

De Raad zal zich daarover eveneens tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse

De Voorzitter : Dames en heren, zoals u weet, is op 30 maart 1988 tot oprichting van een Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse besloten.

Die Commissie kreeg als uiterlijke datum voor de indiening van haar verslag 31 mei 1989 toegewezen.

Daar het verloop van de werkzaamheden in de Commissie echter uitwijst dat die datum niet haalbaar is, stel ik op verzoek van de Commissie voor het mandaat van de betrokken commissieleden te verlengen en derhalve de uiterlijke datum voor indiening van het verslag op 31 december 1989 te brengen.

Is de Raad het daarmee eens ? *(Ja)*

Dan is aldus besloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten

— 194 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

81 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

81 leden hebben ja geantwoord.

Voorzitter

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Bartholomeeussen M.
Beckers A.
Beerden G.
Berben P.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Brepoels F. (mevr.)
Buchmann J.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Cooreman E.
Coveliers H.
Daems R.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
De Loor H.
Deneir A.
Denys A.
Desutter M.
Deswaene R.
De Vlieghe W.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dufaux J.
Duroi-Vanhelmont A.
Geens G.
Geysels J.
Gryp E.
Hancké L.
Janzegers G.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.
Lauwers H.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Lisabeth C.
Luyten W.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters L.
Peuskens V.
Sarens F.
Schellens A.
Seeuws W.
Sleeckx J.

Suykerbuyk H.
Timmermans J.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Vangansbeke P.
Van Grembergen P.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R.
Van Peel M.
Vanvelthoven L.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vervaeet D.
Vogels M. (mevr.)
Waltniel L.
Weyts J.

AFWEZIG WAREN :

Aerts F.
Anciaux V.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beysen E.
Bosmans Jozef
Bossuyt G.
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Cardoen G.
Chabert J.
Chevalier P.
Claes W.
Colla M.
Content W.
Coppens E.
Cortois W.
Cuyvers J.
Decoster M.
De Croo H.
De Groot E.
Dehaene J.-L.
De Keersmaeker P.
De Meester-De Meyer W.
De Meyer M. (mevr.)
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Detiège L. (mevr.)
Devolder J.
Dewinter F.
Dierickx L.

Dillen K.
Dupré J.
Eyskens M.
Flamant E.
Gabriels J.
Galle M.
Garcia R.
Gesquière M.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Laridon A.
Loones J.
Maes N. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Martens W.
Matthys P.
Neyts-Uyttebroeck A.-M.
Pede J.
Peeters W.
Pillaert J.-P.
Pinoie E.
Schiltz H.
Smet M. (mevr.)
Sprockeels G.
Swaelen F.
Taelman W.
Tindemans L.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Vandenbroucke F.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van Dienderen H.
Van Hecke J.
Van houtte M.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Van Parys T.
Van Renterghem W.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.
Verhofstadt G.
Vermeiren F.
Vreven A.
Willockx F.
Wyninckx J.

AFWEZIG MET KENNISGEVING
waren :

Voorzitter

Adriaensens H.
Ansoms J.
Blanpain R.
Coens D.
Dewael P.
Lefeber O. (mevr.)
Mommerency G.
Sauwens J.
Schoeters M.
Steverlynck A.
Vanderheyden V.
Van Steenkiste R.
Weckx H.

Het quorum is niet bereikt. Derhalve is de hoofdelijke stemming zonder gevolg.

Volgens het reglement, zal ik de vergadering gedurende tien minuten schorsen. Wij zullen daarna de stemming hernemen. (**Instemming**)

— **De vergadering wordt geschorst om 18.25 uur.**

— **Ze wordt hervat om 18.35 uur.**

Hoofdelijke stemming (Herhaling)

De Voorzitter : Aan de orde is de herhaling van de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten, stemming die daarstraks zonder gevolg is gebleven.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

81 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
81 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Bartholomeeussen M.
Beckers A.
Beerden G.
Berben P.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bourgeois A.

Brepeels F. (mevr.)
Buchmann J.
Candries H.
Capoen M.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Coveliers H.
Daems R.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
De Loor H.
Deneir A.
Denys A.
Desutter M.
Deswaene R.
De Vlieghe W.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dufaux J.
Duroi-Vanhelmont A.
Geens G.
Geysels J.
Gryp E.
Hancké L.
Janzegers G.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.
Lauwers H.
Laverge J.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Lisabeth C.
Luyten W.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Moors C.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters L.
Peuskens V.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Timmermans J.
Vandebosch E.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Vangansbeke P.
Van Grembergen P.
Van Hooland R.

Vanhorenbeek L.
Vankeirsbilck E.
Van Peel M.
Vanvelthoven L.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vervaet D.
Vogels M. (mevr.)
Walt Niel L.
Weys J.

AFWEZIG WAREN :

Aerts F.
Anciaux V.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beysen E.
Bosmans Jozef
Bossuyt G.
Breyne P.
Bril L.
Cardoen G.
Chabert J.
Chevalier P.
Claes W.
Colla M.
Content W.
Cooreman E.
Coppens E.
Cortois W.
Cuyvers J.
Decoster M.
De Croo H.
De Groot E.
Dehaene J.-L.
De Keersmaecker P.
De Meester-De Meyer W.
De Meyer M. (mevr.)
Deprez P.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Detiège L. (mevr.)
Devolder J.
Dewinter F.
D'Hondt-Van Opdenbosch P.
Dierickx L.
Dillen K.
Dupré J.
Eyskens M.
Flamant E.
Gabriels J.
Galle M.
Garcia R.
Gesquière M.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kempinaire A.
Laridon A.

Voorzitter

Loones J.
Maes N. (mevr.)
Mahieu M.
Marchand C.
Martens W.
Matthys P.
Neyts-Uyttebroeck A.-M.
Pede J.
Peeters W.
Pillaert J.-P.
Pinoie E.
Schiltz H.
Smet M. (mevr.)
Sprockeels G.
Swaelen F.
Taelman W.
Tindemans L.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Vandenbroucke F.
Vandermarliere J.
Vandermeulen P.
Van Dienderen H.
Van Hecke J.

Van houtte M.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Renterghem W.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Wambeke H.
Verhofstadt G.
Vermeiren F.
Vreven A.
Willockx F.
Wyninckx J.

AFWEZIG MET KENNISGEVING
waren :

Adriaensens H.
Ansoms J.
Blanpain R.
Coens D.
Dewael P.
Lefebvre O. (mevr.)
Mommerency G.
Schoeters M.
Steverlynck A.
Vanderheyden V.

Van Steenkiste R.
Weckx H.

Het quorum werd opnieuw niet bereikt. Bijgevolg blijft ook deze stemming zonder gevolg.

Dames en heren, na consultatie van de fractievoorzitters, stel ik voor deze stemming morgen om 13.45 uur over te doen.

Wij beëindigen thans onze werkzaamheden voor vandaag.

Volgende openbare vergadering, dus morgen, donderdag 1 juni 1989, om 13.45 uur.

— **De vergadering wordt om 18.40 uur gesloten.**
